

**ΚΟΙΝΟΣ ΑΓΩΝΑΣ
ΜΑΘΩΝ-ΦΟΙΤΗΤΩΝ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ**
ΣΕΛ. 5

**ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΛΑΘΗ ΤΟΥ ΜΙΚΗ,
ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥΣ ΠΛΑΙΣΙΟ**
ΣΕΛ. 24-25

**Η ΑΥΚΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ
«ΠΙΒΟΤ ΣΤΟΝ ΕΙΡΗΝΙΚΟ»**
ΣΕΛ. 30-31

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

**ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΘΗΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΚΛΕΙΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ**
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ
ΤΟΝ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ
ΜΙΓΚΕΛ ΟΥΡΜΠΑΝ
ΣΕΛ. 16-17, 18

Η ΝΙΚΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ efood ΔΕΙΧΝΕΙ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

ΩΡΑ ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗΣ

- ΝΑ ΜΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΙ Ο ΝΟΜΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ
- ΝΑ ΣΠΑΣΟΥΜΕ ΤΗ ΛΙΤΟΤΗΤΑ
- ΜΕΤΩΠΟ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΩΡΕΑΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ
- ΟΧΙ ΣΤΟΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥΣ

της σύνταξης...

Η ΝΙΚΗ ΤΩΝ ντελιβεράδων της e-food λειτούργησε ως «αστραπή στο σκοτάδι» και προκάλεσε ανάταξη σε όλο τον κόσμο της Αριστεράς και μεγάλο μέρος του κόσμου της εργασίας.

ΕΔΩΣΑΝ ΕΝΑΝ αγώνα νικηφόρο -που στη δύσκολη συγκυρία που ζούμε υπενθύμισε τη δύναμη των εργατικών αγώνων- αλλά και έναν αγώνα υποδειγματικό -που υπενθύμισε σε παλιούς ή έμαθε σε νεότερους «πώς γίνεται η δουλειά», αν στόχος του αγώνα είναι να επιδιώξει σοβαρά να νικήσει.

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΕΙΧΕ προκαλέσει τα πρώτα χαμόγελα από τη στιγμή της προκήρυξής της, στο διάβασμα των υπογραφών της κοινής ανακοίνωσης: ΣΒΕΟΔ/Συνδικάτο Επισιτισμού Τουρισμού. Όσοι κι όσες γνώριζαν το πολιτικο-ιδεολογικό «χρώμα» της συγκεκριμένης Συνέλευσης και του συγκεκριμένου συνδικάτου, αναγνώριζαν την πιο «στοιχειακή», την πιο «ενστικτώδικη» πτυχή του Ενιαίου Μετώπου: Την εργατική ενότητα σε ένα χώρο για να οργανωθεί αποτελεσματικά η άμυνα (και η αντεπίθεση...) απέναντι στο αφεντικό. Το γεγονός ότι εξέπληξε ευχάριστα, υπενθυμίζει ότι αυτά τα αυτονόητα είχαν ξεχαστεί. Το γεγονός ότι συνέβη, η «φυσικότητα» με την οποία έδειξε να ξεδιπλώνεται και η αποτελεσματικότητα που είχε, δημιουργεί παρακαταθήκες για το μέλλον.

ΑΥΤΗ Η ΕΝΟΤΗΤΑ είχε σαφές περιεχόμενο: Οι δυνάμεις που ενεπλάκησαν ένωσαν τις προσπάθειες να οργανωθεί η απεργία στα σοβαρά για να μπορέσει να απλωθεί. Οι μαζικές συνελεύσεις αλλά και η εικόνα που μεταφέρεται για ανθρώπους που πρώτη φορά άκουσαν για συνδικαλισμό ή πρώτη φορά πείστηκαν να ασχοληθούν με αυτόν, αποκαλύπτει μια συστηματική προσπάθεια οργάνωσης και κινητοποίησης των συναδέλφων. Το τελικό αποτέλεσμα στη συμμετοχή («δεν κουνήθηκε μηχανάκι») αποτελεί σημαντικό μέρος της ερμηνείας για την άτακτη και γρήγορη υποχώρηση της εταιρείας.

Η ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΧΕ κερδίσει την πλατιά αλληλεγγύη και στήριξη του κόσμου. Η ταχύτατη διακίνηση της προκλητικής είδησης της επίθεσης και το κύμα αγανάκτησης ενάντια στην εταιρεία είχαν ήδη φτιάξει το κλίμα στο οποίο θα συνέβαινε η απεργία. Η καμπάνια «cancel e-food» τάραξε αρκετά την εταιρεία για να προβεί σε δήλωση περί «λανθασμένης διατύπωσης». Αλλά κυρίως έδωσε ορμή στους απεργούς. Σπάνια γίνεται τόσο καθαρή και ορατή με γυμνό μάτι η «εξουσιοδότηση» ευρύτερων κοινωνικών στρωμάτων

σε έναν κλάδο να αγωνιστεί. Ήταν το «ψηφιακό» αντίστοιχο των μαζικών επισκέψεων «μελών της κοινότητας» στην «απεργιακή φρουρά». Η εξέλιξη αποτέλεσε απάντηση στη μεμψιμοιρία για το αν αρκεί το ένα ή λείπει το άλλο. Η «ψηφιακή δράση» πόνεσε αρκετά την εταιρεία για να «ανασκευάσει», αλλά η απεργιακή δράση «πόνεσε» την εταιρεία τόσο ώστε να οδηγηθεί σε άτακτη υποχώρηση. Αλλά προφανώς η μία άντλησε δύναμη από την άλλη. Αυτή τη σχέση πρέπει να κρατήσουμε (με κάθε πρόσφορη μέθοδο και τρόπο κάθε φορά) σε κάθε αγώνα.

Η ΝΙΚΗ ΣΤΗΝ efood αφήνει κι άλλες παρακαταθήκες. Συνέβη στη διαβόητη «gig economy», που εξαπλώνεται ραγδαία, δίνει πάτημα σε θεωρίες (και πάλη!) για το «τέλος της εργατικής τάξης» και δημιουργεί όντως μεγάλα εμπόδια στην εργατική συλλογική δράση. Η επιτυχία της κινητοποίησης και το εμβληματικό «Είμαστε εργάτες και όχι συνεργάτες!» θα έκανε τον... Κεν Λόουτς να χαμογελάσει πλατιά. Στο «Sorry We Missed You», αποτυπώνει ζοφερά και ρεαλιστικά την άγρια εκμετάλλευση πίσω από την υπόσχεση «απελευθέρωσης» στην gig economy. Η απεργία στην e-food, με το σύνθημά της, «χτίζει συνείδηση». Και ταυτόχρονα το σύνθημα επαναφέρει την «ταξική περηφάνια». Θυμίζει λίγο το παλιότερο «δεν είμαστε παιδιά, δεν είμαστε παπιά, είμαστε εργάτες, γαμώ τα αφεντικά...» που στρεφόταν ενάντια στην υποτίμηση (και στα αφεντικά...), αλλά η σημερινή εκδοχή χτυπά πιο προωθημένα την αυταπάτη του «συνεργάτη» και -κυρίως- έχει ήδη κατακτήσει ένα πολύ ευρύτερο ακροατήριο, μέσα κι έξω από τον κλάδο.

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΦΕΡΝΕΙ και γενικότερα «μηνύματα» που μπορούν να αξιοποιηθούν ευρύτερα.

ΟΡΓΑΝΩΘΗΚΕ ΣΕ ΕΝΑ σκληρό χώρο του ιδιωτικού τομέα, όπου επικρατεί γενικευμένα η εργοδοτική ασυδοσία που φιλοδοξεί να «θεσμοθετήσει» παντού ο νόμος Χατζηδάκη. Οι απεργοί της efood έδειξαν ότι μπορεί να «ξηλωθεί» στην πράξη, μέσα από την εργατική δράση. Σε μια εποχή που ο ιδιωτικός τομέας τείνει να γίνει συνώνυμο των αρνητικών συσχετισμών και της απουσίας εργατικής δράσης, υπενθύμισαν την πραγματική δύναμη των εργαζομένων σε αυτόν ακριβώς τον τομέα, θυμίζοντας εποχές που η μαζική συμμετοχή και η στοχευμένη (στον κλάδο, στην εταιρεία, κ.ο.κ.) δράση, με πλήρη συνείδηση του στόχου και της δυνατότητας «να χτυπηθεί η τσέπη του αφεντικού», έκαναν τον ιδιωτικό τομέα «κάστρο» της εργατικής μαχητικότητας.

Με αντίστοιχο τρόπο πρέπει να κινηθούμε σε κάθε χώρο δουλειάς. Με τις υπέρτερες οργανωμένες δυνατότητες που υπάρχουν στο δημόσιο. Με τις πολύτιμες υπενθυμίσεις που ανέσυρε η e-food για τον ιδιωτικό.

ΑΥΤΗ Η ΜΑΧΗ ΟΡΓΑΝΩΘΗΚΕ από τους εργαζόμενους σε έναν κλάδο που έπαιξαν κομβικό ρόλο στη διάρκεια της πανδημίας. Το «βγάλαμε δυο καρπίνες» ως κομμάτι της συσσωρευμένης εμπειρίας (και ως οργή και ως αυτοπεποίθηση) που τους έβγαλε στο δρόμο, αλλά και η (όχι αβάσιμη) εκτίμηση ότι οι δεσμοί αλληλεγγύης με την κοινωνία άρχισαν να οικοδομούνται μέσα στην πανδημία, υπενθυμίζει όσα γράφαμε προδρομικά για τον «ιδεολογικά εκπαιδευτικό» ρόλο που μπορεί να παίξει η ανάδυση των «αναγκών εργαζομένων» στην επιφάνεια επί lockdown. Είναι ένα κρατούμενο κρίσιμο για τους αγώνες που ξεδιπλώνονται στα δημόσια νοσοκομεία, αλλά και ευρύτερα από τους εργαζόμενους κι εργαζόμενες στην «κοινωνική αναπαραγωγή» (ηχ παιδεία).

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ μέτωπο της παιδείας, αποκτά μια επιπλέον αξία το γεγονός ότι οι απεργοί της e-food βάζουν στο στόχαστρο ιδεολογικά -και διεκδικούν την κατάργηση πρακτικά- του διαβόητου «συστήματος αξιολόγησης» της εταιρείας, που αποκαλύπτει πλατιά τη σκληρή πραγματικότητα πίσω από αυτές τις «αθώες», «φιλικές στον πελάτη» ιδέες του σύγχρονου μανάτζμεντ, που επιχειρείται να τρυπώσουν και στο δημόσιο τομέα.

ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΕΝΑΝΤΙΑ στην εφαρμογή του νόμου Χατζηδάκη σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, στους αγώνες για δημόσια παιδεία και υγεία, έχουμε να δώσουμε συνέχεια στον αγώνα των εργαζομένων στην e-food. Με δύναμη από τη νίκη τους, με πολύτιμα συμπεράσματα από τα ιδεολογικά στοιχεία που ανέδειξε ο αγώνας τους, με πολύτιμα εφόδια από την «τεχνογνωσία» που παρέδωσαν.

ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΔΕΝ μεταφέρονται «αυτόματα» ή «αδιαμεσολάβητα» στον υπόλοιπο κόσμο της εργασίας (ή όχι πάντα κι όχι πλήρως). Είναι υπόθεση και των οργανωμένων δυνάμεων της Αριστεράς να εργαστούν συστηματικά για να «μεταφραστεί» όντως η νίκη στην e-food σε ανάλογη δράση και σε άλλους χώρους, για να μην μείνει «αστραπή στο σκοτάδι» αλλά προάγγελος καταιγίδας. Σε αυτό το καθήκον, έχουμε να συγκρατήσουμε και την ενότητα που «δίδαξαν» οι απεργοί αλλά και το περιεχόμενο, τις μεθόδους και τους σκοπούς που κλήθηκε αυτή η ενότητα να υπηρετήσει.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ:
Αντώνης ΝταβανέλοςΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ:
«ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ»
Αστική Μη Κερδοσκοπική ΕταιρείαΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κλαζομένων 1-3, Τ.Κ. 10440, ΑΘΗΝΑ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: IRIS AEBE
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τηλ.: 210-3306286
e-mail: sidaxi@dea.org.gr
Fax: 210-3303566

ΓΙΝΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ

- Εξάμηνη 30 ευρώ
- Ετήσια 60 ευρώ
- Εξωτερικού 70 ευρώ
- Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στο λογαριασμό 064/754747-11 της Εθνικής Τράπεζας.
- Υπεύθυνος Γρηγόρης Δεμέστιχας, τηλ 6976564624

Κυβέρνηση Μητσοτάκη

Άγριος νεοφιλελευθερισμός, ενισχυμένος με μιλιταρισμό και ρατσισμό

Της Μαρίας Μπόλαρη

Ο Μητσοτάκης μας είχε προειδοποιήσει από τη ΔΕΘ ότι δεν σκοπεύει «να αλλάξει πολιτική», ότι ακόμα και υπό την απειλή μαζικών καταστροφών αποτελεί προτεραιότητα για την κυβέρνησή του η συνέχεια του «πολιτικού και μεταρρυθμιστικού σχεδίου της».

Και στις επόμενες εβδομάδες συνέχισε σε αυτήν τη ρότα.

Ιδιωτικοποίηση ΔΕΗ

Η αιφνιδιαστική ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ, αμέσως μετά το ξεπούλημα του ΔΕΔΔΗΕ στο διαβόητο αυστραλιανό fund Macquarie (που ειδικεύεται στο ξεζούμισμα μεγάλων ΔΕΚΟ διεθνώς, την καταλήστευσή τους και την εγκατάλειψη των ερειπίων στην τύχη τους...) αποτελεί μια μείζονα εξέλιξη. Ολόκληρος ο κλάδος της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και της διακίνησής της, περνάει στα χέρια των αρπακτικών της αγοράς. Όλοι οι φιλελέ πανηγυρίζουν για τη «μεγαλύτερη ιδιωτικοποίηση στην ιστορία της χώρας», κάνοντας ότι ξεχνούν ότι η ίδρυση της ΔΕΗ αποφασίστηκε το 1950 μετά τη διαιστωμένη, τότε, αποτυχία του ιδιωτικού τομέα να προωθήσει με στοιχειώδη ταχύτητα και αξιοπιστία τον εξηλεκτρισμό της χώρας. Στις σημερινές συνθήκες, η πρόκληση είναι ακόμα μεγαλύτερη: αφορά την αναμενόμενη εκτίναξη των τιμών του ρεύματος για τα λαϊκά νοικοκυριά, αφορά τη στοιχειώδη λειτουργικότητα του δικτύου, αφορά τις εργασιακές σχέσεις των δεκάδων χιλιάδων εργαζομένων στον τομέα του ηλεκτρισμού, αφορά το τι θα είναι στην πραγματικότητα το περιεχόμενο της «πράσινης» στροφής στην παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος.

Ακρίβεια

Στο επίσης κρίσιμο θέμα της ακρίβειας, ο Μητσοτάκης επιμένει στο μίγμα νεοφιλελεύθερης προσήλωσης και θρασύτατης δημαγωγίας. Ο ίδιος αρνείται πεισματικά κάθε μέτρο ελέγχου των τιμών, ενώ οι υπουργοί του διαβεβαιώνουν καθημερινά ότι οι ανατιμήσεις θα αποδειχθούν «προσωρινές». Την ίδια στιγμή, το

πραγματικό εισόδημα όσων ζουν από το μισθό τους διαβρώνεται με ρυθμό πολύ υψηλότερο του πληθωρισμού (που βρίσκεται ήδη στο 2%, με αυξητικές τάσεις!). Γιατί στα είδη υποχρεωτικής, καθημερινής, πλατιάς λαϊκής κατανάλωσης, οι ανατιμήσεις φτάνουν στο 30%. Κάτω από την πίεση της οργής του κόσμου, όπως και κάτω από τα πρώτα απειλητικά ευρήματα στις δημοσκοπήσεις, ο Μητσοτάκης καταφεύγει στις «διαρροές» περί επικείμενης αύξησης του κατώτατου μισθού στα 700 ευρώ. Ασφαλώς, ανάμεσα στις «διαρροές» και στις πραγματικές αποφάσεις εξακολουθεί να υπάρχει απόσταση. Και προσοχή,

γύης πάνω στους συνταξιούχους και στους δημόσιους υπαλλήλους, ενώ ο ΕΝΦΙΑ – με τη μέθοδο της αύξησης των αντικειμενικών αξιών στις λαϊκές συνοικίες – θα πέσει και φέτος βαρύς στα νοικοκυριά των εργαζομένων.

Εξοπλισμοί

Στον τομέα των κοινωνικών δαπανών, η κατεύθυνση για «λιγότερο κράτος» αναδεικνύει το πραγματικό πρόσωπό της. Τα δημόσια νοσοκομεία είναι ήδη σε οριακό σημείο αντοχής, πριν το τέταρτο κύμα Covid δείξει τα δόντια του, ενώ τα δημόσια σχολεία άνοιξαν φέτος με συνθήκες πρωτοφανούς υποβάθμισης. Όμως η πολιτική

στήνοντας μια «στρατηγική συμμαχία» με τον γαλλικό ιμπεριαλισμό που είναι ισχυρός στην Αφρική και έχει ιδιαίτερες φιλοδοξίες στην Ανατολική Μεσόγειο. Όπως δήλωσε ο αρχηγός της ΝΔ, αυτές οι «σχέσεις» υπερβαίνουν την κυβερνητική θητεία, δεσμεύουν τη χώρα προς το μέλλον. Έτσι είναι. Όποιος προτίθεται να ταχθεί εναντίον, οφείλει να μιλήσει τώρα.

Ανάλογη είναι η εξέλιξη στο μέτωπο του ρατσισμού. Δεκάδες πρόσφυγες «εξαφανίζονται» στην ελληνική επικράτεια (στη Φολέγανδρο, στη Μεσσηνία κλπ) και το ελληνικό κράτος απαντά κυνικά σε κάθε ερώτημα για την τύχη τους: Δεν γνωρίζω! Οι μαζικές και διαδοχικές παράνομες «επαναπροωθήσεις» είναι πλέον κοινό μυστικό. Και συνδυάζονται με την τραγική επιδείνωση των συνθηκών ζωής όσων, έστω και προσωρινά, έχουν εγκατασταθεί εδώ.

Με αυτή την πολιτική ο Μητσοτάκης απευθύνεται βασικά στην κυρίαρχη τάξη. Θεωρεί ότι αν επιβεβαιώσει και αναπαράγει την εμπιστοσύνη και την υποστήριξή της, θα μπορέσει να κάμψει την αγανάκτηση του κόσμου, όπως αυτή εκφράζεται στους αγώνες αλλά και στις προειδοποιητικές δημοσκοπήσεις. Αυτή η μανούβρα δεν είναι χωρίς προβλήματα. Η «ανεξάρτητη» παρέμβαση του Αντ. Σαμαρά δείχνει ότι ο επικεφαλής της ακροδεξιάς πτέρυγας της Δεξιάς, μυρίστηκε προβλήματα και έσπευσε να πλασαριστεί. Άλλωστε, ακόμα και στον πρόσφατο ανασχηματισμό, η θέση του μέσα στην κυβέρνηση ενισχύθηκε. Όμως όσο ο Μητσοτάκης διατηρεί την υποστήριξη της κυρίαρχης τάξης δεν κινδυνεύει άμεσα από τους εσωτερικούς ανταγωνισμούς στο κόμμα του και από τους «βαρώνους» της Δεξιάς και της ακροδεξιάς.

Ο πραγματικός του αντίπαλος είναι ο κόσμος. Η νίκη της efood αντηχεί ως πολύ πιο ηχηρή προειδοποίηση. Αυτός ο δρόμος πρέπει να συνεχιστεί στα νοσοκομεία, στην εκπαίδευση, παντού. Και απέναντι στην κυβέρνηση Μητσοτάκη, πρέπει να «σηκωθεί» μια Αριστερά που επιμένει στην ανατροπή της, διεκδικώντας την κατοχύρωση για μια σειρά εργατικές και λαϊκές νίκες, μέσα στα πλαίσια μιας συνολικότερης αντισυστημικής-αντικαπιταλιστικής πάλης.

Ο πραγματικός του αντίπαλος είναι ο κόσμος. Η νίκη της efood αντηχεί ως πολύ πιο ηχηρή προειδοποίηση. Αυτός ο δρόμος πρέπει να συνεχιστεί στα νοσοκομεία, στην εκπαίδευση, παντού.

η αύξηση στον κατώτατο μισθό δεν σημαίνει κατ' ανάγκη αύξηση στον πραγματικό συνολικό μισθό της εργατικής τάξης. Γιατί τα μνημόνια έχουν εγκαταστήσει τις «ρυθμίσεις» (υποβάθμιση των ωριμάνσεων) που επιτρέπουν τη συμπίεση όλο και μεγαλύτερου μέρους των εργατών προς τον κατώτατο μισθό, χρίζοντας έτσι τη δυνατότητα να διατηρείται «παγωμένος» ο μέσος πραγματικός εργατικός μισθός – ή και να μειώνεται! – παρά μια μικρή αύξηση του κατώτατου. Το αίτημα για πραγματικές και ουσιαστικές αυξήσεις στους μισθούς και στις συντάξεις γίνεται μέσα στη συγκεκριμένη περίοδο καθοριστικό για την κοινωνική πλειοψηφία.

Στο προνομιακό πεδίο του, αυτό της μείωσης φόρων και εισφορών, ο Μητσοτάκης υπήρξε ιδιαίτερα ανοιχτοχέρης προς τους καπιταλιστές. Οι μειώσεις φόρων επί των κερδών και οι μειώσεις εργοδοτικών εισφορών συνεχίζονται αδιάλειπτα, ενώ η απαλλαγή από κάθε φόρο στις γονικές παροχές των ιδιαίτερα μεγάλων περιουσιών, αποτέλεσε ένα «μπόνους» προς τις κυρίαρχες τάξεις. Την ίδια στιγμή βέβαια διατήρησε το χαράτσι της «προσωρινής» (από το 2011!) Εισφοράς Αλληλεγγ-

του Μητσοτάκη δεν ταυτίζεται παντού με το «λιγότερο κράτος». Στους εξοπλισμούς πάει από ρεκόρ σε ρεκόρ. Στη ΔΕΘ ανακοίνωσε ότι «αυγάτισε» την παραγγελία σε Ραφάλ, από 18 σε 24. Και πριν κοπιάσουν οι πανηγυρισμοί των φιλομιλιταριστικών κύκλων, ανακοίνωσε το πρόγραμμα προμήθειας 3 + 1 φρεγατών τύπου Belhara και 3 κορβेटών τύπου GoWind. Τα πανάκριβα, υπερμεγέθη και μεγάλης καταστρεπτικής ισχύος γαλλικά πλοία, προτιμήθηκαν από τα αμερικανικά, ως πιο... επιθετικά όπλα. Όπως έγγραψε γνωστός «εθνικός δημοσιογράφος»: «...οι ναύαρχοι είχαν εκφράσει αντιρρήσεις. Έχουν επικαλεστεί την ακαταλληλότητα της αμερικανικής φρεγάτας, η οποία έχει σχεδιαστεί για παράκτια άμυνα και όχι για επιχειρήσεις στην ανοιχτή θάλασσα...». Και αυτά τα πανάκριβα επιθετικά όπλα, αγοράζονται από μια χώρα που λίγες εβδομάδες πριν, χρειάστηκε πυροσβεστικά αεροπλάνα και δεν τα είχε. Και βέβαια, η αγορά των όπλων είναι ένα μόνο τμήμα του προβλήματος. Λίγο μετά την αναβάθμιση της ελληνοαμερικανικής στρατηγικής συμφωνίας, ο Μητσοτάκης υπέγραψε με τον Μακρόν το ελληνογαλλικό σύμφωνο αμυντικής συνδρομής,

Ο Τσίπρας στη ΔΕΘ

Για μια «νέα αρχή», με μπροστάρη τη μεσαία τάξη

Του Αντώνη Νταβανέλου

Ο Αλ. Τσίπρας ανέβηκε στη ΔΕΘ έχοντας τη δυνατότητα να σκοράρει εύκολα, μετά την φανερή αποτυχία του Μητσοτάκη που είχε ήδη αρχίσει να καταγράφεται στις δημοσκοπήσεις.

Ο Τσίπρας δεν το κατάφερε. Όπως σωστά έγραψε ο Στ. Κούλογλου, το ματς στη ΔΕΘ έμεινε στην «ισοπαλία» των εντυπώσεων. Όμως, ως γνωστόν, οι ισοπαλίες αρκούν σε όποιον προηγείται...

Ο χειρότερος αντίπαλος του Τσίπρα σε αυτό το ματς, ήταν ο ίδιος ο εαυτός του και η μνήμη για το κυβερνητικό έργο του κόμματός του, που σήμερα εγκλωβίζει τον ΣΥΡΙΖΑ σε υποσχέσεις για ρετουσαρίσματα του συστήματος, θέτοντας κάθε ανατρεπτική ιδέα, ακόμα και τις μετριοπαθείς ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις, εκτός συζήτησης.

Η ΔΕΘ υπήρξε εμβληματική για την πορεία του Αλ. Τσίπρα. Εκεί εξήγγειλε κάποτε το «πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης». Ένα πρόγραμμα που είχε τότε ξεσηκώσει μεγάλες συζητήσεις στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ, και εμείς δεν είχαμε τσιγκουνευτεί στις κριτικές μας σε αυτό. Όμως αν συγκριθεί με τις σημερινές εξαγγελίες του Τσίπρα, η χαοτική διαφορά θα προκαλέσει μελαγχολία.

Εκείνο το πρόγραμμα αναφερόταν σε ένα δυναμικό κοινωνικό υποκείμενο, την εργατική τάξη και τις φτωχές λαϊκές δυνάμεις, καλώντας σε ενεργοποίηση προς ένα «σκοπό», προς την εκπλήρωση ενός «συνολικού αφηγήματος»: την ανατροπή των μνημονίων και της λιτότητας, ως πρώτο σταθμό για μια συνολικότερη σοσιαλιστική απελευθέρωση της κοινωνίας (τα θεωρητικοπολιτικά προβλήματα αυτού του σχήματος μας είναι γνωστά, άλλωστε παρουσιάστηκαν στη συνέχεια των εξελίξεων, αλλά δεν είναι αυτό το θέμα του παρόντος άρθρου). Φέτος ο Τσίπρας απέφυγε όπως ο διάολος το λιβάδι να εντάξει το αίτημά του για κυβερνητική αλλαγή σε οποιοδήποτε γενικότερο «σχέδιο» για την αλλαγή της κοινωνίας. Παρουσίασε έτσι τον ΣΥΡΙΖΑ κυρίως ως επαρκέστερο διαχειριστή, στην πορεία για μια κάποια ανάπτυξη. Όμως αυτές οι γενικολογίες δεν αρκούν για να πυροδοτήσουν

το ενδιαφέρον των «από κάτω» κοινωνικών δυνάμεων, ενώ προκαλούν μόνο συγκαταβατική περιφρόνηση στους κύκλους των «από πάνω».

Όταν ένα κόμμα προτίθεται να παραμείνει σε αυτά τα ρηχά νερά, της μάχης για την κυβερνητική εξουσία στο έδαφος της διαχείρισης της υπάρχουσας κατάστασης των πραγμάτων, συνήθως υποχρεώνεται να στραφεί προς την πλευρά της μεσαίας τάξης. Εδώ ο Τσίπρας το παράκανε. Το σχήμα της αντιπαράθεσης μεταξύ των «αυτοδημιουργητών» και των «κληρονόμων», είναι μια τάχα καινοτόμος ταξική ανάλυση του ελληνικού καπιταλισμού που, όμως, δεν αντέχει σε καμιά σοβαρή συζήτηση και κυρίως δεν αντέχει στις δοκιμασίες της πολιτικής πράξης. Πριν να στεγνώσει το μελάνι στις υποσχέσεις του Τσίπρα για την αύξηση του κατώτατου μισθού στα 800 ευρώ και για τους «πιλοτικούς» πειραματισμούς για το 35ώρο, οι πρώτες αντιδράσεις δεν ήρθαν από τον ΣΕΒ (που παρέμεινε ψύχραιμος, κατανοώντας τον δημαγωγικό χαρακτήρα τους), αλλά από τις οργανώσεις της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας. Που στον κατάλογο των μελών τους περιλαμβάνουν πολλούς από τους πιο αδιάτακτους και επιθετικούς εργοδότες. Ο Ανδρέας Παπανδρέου, ο πρωτομάστορας του «ανοίγματος» προς τους μικρομεσαίους, ήταν αυστηρότερος του Τσίπρα: εγκαθιστούσε το κριτήριο των «μη-προνομιούχων» ως αποφασιστικό για τις εσωτερικές σχέσεις στα πλαίσια της «Εθνικής-Λαϊκής Ενότητας». Αυτό όμως δεν υπήρξε αρκετό για να προστατέψει το ΠΑΣΟΚ από το βύθισμα στον «μικρομεσαί-

ωνα», όπως εύστοχα σατίρισε ο Χάρι Κλιν τα ήθη και τα έθιμα που κυριάρχησαν στο κόμμα που ξεκίνησε ως ένα από τα πιο ριζοσπαστικά σοσιαλδημοκρατικά κόμματα στην Ευρώπη.

Το ανεργάσιμο άνοιγμα του Τσίπρα προς το μεσαίο χώρο, υπογραμμίστηκε στη ΔΕΘ με κάθε μέσο: ο Τσίπρας μίλησε σε πράσινο φόντο, το logo του ΣΥΡΙΖΑ βάφτηκε μπλε-πορτοκαλί, η λέξη «Αριστερά» και όλα τα παράγωγά της εξαφανίστηκαν.

Κρίσιμες πολιτικές αιχμές του Μητσοτάκη (τα Ραφάλ, οι μετανάστες και οι πρόσφυγες ως «δουλειά της αστυνομίας και του λιμενικού») έμειναν απολύτως αναπάντητες. Οι αναγκαίες αλλαγές στη λειτουργία του κράτους προσδιορίστηκαν σε δευτερεύουσες και ανώδυνες πλευρές (ο κομματισμός στις προσλήψεις και τα προνόμια των... μετακλητών!).

Η απόλυτη κυριαρχία των εκλογικών σκοπιμοτήτων επί της πολιτικής που παρουσίασε ο Τσίπρας, αποδείχθηκε και στο ζήτημα της κυβέρνησης που προτίθεται να συγκροτήσει. Δεν γίναμε σοφότεροι ούτε για τα κόμματα που προσκαλούνται σε αυτήν τη προοπτική, ούτε για το πρόγραμμα που θα κληθούν να υλοποιήσουν, έστω στα «κομβικά» ζητήματα. Προσοχή: η έμφαση του Τσίπρα στην καταγγελία της Μητσοτακικής Δεξιάς, αφήνει στο απυρόβλητο άλλες πτέρυγες της Δεξιάς, όπως οι χιλιотραγουδισμένοι καραμανλικοί. Στην πραγματικότητα ο Τσίπρας φρόντισε να αφήσει ανοιχτό το ενδεχόμενο μιας ευρύτερης κυβέρνησης, μιας κυβέρνησης «εθνικής συνεννόησης» μπροστά σε νέες προκλήσεις κρίσης. Έτσι, ούτε καν ο

φαρδυπλατής προσδιορισμός «προοδευτική κυβέρνηση» που χρησιμοποιήθηκε κατά κόρον, δεν μπορεί και δεν πρέπει να θεωρείται σταθερός και δεδομένος. Στο μόνο σημείο που ο Τσίπρας υπήρξε συγκεκριμένος και αυστηρός ήταν η θέση ότι η κυβέρνηση που θα διαδεχθεί αυτήν του Μητσοτάκη, οφείλει να έχει ως πρωθυπουργό τον Τσίπρα.

Γι' αυτό άλλωστε η χειρονομία του Κούλογλου αντιμετωπίζεται ως μεγάλη πρόκληση από την προεδρική φρουρά μέσα στον ΣΥΡΙΖΑ.

Η πολιτική που παρουσίασε ο Τσίπρας στη ΔΕΘ είναι πολιτική ήττας. Ο Μητσοτάκης αντιμετωπίζει σημαντική φθορά που γρήγορα μπορεί να μετατραπεί σε πολιτική κρίση. Ο γκουρού της νεοφιλελεύθερης πτέρυγας της Δεξιάς μπορεί να τα καταφέρει να καταρρεύσει και από μόνος του, ή από διεργασίες μέσα στο ίδιο του το κόμμα. Όμως η πολιτική του Τσίπρα δεν επιταχύνει αυτήν τη προοπτική. Και κυρίως, αφήνει ορθάνοιχτο το ενδεχόμενο να είναι η διάδοχη κυβέρνηση μια κυβέρνηση συνέχεια των νεοφιλελεύθερων αντιμεταρρυθμίσεων. Όπως άλλωστε προβλέπει η συμφωνία του 2018 με τους δανειστές, που για να μη ξεχνιόμαστε φέρει την υπογραφή του Αλ. Τσίπρα. Όσο ο ΣΥΡΙΖΑ δεν βρίσκει τα κουράγια να αρνηθεί το πρόγραμμα αυτής της συμφωνίας (που δεσμεύει τις πολιτικές εξελίξεις για μακρό διάστημα) δεν θα αποτελέσει ουσιαστική εναλλακτική λύση. Ο Αλ. Τσίπρας φέτος στη ΔΕΘ, αντί να αναμετρηθεί με αυτήν την ευθύνη, παπαγάλισε εκθέσεις ιδεών για τους κυρ-Παντελήδες του μεσαίου χώρου.

Ξεκίνησαν οι μαθητικές κινητοποιήσεις

Του Θωμά Λεριά

Την ώρα που το άνοιγμα των σχολείων μετράει μόλις λίγες εβδομάδες, δεκάδες μαθητικές καταλήψεις έχουν κάνει την εμφάνισή τους σε όλη την Ελλάδα. Έχει προηγηθεί από το καλοκαίρι κι όλας-η επιχείρηση διάλυσης της δημόσιας εκπαίδευσης και η σχολική χρονιά αναμένεται καθοριστική για την παιδεία που γνωρίζαμε έως τώρα. Ήδη από την πρώτη εβδομάδα λειτουργίας, τα ανεπαρκή μέτρα για την προστασία της υγείας, τα κενά εκπαιδευτικών που δεν αναπληρώθηκαν, αλλά ακόμα και η εφαρμογή της ΕΒΕ και η επικείμενη Τράπεζα θεμάτων, είναι μόλις κάποια από τα πολλά προβλήματα που αντιμετωπίσε η εκπαιδευτική κοινότητα και οι μαθητές-τριες με το «καλημέρα».

Μόλις την περασμένη Δευτέρα, υπήρχαν καταλήψεις στην Αθήνα, τον Πειραιά, την Αχαΐα, την Άρτα, τα Γιάννενα, την Πάτρα, τον Βόλο, τη Θεσσαλονίκη, τη Ζάκυνθο και άλλες πόλεις της επικράτειας. Τα

αιτήματα, ανάμεσα σε άλλα είναι η κατάργηση της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής και της τράπεζας θεμάτων, αλλά και τα υγειονομικά μέτρα που σε πλήθος σχολείων ο αριθμός των μαθητών-τριών στα τμήματα είναι μεγαλύτερος από 25 άτομα. Ήδη έχουν προγραμματιστεί τοπικές κινητοποιήσεις όπως στο Ηράκλειο, ενώ τις επόμενες ημέρες το κύμα των μαθητικών καταλήψεων φαίνεται ότι θα φουντώσει και σε

άλλα σχολεία. Από τη Συντονιστική Επιτροπή Μαθητών Αθήνας καλείται τη Δευτέρα 11 Οκτωβρίου μαθητική διαδήλωση στην Αθήνα.

Από τις πρώτες καταλήψεις, ο «εκβιασμός» της τηλεκπαίδευσης και της αντιμετώπισής τους από το Υπουργείο φαίνεται ότι ήρθε για να μείνει. Ήδη στα πρώτα σχολεία, με τις ευλογίες της κυβέρνησης που από πέρυσι απαντούσε στις καταλήψεις με το webex, οι μαθητές-τριες

που συμμετέχουν στις καταλήψεις απειλούνται ότι θα πάρουν απουσία από το μάθημα που θα γίνει μέσω τηλεκπαίδευσης. Ανέναντι στην απειλή αυτή, χρειάζεται και οι εκπαιδευτικοί να υπερασπιστούν τους μαθητές-τριες που διεκδικούν τα στοιχειώδη. Μάλιστα στη συνέλευση των προέδρων των ΕΛΜΕ, στο οποίο αποφασίστηκε με πολύ μεγάλο ποσοστό η συνέχιση της απεργίας αποχής από την αξιολόγηση, ταυτόχρονα πέρασε και ψήφισμα που καλεί τους καθηγητές να απέχουν από την τηλεκπαίδευση όταν αυτή γίνεται για να σπάσει καταλήψεις μαθητών.

Η φετινή σχολική χρονιά αναμένεται «μαραθώνιος» απέναντι σε μία κυβέρνηση που ανοίγει ολομέτωπη επίθεση με τη δημόσια εκπαίδευση. Απέναντι στα παραπάνω, οι μαθητικές καταλήψεις είναι χρήσιμο εργαλείο για τις μάχες που θα δοθούν. Για τη νικηφόρα τους όμως έκβαση, είναι απαραίτητο το πανεκπαιδευτικό μέτωπο μαθητών, φοιτητών, εκπαιδευτικών και γονέων που θα δώσουν από κοινού τη μάχη στα μικρότερα αλλά και στα μεγαλύτερα μέτωπα, με πρώτο κόμβο την απεργία-αποχή από την αξιολόγηση.

Εκπαιδευτικοί

Μαζική αντίσταση στην αξιολόγηση

Του Νίκου Αναστασιάδη

Τα σχολεία άνοιξαν και φέτος χωρίς όρους και προϋποθέσεις κάνοντας το ενδεχόμενο μιας έξαρσης της πανδημίας με βασικό χώρο διάδοσης τα σχολεία, σχεδόν βεβαίωτο. Οι ελλείψεις καθαριστριών, τα υπερμεγέθη τμήματα, η έλλειψη υγειονομικού προσωπικού που να ασχολείται με την ιχνηλάτηση των κρουσμάτων, η διαρκής αύξηση του φόρτου εργασίας των εκπαιδευτικών με αλλότρια από το εκπαιδευτικό έργο καθήκοντα, οι ελλείψεις υποδομές, οι κενές οργανικές θέσεις λόγω και της μεγάλης αύξησης των συνταξιοδοτήσεων δείχνουν ότι και κατά τη φετινή χρονιά η λειτουργία των σχολείων θα είναι ένας γολγοθάς.

Η απάντηση βέβαια της κυβέρνησης είναι η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, η προσπάθεια για σπάσιμο των καταλήψεων των μαθητών που αντιδρούν σε μια ιδιαίτερα επικίνδυνη και ανάληκτη συμπεριφορά του υπουργείου. Και βέβαια η τρομοκρατία των εγκυ-

κλών και των δηλώσεων.

Την ίδια ώρα η τράπεζα θεμάτων, η Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής και η συστηματική προσπάθεια του υπουργείου να φράξει το δρόμο προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση των παιδιών των λαϊκών οικογενειών μαζί με την επιχείρηση συρρίκνωσης του δημόσιου πανεπιστημίου αποκαλύπτουν τις πραγματικές στοχεύσεις της κυβέρνησης της ΝΔ. Μια δημόσια εκπαίδευση για λίγους κι εκλεκτούς, με σκληρούς εξεταστικούς φραγμούς, που θα λειτουργεί παράλληλα με πλήθος ιδιωτικών δομών, προσβάσιμων σε όσα παιδιά οι οικογένειές τους μπορούν να πληρώσουν.

Ειδικά η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας πέρα από το να αναγκάσει τον εκπαιδευτικό να στηρίξει την πολιτική του υπουργείου, προσπαθεί να του φορτώσει και την ευθύνη για τις επιλογές της. Και βέβαια αν περάσει, η ατομική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού θα είναι το επόμενο βήμα που θα υλοποιηθεί.

Απέναντι σε αυτό το δυστοπικό μέλλον η ΟΛΜΕ και η ΔΟΕ προκήρυξαν απεργία αποχή από όλες τις συνεδριάσεις για την αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας. Στην πρόσφατη συνέλευση των προέδρων των ΕΛΜΕ όλης της χώρας επανεπιβεβαιώθηκε η προκήρυξη της απεργίας αποχής και για την πε-

ρίπτωση που ο διευθυντής με βάση τις υπερεξουσίες που του δίνει ο νέος νόμος αναθέσει στους εκπαιδευτικούς την υλοποίηση της αυτοαξιολόγησης πέρα και έξω από την αρνητική απόφαση του συλλόγου.

Η εικόνα από τις συνελεύσεις των ΕΛΜΕ έως τώρα είναι ότι είναι πολύ μαζικότερες από συνήθως, χωρίς όμως να φτάσουν τους αριθμούς του 2013. Παρ' όλ' αυτά, η συντριπτική πλειοψηφία των Γενικών Συνελεύσεων (92,3%) συντάχθηκε με την απεργία αποχή. Η μάχη συνεχίζεται στους συλλόγους που έως τώρα κατά συντριπτική πλειοψηφία έχουν ταχθεί με την απεργία αποχή. Στους δασκάλους που έχουν καλέσει πιο γρήγορα συνελεύσεις για την αυτοαξιολόγηση, η θετική για την απεργία αποχή εξέλιξη, είναι καθαρότερη. Στους καθηγητές η βδομάδα που διανύουμε θα ξεκαθαρίσει την εικόνα που δείχνει να είναι παρόμοια. Η μαχητικότητα του κλάδου που βαίνει αυξανόμενη αποτυπώθηκε και στα πανεκπαιδευτικά συλλαλητήρια της 15 Σεπτεμβρίου που ήταν πολύ μαζικά. Βοηθάει σίγουρα το ότι η μάχη δόθηκε πετυχημένα πέρυσι και αυτό σημαίνει ότι η επιτυχία μπορεί να επαναληφθεί.

Να οργανωθεί άμεσα τη μη εφαρμογή του Νόμου

Κείμενο Συλλογής υποστήριξης
συνδικάτα είναι υπόθεση

Συνδικαλίστριες και συνδικαλιστές από το Δημόσιο και τον Ιδιωτικό τομέα παίρνουμε την πρωτοβουλία συλλογής υπογραφών από εργατικούς χώρους, καθώς θεωρούμε κρίσιμη κι επείγουσα τη μάχη για να διατηρήσουν τα σωματεία/συνδικάτα αφενός την αυτονομία τους από το κράτος και τους εργοδότες, αφετέρου τη δυνατότητα πραγματικών διεκδικητικών αγώνων για την υπεράσπιση των μελών τους, για τα ταξικά συμφέροντα.

Η κινητοποίηση των εργαζομένων της E-FOOD, που κατέληξε πολύ γρήγορα σε καθαρή νίκη απέναντι στις πιο «μαύρες» εργοδοσίες, έδειξε ότι, ακόμα και σε συνθήκες «γαλέρας», εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια ταξικής αντεπίθεσης και νίκης.

Ανέδειξε, επίσης, τα ταξικά αντανάκλαστικά του κόσμου και την ανάγκη των εργαζομένων να διεκδικούν με τη στήριξη και τη συμπαράσταση άλλων εργαζομένων.

Αν μπορούν να κερδίζουν εργαζόμενοι της πιο άγριας εκμετάλλευσης και μάλιστα, χτυπώντας τον πυρήνα του Νόμου Χατζηδάκη, που είναι η πλήρης και νομικά και κρατικά οργανωμένη αουδοσία των εργοδοτών, καταλαβαίνουμε τις δυνατότητες που διαθέτουν τα μεγάλα συνδικάτα όπως η ΑΔΕΔΥ, τα Εργατικά Κέντρα και οι μεγάλες ομοσπονδίες του Δημοσίου, αλλά και του Ιδιωτικού τομέα.

Ο Νόμος Χατζηδάκη (ν. 4808/2021) έχει στόχο, για να εξασφαλίσει τα κέρδη των εργοδοτών, να εξαφανίσει τη συλλογικά οργανωμένη πάλη των εργατριών κι εργατών.

Ο ωμός εκβιασμός είναι στο χέρι μας να μην περάσει και να μην εφαρμοστεί.

Η ανυπακοή είναι μονόδρομος και έχουμε ξεκινήσει τον αγώνα για να οργανωθεί.

Ήδη η Ομοσπονδία Οικοδόμων και η ΠΟΕΔΗΝ έχουν δημοσιοποιήσει τις αποφάσεις τους να μην εφαρμόσουν το Νόμο φίμωσης της συλλογικής πάλης. Η ΠΟΕΔΗΝ αναφέρει συγκεκριμένα ότι: «δεν θα συνηγορήσει στις μεθοδεύσεις της κυβέρνησης για συρρίκνωση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Δεν θα συμμετάσχει σε κανένα είδους ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, δεν θα εφαρμόσει το νόμο περί κινητοποιήσεων και απεργιών, δεν θα εγγραφεί στο ΓΕΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ». Η Ομοσπονδία Οικοδόμων σε ανακοίνωσή της γράφει: «δεν πρόκειται να τροποποιήσουμε τα καταστατικά μας εντάσσοντας τις διατάξεις της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας. Δεν εγγραφόμαστε, ούτε η Ομοσπονδία, ούτε τα σωματεία μας, στο Ηλεκτρονικό Μητρώο του υπουργείου... Οι απειλές, ότι «δεν θα είμαστε νόμιμοι», δεν μας πτοούν. Η δική μας νομιμότητα σχετίζεται με το πώς υπηρετούνται τα συμφέροντα των εργαζομένων και όχι με τα διατάγματα και τις απειλές των κυβερνήσεων, της μεγαλοεργοδοσίας».

Το ΓΣ της ΑΔΕΔΥ, στις 4 Οκτώβρη, δεν έχει παρά να αποφασίσει ρητά την ακύρωση του Ν. Χατζηδάκη και να οργανώσει τα βήματα υλοποίησης αυτής της απόφασης. Μαζί με τα Εργατικά Κέντρα και τις μεγάλες ομοσπονδίες είναι τα συλλογικά όργανα που μπορούν να καλύψουν το σύνολο των μικρότερων σωματείων και να ηγηθούν του αγώνα «ζωής η θανάτου» του συνδικαλιστικού κινήματος.

Η «δική μας αριστερά» με κείμενο υπογραφών, που συγκεντρώνονται μαζικά από τον κόσμο της εργασίας, συνεχίζει να παλεύει, προσθέτοντας οργανωμένες πρωτοβουλίες, σε κάθε εργασιακό και συνδικαλιστικό χώρο, εκφράζοντας την οργή των ανθρώπων της δουλειάς και την πεποίθηση ότι μπορούμε να πετύχουμε νέες νίκες, στα χνάρια της E-FOOD.

Καλούμε αγωνίστριες κι αγωνιστές να συνυπογράψουν, ενώνοντας δυνάμεις κι ενισχύοντας το αίτημά μας προς τις συνδικαλιστικές ηγεσίες, για την άμεση οργάνωση αυτής της σημαντικής μάχης.

Η κυβέρνηση προχωρά στην υλοποίηση ενεργοποίηση των διατάξεων του αντεργατικού νόμου Χατζηδάκη ξεκινώντας -καθόλου τυχαία- από το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ. Η στοχευμένη αυτή προσπάθεια αποδυνάμωσης των συνδικάτων φέρνει το εργατικό κίνημα αντιμέτωπο με μια πρόκληση πραγματικά υπαρξιακών διαστάσεων. Κυριολεκτικά είναι η ώρα να αποδειχθεί ότι ο νόμος θα μείνει στα χαρτιά - ή με όρους που αρέσκειται να χρησιμοποιεί σε μια επίφαση εκσυγχρονισμού η κυβέρνηση Μητσοτάκη - στα ψηφιακά bytes. Μια συνοπτική παρουσίαση των νομικών θεσμικών πρωτοβουλιών του Υπουργείου Εργασίας είναι αναγκαία για να χαράξουμε τη συγκεκριμένη άμεση και αποτελεσματική απάντηση του εργατικού κινήματος. Στην ίδια την ανακοίνωση τύπου του Υπουργείου Εργασίας με ημερομηνία 26/8/2021 αναφέρεται ότι: με εγκύκλιο δίνονται διευκρινίσεις για το νέο καθεστώς που διέπει τις απεργίες σε ιδιωτικό δημόσιο τομέα και τις επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα και κοινής ωφέλειας με υπουργική απόφαση ενεργοποιούνται από 1.1.2022 τα Μητρώα Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων και Οργανώσεων Εργοδοτών (ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε και ΓΕ.ΜΗ.Ο.Ε).

Αναλυτικότερα:

Με την εγκύκλιο, με πανηγυρικό τρόπο επιβεβαιώνεται ότι το δικαίωμα της απεργίας περιορίζεται μέχρι εξαφάνισης, μέσα σε ένα κυκλώνα γραφειοκρατικών διαδικασιών για τη νομότυπη εκπλήρωση των τεσσάρων υποχρεώσεων (γνωστοποίησης της απεργίας, διεξαγωγής δημόσιου διαλόγου, διάθεσης Προσωπικού Ασφαλείας και Προσωπικού Ελάχιστης Εγγυημένης Υπηρεσίας, προστασίας του δικαιώματος στην εργασία). Σε μια εποχή απόλυτης ιδεολογικής επικράτησης του νεοφιλελευθερισμού, όπου η θέσπιση διαδικασιών και ελέγχων από το δημόσιο θεωρείται εχθρική για την επιχειρηματικό-

τητα και τους εργοδότες, ενισχύεται ο ασφυκτικός κρατικός έλεγχος στη δράση, αλλά και στην ίδια την ύπαρξη των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Δεν έχουμε ψευδαισθήσεις ότι πρόκειται για αντίφαση, είναι η έκφραση της κυβέρνησης που επιλέγει πλευρά και σε ακραίο βαθμό, χωρίς καμιά ντροπή, επιχειρεί να καταστεί και θεσμικά ανενεργό το πιο σημαντικό όπλο των εργαζομένων, η απεργία. Στην ίδια την εγκύκλιο αποσαφηνίζεται ότι προ του νόμου Χατζηδάκη υπήρχαν ήδη νομικές περιοριστικές ρυθμίσεις για την απόφαση και τη γνωστοποίηση της απεργίας, τη διμεσολάβηση και τον καθορισμό του προσωπικού ασφαλείας που ισχυροποιούνται με αποτέλεσμα η εφαρμογή του νόμου Χατζηδάκη να καθιστά πολύ δύσκολη, έως αδύνατη την κήρυξη νόμιμης απεργίας. Συγκεκριμένα θεσπίζεται με το νόμο και επαναλαμβάνονται με πανηγυρικό τόνο στην εγκύκλιο η αυστηροποίηση των υπάρχοντων προϋποθέσεων για νόμιμη κήρυξη απεργίας -χαρακτηριστικά ονομάζονται υποχρεώσεις - και εισάγονται επιπλέον, η υποχρέωση διάθεσης Προσωπικού Ελάχιστης Εγγυημένης Υπηρεσίας και το δικαίωμα στην εργασία. Ειδικά το τελευταίο, ψευδώνυμο της απεργιοσπασίας, αποτελεί εμπαιγμό και ύβρις απέναντι στους ανέργους, τους ελαστικά εργαζόμενους και τον κόσμο της εργασίας, δηλαδή το να επικαλείται η κυβέρνηση το δικαίωμα στην εργασία ισχυριζόμενη ότι παραβιάζεται από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις στη διάρκεια των απεργιών! Μετά από χρόνια κατασφυοκράτησης των εργατικών αγώνων, δικαστικών κι άλλων διώξεων των εργαζομένων σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, οι πολιτικοί εκφραστές του κεφαλαίου και της εργοδοσίας πιστεύουν ότι μπορούν να σαρώσουν οτιδήποτε έχει και την παραμικρή σχέση με τη συλλογική δράση. Με απλά λόγια: θεσπίζεται ένα νομικό πλαίσιο ώστε, στην πράξη, κάθε απεργιακή κινητοποίηση να μπορεί πολύ εύκολα να κηρυχθεί παράνομη, με συ-

α ο αγώνας για του Χατζηδάκη

πογραφών – Η απεργία και τα ση των εργαζομένων, όχι του κράτους και της εργοδοσίας!

νέπεια αστική ευθύνη της συνδικαλιστικής οργάνωσης και των μελών του διοικητικού συμβουλίου της. Ως συνδικαλιστικό κίνημα έχουμε υποχρέωση, ιστορική και ταξική, να αρνηθούμε στην πράξη να εφαρμόσουμε τις νομικές διατάξεις για την κήρυξη απεργίας και να υπερασπίσουμε την ίδια την ύπαρξη των σωματείων. Με την υπουργική απόφαση, φαινομενικά ρυθμίζονται κάποια τεχνικά θέματα σχετικά με το Γενικό Μητρώο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων (ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε.), που θα τηρείται, μέσω πλατφόρμας, στο σύστημα «Εργάνη». Επί της ουσίας, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις θα πρέπει υποχρεωτικά να δηλώνουν, πλέον, τα μέλη τους, τη διοίκηση, κάθε στοιχείο από τις αρχαιρεσίες κ.λπ. στο υπουργείο Εργασίας, και έμμεσα, εύκολα γίνεται αντιληπτό, θα γίνονται γνωστά και στην εργοδοσία. Στην περίπτωση που δεν «συμμορφωθούν», δεν μπορούν να κάνουν συλλογικές διαπραγματεύσεις. Στην πραγματικότητα, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις μετατρέπονται σε εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Εργασίας. Σε ό,τι αφορά την υποτιθέμενη, ίσων αποστάσεων, προσέγγιση των οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών, αξίζει να σημειώσουμε ότι οι περιγραφικές τεχνικού χαρακτήρα διατάξεις που φαίνεται να ρυθμίζουν και τις δυο κατηγορίες μητρώων εμφανίζουν μια σημαντική διαφορά: η μη εγγραφή συνδικαλιστικών οργανώσεων έχει συνέπειες που ακυρώνουν στην πράξη την ίδια την ύπαρξή τους. Είναι επομένως μονόδρομος για όλα τα σωματεία και τα συνδικάτα να μην ενταχθούν στο ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε., ώστε να μην παραχωρήσουν το δικαίωμα αναγνώρισης και νομιμοποίησής τους στο Υπουργείο που εισηγείται και εφαρμόζει την πιο αντιδραστική εργατική πολιτική στην ιστορία της μεταπολιτευτικής Ελλάδας. Επίσης, οι δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώ-

σεις είναι αναγκαίο να αντιμετωπίσουν άμεσα το οξύτερο πρόβλημα των νέων σωματείων που δεν μπορούν καν να ιδρυθούν με βάση την παλιά διαδικασία του Πρωτοδικείου. Με δυο λόγια, ο ξεκάθαρος στόχος της κυβέρνησης με την εφαρμογή του νόμου 4808/2021 είναι ο πλήρης έλεγχος των συνδικάτων, ώστε να καταργηθεί στην πράξη οποιαδήποτε συλλογική αγωνιστική δράση. Υπάρχει άμεση ανάγκη να παρθούν πρωτοβουλίες και να οργανωθούν δράσεις από τα συνδικάτα. Καλούμε και προτείνουμε να ξεκινήσουν άμεσα σε όλα τα σωματεία διαδικασίες (ανοικτά Διοικητικά Συμβούλια, γενικές συνελεύσεις εργαζομένων κ.ά.) για ενημέρωση και προγραμματισμό δράσης! Οι δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις (ΑΔΕΔΥ, Εργατικά Κέντρα κλπ) να αναλάβουν πρωτοβουλίες για νομική και πρακτική υποστήριξη των πρωτοβάθμιων σωματείων, ώστε αυτά, όπως και τα ίδια τα δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια, να μην εγγραφούν στο ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε. Είναι απαραίτητο το επόμενο διάστημα οι διοικήσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων, σε όλα τα επίπεδα, σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα να αποφασίσουν με σαφήνεια συγκεκριμένα οργανωμένα και συλλογικά βήματα ακύρωσης του Νόμου Χατζηδάκη στην πράξη, όπως είχε δηλωθεί από την συντριπτική πλειοψηφία των συνδικαλιστικών οργανώσεων στις μαζικές απεργιακές κινητοποιήσεις του Ιουνίου 2021. Οι απεργιακές κινητοποιήσεις του άμεσου μέλλοντος να οργανωθούν, προετοιμασθούν κατάλληλα και όχι απλά να προκηρυχθούν. Απέναντι στο φόβο και την αδράνεια δεν έχει νόημα να αντιτάξουμε τη νομιμότητα, αλλά την ουσιαστικότητα των κινητοποιήσεων μας, στρεφόμενοι στη βάση των εργαζομένων για να αντλήσουμε δύναμη ιδέες προτάσεις τώρα που είναι ολοφάνερο ότι δεν πάει άλλο: ή αυτοί ή εμείς.

με κόκκινα μελάνι

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΣΠΥΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΠΟΛΕΜΟΚΑΠΗΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Συνέχεια στην προκλητική κούρσα εξοπλισμών και στην επιθετική πολιτική του ελληνικού κράτους, μετά τη συμφωνία Ελλάδας-Γαλλίας, που προβλέπει την αγορά τριών γαλλικών φρεγατών Belh@rra, με δικαίωμα προαίρεσης για την απόκτηση ακόμη μίας (3+1), καθώς και τριών γαλλικών κορβेटών Gowind. Οι λεπτομέρειες της νέας αγοράς, που αναμένεται να υπερβεί τα 5 δισ. ευρώ, οριστικοποιήθηκαν στην πρόσφατη συνάντηση Μητσοτάκη-Μακρόν. Έτσι το Παρίσι δεν έμεινε χωρίς «βρώμικη πελατεία», μιας και πρόσφατα έχασε το συμβόλαιο 90 δισ. δολαρίων της Αυστραλίας για την πώληση 12 υποβρυχίων, μετά την περίφημη συμφωνία ΑΥΚΥΣ. Υπενθυμίζεται ότι βρίσκεται πάντα σε εξέλιξη η σταδιακή αγορά 24 γαλλικών μαχητικών τύπου Ραφάλ. Την ίδια ώρα, φαίνεται ότι υπάρχει κάποια εμπλοκή στις διαπραγματεύσεις για την πενταετή ανανέωση της Συμφωνίας «Αμυντικής» Συνεργασίας Ελλάδας-ΗΠΑ (ΜΔΚΑ), λόγω της διαφωνίας ανάμεσα στις δύο πλευρές, αφενός για τις τοποθεσίες στάθμευσης των αμερικανικών ενόπλων δυνάμεων, αφετέρου για τη μορφή που θα έχουν (ή όχι) οι γραπτές εγγυήσεις που ζητεί η Αθήνα. Αν οι δύο πλευρές δεν κατορθώσουν να συμφωνήσουν, τότε απλά θα ανανεωθεί η υφιστάμενη μορφή της ΜΔΚΑ, με μονοετή διάρκεια και χωρίς καμία αλλαγή στο περιεχόμενό της. Τα ελληνικά επιτελεία, πέρα από την αναβάθμιση των τωρινών βάσεων (Σούδα, Στεφανοβίκειο, Βόλος και Αλεξανδρούπολη) επιμένουν στην πρόταση να παίξει η Σκύρος κομβικό ρόλο στις επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ στην περιοχή. Με το σκεπτικό παρακολούθησης της θαλάσσιας, υποθαλάσσιας και εναέριας κίνησης από τα Δαρδανέλλια μέχρι την Ανατολική Μεσόγειο. Προφανώς και με το βλέμμα στραμμένο στον ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό στο Αιγαίο με τις «πλάτες» των ΗΠΑ. Όλα αυτά διαμορφώνουν την απάντηση που πρέπει να δώσουμε από τη σκοπιά των λαών της περιοχής, όπως και τις βασικές αιχμές ενός δυνατού αντιπολεμικού κινήματος: ενάντια σε κάθε νέα στρατιωτική εξόρμηση των ιμπεριαλιστών και τις φιλοπόλεμες συμμαχίες του ελληνικού καπιταλισμού, όπως πχ την υποστήριξη του βρώμικου βασιλείου των Σαούντ με ελληνικούς πάτριους. Ενάντια στην εξοπλιστική φρενίτιδα και τη διαρ-

κή αναβάθμιση του милитарισμού. Με την πανδημία πάντα παρούσα, το ΕΣΥ αφήνεται να ρημάξει, ή και αποδυναμώνεται ακόμα περισσότερο ή παραδίδεται σε ιδιώτες. Με τα σχολεία να λειτουργούν με τα παιδιά στοιβαγμένα στις τάξεις. Με την απουσία μηχανισμών πρόληψης και δασοπροστασίας να καίνε τα δάση όλο το καλοκαίρι. Λεφτά τώτα για παιδεία, υγεία, προστασία του περιβάλλοντος-όχι για εξοπλισμούς. Αλληλεγγύη στους πρόσφυγες και τα θύματα των πολέμων.

ΕΚΛΟΓΗ ΗΓΕΣΙΑΣ ΣΤΟ ΚΙΝΑΛ

Μετά από πολύμηνες διεργασίες, η εκλογική επιτροπή του Κινήματος Αλλαγής αποφάσισε να εισηγηθεί τη διεξαγωγή των εκλογών για την ηγεσία του κόμματος, στις 5 και 12 Δεκεμβρίου. Οι διαδικασίες εκκινούν επισήμως την ερχόμενη Κυριακή 3/10, στην Κ.Ε., με την κατάθεση των υποψηφιοτήτων, για τις οποίες απαιτούνται υπογραφές είτε 5.000 μελών είτε του 15% του οργάνου. Όπως συμβαίνει πάντα σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εσωκομματικοί τόνοι ανεβαίνουν διαρκώς, με τα διαφορετικά στρατόπεδα να ξεδιπλώνουν σιγά-σιγά και τις διαφορετικές επιδιώξεις τους. Η Φώφη Γεννηματά και οι «προεδρικοί» υπερασπίζονται τις επιλογές της τελευταίας δετίας και ζητούν την επανεκλογή της, για να αναδειχτεί «η παράταξη και πάλι ισχυρή και εγγυητής της προοδευτικής διακυβέρνησης», χωρίς να διευκρινίζουν όμως με ποιες συμμαχίες. Ο Ανδρέας Λοβέρδος προσδοκά να εκλεγεί για να δημιουργήσει το «νέο ΠΑΣΟΚ», με την προβολή ακραία νεοφιλελεύθερων (έως και ακροδεξιών) απόψεων, εντελώς μακριά από τις παραδόσεις του χώρου, προφανώς με βασικό στόχο να στηρίξει μελλοντικά μια κυβέρνηση Μητσοτάκη. Ο Νίκος Ανδρουλάκης κινείται σε πιο ήπιους τόνους, θέτοντας σε προτεραιότητα τη συνοχή του κόμματος και την ανάγκη ενός σύγχρονου ευρωπαϊκού προφίλ. Τέλος, ο Χάρης Καστανίδης, που απηχεί το κλίμα ΓΑΠ και όσων επιθυμούν τη συμπίεση με τον ΣΥΡΙΖΑ, κινείται σε σαφή «αντιδεξιά» κατεύθυνση. Τώρα βέβαια, όποιος/α και να βγει νικητής/τρια σε αυτή την εκλογική μάχη, εξαιρετικά δύσκολα θα δώσει νέα δυναμική στο κόμμα, που παραμένει καθηλωμένο δημοσκοπικά, με πιθανότερο σενάριο να κληθεί να παίξει το ρόλο «συμπληρώματος» σε μια κυβέρνηση ΝΔ ή ΣΥΡΙΖΑ.

Μεγάλος αγώνας, τεράστια νίκη Η νίκη των εργαζομένων είναι πυξίδα για το εργα

Του Θοδωρή Πατσατζή

Έμοιαζε ακατόρθωτο. Έμοιαζε απίθανο. Έμοιαζε με ανάμνηση περασμένων δεκαετιών. Κι όμως οι εργαζόμενοι της e-food, οι ντελιβεράδες, αυτοί που κάποιοι ίσως τους έχουν στο μυαλό τους ως τα παιδιά για τα θελήματα ή σαν μια από τις δουλειές του ποδαριού τα κατάφεραν. Οργανώθηκαν, συσπειρώθηκαν, ενώθηκαν, πάλεψαν, κέρδισαν την αλληλεγγύη ολόκληρης της εργατικής τάξης και έγραψαν τη δική τους σελίδα στην ιστορία του συνδικαλισμού και του εργατικού κινήματος στην Ελλάδα.

Για όσους δεν έχουν διαβάσει τους λόγους που οι ταχυδιανομείς της e-food απέργησαν δεν είναι κάτι το καινούργιο. Οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου και η freelancer εργασία που χρησιμοποιούν χρόνια οι καπιταλιστές. Και με διάφορους τρόπους. Πάντα προσπαθούσαν και προσπαθούν να παρουσιάσουν τμήμα των εργαζομένων τους ως συνεργάτες που παλεύουν από κοινού για το καλό της εταιρείας. Και σχεδόν πάντα αυτό ξεχνιέται όταν έρχεται η ώρα του ταμείου καθώς στα κέρδη των εταιρειών ως σήμερα δε γίνεται ποτέ ίση κατανομή.

Τα ίδια παραμύθια με μπόλικη σάλτσα σέρβιρε και η e-food στους δικούς της εργαζόμενους για να τους πείσει να αποδεχθούν να γίνουν freelancer. Τουλάχιστον το 90% από αυτούς. Τους υποσχόταν ότι δεν θα αλλάξει τίποτα επειδή τους έδινε τα αυτονόητα και αυτά όχι όλα. Τους πλήρωνε δηλαδή τις βενζίνες και τη συντήρηση στα μηχανάκια και τους πλήρωνε στην ώρα τους. Και αυτά μέσα στον εργασιακό μεσαίωνα που επικρατεί στον κλάδο, καθώς σε κάποια μαγαζιά σε γειτονιές αυτά δυστυχώς δεν δίνονται στους ταχυδιανομείς, η εταιρεία κοκορευόταν ότι από αυτή δεν θα χάσει κανείς. Ξεχνώντας βέβαια να πει την πραγματικότητα.

Ότι η προσπάθεια να μετατρέψει τη σχέση εργασίας των ταχυδιανομικών σε αυτή από εξαρτημένη σχέση εργασίας σε freelancer ξεκίνησε

τώρα λόγω του νόμου Χατζηδάκη. Ωστε να μειώσει το εργατικό κόστος και να αυξήσει τα κέρδη της. Αυτή την προσπάθεια σάρωσε ο κόκκινος ωκεανός από μηχανάκια, στολές και κράνη που έπνιξε κάθε προσπάθεια της εταιρείας να κερδίσει. Που την ανάγκασε να υποχωρήσει.

Οι δρόμοι πλημμύρισαν και την Τετάρτη 22 και την Παρασκευή 24 Σεπτεμβρίου όχι μόνο στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη αλλά σε κάθε πόλη της χώρας. Στα Γιάννενα, στην Πάτρα, στη Λάρισα, στο Βόλο, στην Κρήτη. Παντού για ώρες άκουγες τις κόρνες από τα μηχανάκια. Έβλεπες τις σημαίες των σωματείων να ανεμίζουν. Άκουγες τις φωνές να ενώνονται με τον ήχο των μηχανών διεκδικώντας το δικαίωμα τους στην εργασία. «Είμαστε εργάτες και όχι συνεργάτες! Και η εταιρεία δε γινόταν να μη λυγίσει. Το γρανάζι σταμάτησε να δουλεύει για τους εργοδότες και δούλεψε για να κερδίσει μια απεργία. Οι εργάτες έχουν τη δύναμη να

σταματήσουν τις μηχανές πατώντας κάποιες φορές το γκάζι για να πάνε μπρος τα μηχανάκια.

Γιατί όμως νίκησαν οι ντελιβεράδες; Είναι σαφές ότι μέσα στην πανδημία κέρδισαν τη συμπάθεια του κόσμου καθώς δεν σταμάτησαν ποτέ να δουλεύουν και να εξυπηρετούν τον κόσμο διανύοντας καθημερινά χιλιάδες χιλιόμετρα. Επίσης η δουλειά ως ντελιβεράς μέσα στις συνθήκες και την τεράστια αύξηση της ανεργίας που διαμόρφωσαν τα μνημόνια, η κρίση και η πανδημία, έγινε από δουλειά του ποδαριού βασική δουλειά για εκατοντάδες ανθρώπους. Έγινε δουλειά που θρέφει ολόκληρες οικογένειες. Θρέφει σε πολλά εισαγωγικά αφού οι μισθοί δεν ξεπερνάνε πολλές φορές τα 3 ευρώ την ώρα. Αυτοί είναι οι λόγοι που οι εργαζόμενοι έσπασαν τη σιωπή του μαύρου μπλοκ των μεγάλων ΜΜΕ και μπόρεσαν να κερδίσουν την αλληλεγγύη του κόσμου μέσα από το ίντερνετ, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Ο νόμος Χατζηδάκη δεν έχει θετική απήχηση στην κοινωνία. Το αντίθετο. Οι εργαζόμενοι ιδιαίτερα σε δουλειές σαν αυτές (e-food) ξέρουν πολύ καλά τι θα πει να δουλεύουν υπερωρίες κακοπληρωμένες, να είναι στη μπούκα του εργοδότη αν ζητήσουν το παραμικρό, ξέρουν τι σημαίνει ο φόβος να απολυθείς ανά πάσα στιγμή, ξέρουν τι σημαίνει να μην έχεις στήριξη συνδικαλιστική. Μπορεί να μην έχουν εμπιστοσύνη στα σωματεία αλλά τουλάχιστον έβλεπαν ότι η εταιρεία προσπαθούσε να τα απαξιώσει, αφού προτιμούσε αντί να συνομιλεί με αυτά να συνομιλεί με τους captains, δηλαδή με τους επικεφαλής των ταχυδιανομικών σε καθένα από τα κέντρα της e-food. Αυτά διευκόλυναν το έργο των σωματείων καθώς αυτά που λέγανε στους εργαζόμενους οι εργαζόμενοι τα έβλεπαν μπροστά στα μάτια τους.

Οι εργαζόμενοι κέρδισαν γιατί είχαν την τύχη όταν έσκασε το τελεσίγραφο της εταιρείας να δρουν

ν στην e-food ΤΙΚΟ Κίνημα

στο χώρο τους δύο σωματεία που σε μικρό ή μεγαλύτερο βαθμό δεν κινούνται μέσα από τον στείο γραφειοκρατικό τρόπο που κινείται η ηγεσία της ΓΣΕΕ ή άλλων σωματείων. Αντίθετα και το ΣΒΕΟΔ (Συνέλευση Βάσης Εργαζομένων Οδηγών Δικύκλου) και το Συνδικάτο Επισιτισμού-Τουρισμού-Ξενοδοχοπαλλήλων είναι σωματεία που περισσότερο ή λιγότερο επιμένουν να οργανώνουν κινηματικές δράσεις και να έχουν διαδικασίες βάσης. Αυτά τα χαρακτηριστικά βοήθησαν στο να υπάρξει κοινή δράση, κοινές συνελεύσεις και κοινό πλαίσιο αιτημάτων μεταξύ των δύο σωματείων που θεωρητικά το μεν πρώτο κινείται στο χώρο της αναρχο-αυτονομί-

ας, το δε δεύτερο ελέγχεται από τις δυνάμεις του ΠΑΜΕ.

Είναι χαρακτηριστικό ότι παρά τη μεγάλη απήχηση που όπως αναφέραμε νωρίτερα στο άρθρο έπαιξε το διαδίκτυο, αυτό δεν αρκούσε. Ακόμη και την Πέμπτη, την ενδιάμεση μέρα των δύο κινητοποιήσεων μέλη των 2 σωματείων πραγματοποιούσαν αφισοκολλήσεις καλώντας στην 24ωρη απεργία της επόμενης μέρας. Παλιά δοκιμασμένα μέσα έγιναν ένα μαζί με τα καινούργια όπλα προπαγάνδας για την εργατική τάξη. Οι ντελιβεράδες ήταν αποφασισμένοι να κάνουν πράξη αυτό που έλεγε το σύνθημά τους. Δεν θα αλλάξουμε επάγγελμα, θα αλλάξουμε το επάγγελμα. Αυτοί οι συνδυασμοί φέρανε

τη νίκη. Φέρανε τη μετατροπή 2016 εργαζομένων σε αορίστου χρόνου, ανάγκασαν την εταιρεία να μιλάει για αξιολόγηση των εργαζομένων σε συνεννόηση μαζί τους.

Η κυβέρνηση και οι καπιταλιστές υποχώρησαν και ο φόβος τους να μείνει ανεφάρμοστος ο νόμος Χατζηδάκη είναι τώρα πολύ μεγαλύτερος. Γιατί τώρα υπάρχει το παράδειγμα. Γιατί τώρα οι εργαζόμενοι κατάλαβαν ή μπορούν πιο εύκολα να καταλάβουν ότι η παλιά δοκιμασμένη συνταγή του μαζικού ενωτικού αγώνα μπορεί να έχει αποτελέσματα. Γιατί η κυβέρνηση έχει μείνει στο να μετράει αριθμούς και όχι το ποιος ωφελείται από τους αριθμούς αυτούς.

Οι εργαζόμενοι στην e-food ξέρουν ότι δεν λύθηκαν όλα τα προβλήματά τους και ξέρουν ότι η νίκη τους δεν θα μείνει για καιρό αναπάντητη από την εταιρεία. Άλλωστε ακόμη και μετά την ανακοίνωση της εταιρείας για τη μετατροπή των συμβάσεων σε αορίστου χρόνου, στην κινητοποίηση της 24ης Σεπτεμβρίου οι εργαζόμενοι βρήκαν αντί για διάλογο τα ΜΑΤ να τους περιμένουν και να φυλάνε τα γραφεία της εταιρείας. Ξέρουν όμως πια ότι μπορούν να αγωνιστούν και μπορούν να νικήσουν. Ξέρουν ότι η δύναμη της κίνησής τους μπορεί να σμαραλιάσει κάθε αντίσταση. Ξέρουν ότι αυτοί μπορούν να καθορίσουν τις εξελίξεις και το επάγγελμά τους!

Εκλογές στο Συνδικάτο Επισιτισμού-Τουρισμού-Ξενοδοχοπαλλήλων

Κατά τη διάρκεια της μεγάλης απεργίας των διανομέων της e-food πραγματοποιούνται από 20-30 Σεπτέμβρη και οι εκλογές του Συνδικάτου Επισιτισμού-Τουρισμού-Ξενοδοχοπαλλήλων. Πρόκειται για ένα συνδικάτο στο οποίο εκτός από το ότι καλύπτει πολλούς από τους εργαζόμενους ως ντελιβεράδες είναι στον αφρό της επικαιρότητας εν μέσω της πανδημίας καθώς η κυβέρνηση καθόρισε τη συνολική διαχείριση της πανδημίας με κέντρο τα κέρδη των μεγάλων επιχειρήσεων του κλάδου του τουρισμού, που συμπεριλαμβάνει και πολλές επιχειρήσεις επισιτισμού. Συνολικά στον κλάδο αυτό εργάζεται τουλάχιστον το καλοκαίρι το 17,1% του εργατικού δυναμικού της χώρας. Ποσοστό που μεγαλώνει αν συνυπολογίσουμε τους ανασφάλιστους. Μεγάλο τμήμα όλων αυτών των εργαζομένων, ασφαλισμένων και ανασφάλιστων, είναι νεαρής ηλικίας, με πενιχρούς μισθούς και πολύ σκληρά ωράρια. Με εντατικοποίηση και ελαστικοποίηση της εργασίας συνεχώς.

Κι ενώ αυτά ισχύουν για τους εργα-

ζόμενους, την τελευταία δεκαετία τα κέρδη των επιχειρήσεων του κλάδου φτάσανε το απίστευτο ποσό των 122 δις. Στα επίσημα νούμερα τουλάχιστον. Στην διάρκεια της πανδημίας τα κέρδη των επιχειρήσεων μεγάλωσαν. Είτε από τα οφέλη της αναστολής καθώς το 60,2% αυτών στο πρώτο και το 82,5% στο δεύτερο λοκντάουν κάνανε χρήση αυτού του δικαιώματος, γλιτώνοντας λεφτά για μισθούς και ασφαλιστικές εισφορές. Αν συνυπολογίσουμε και τις επιστρεπτές που πήραν πίσω τα κέρδη είναι επίσης τεράστια. Το καθεστώς της αναστολής για τους εργαζόμενους άγγιξε το 89,6% ενώ εκατοντάδες ανασφάλιστοι εργαζόμενοι έμειναν χωρίς εισόδημα. Και εκτός από τη χαμηλή μισθοδοσία (λόγω της αναστολής) ή το μηδενικό εισόδημα όσοι δούλευαν αντιμετώπιζαν την εκπαιδευτική εργασία, τα ανυπερκατα πρωτόκολλα για την πανδημία με αποτέλεσμα πολλοί εργαζόμενοι να νοσήσουν από Covid-19 (για να θυμηθούμε και το παράδειγμα στην Pizza Fun Κερατσινίου) και καθυστερήσεις στη μισθοδοσία.

Κερασάκι σε αυτή την τούρτα ήταν η ψήφιση του νομοσχεδίου Χατζηδά-

κη που αναμένεται να σημάνει αν μη τι άλλο επιπλέον ώρες ατελείωτης και απλήρωτης δουλειάς για τους εργαζόμενους του κλάδου και όλου του ιδιωτικού τομέα. Βλέπετε η οικονομική κρίση είναι απαραίτητο για τους εργοδότες και την κυβέρνηση να φορτωθεί στην πλάτη των εργαζομένων. Ακόμη και τώρα που η κυβέρνηση και ο λαλίστατος Α. Γεωργιάδης πανηγυρίζουν για την αύξηση του ΑΕΠ χάρη στη μη ύπαρξη μέτρων ασφαλούς εισόδου τουριστών στη χώρα αυτό δε σημαίνει κέρδη και για τους εργαζόμενους. Τα μεροκάματα δεν αυξήθηκαν, αυξήθηκαν όμως οι απλήρωτες υπερωρίες, τα κομμένα ρεπό και οι απάνθρωπες συνθήκες εργασίας. Αυτός ήταν και ο λόγος που μεγάλο τμήμα εργαζομένων αρνήθηκαν να εργαστούν και οι εργοδότες γκρίνιαζαν ότι δουλειές υπάρχουν αλλά δεν δουλεύει ο κόσμος. Ενώ τώρα η είσοδος στα καταστήματα αποκλειστικά για εμβολιασμένους θα χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογία απολύσεων.

Στο Συνδικάτο η μονοπαράταξη κυριαρχία δεν έχει οδηγήσει σε οφέλη. Όχι γιατί δε γίνονται αγώνες αλλά γιατί

δεν οργανώνονται πλατιά, ενωτικά και μαζικά. Η e-food έδειξε πόσο πιάστηκε αυτή η λογική και πόσο χρήσιμη ήταν η ύπαρξη ενός σωματείου (ΣΒΕΟΔ) άλλης λογικής. Οι συνελεύσεις με τη συμμετοχή της βάσης και οι διαδικασίες που θα ξεκινούν από τα κάτω ενάντια σε λογικές συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας μπορούν να συμβάλλουν στην ένταξη περισσότερων νέων ανθρώπων στο Συνδικάτο. Κάτι αναγκαίο για να απλωθεί παντού το μήνυμα του αγώνα για τη μη εφαρμογή του νομοσχεδίου Χατζηδάκη. Είναι η μάχη που μπορεί να σπάσει τον κατακερματισμό του κλάδου. Είναι η μάχη που μπορεί να φέρει στο προσκήνιο την κοινή δράση και την ενότητα. Οι ριζοσπάστες αγωνιστές βάσης του κλάδου μπορούν να εκφραστούν σε αυτές τις εκλογές μέσα από τα ψηφοδέλτια της παράταξης ΛΑΝΤΖΑ Αγωνιστική Εργατική Συσπείρωση στον επισιτισμό-τουρισμό. Η ΔΕΑ συμμετέχει σε αυτό το ψηφοδέλτιο με 3 υποψηφιότητες. Τις Στέλλα Πετρούλια και Βίκυ Καρακασίδου, εργαζόμενες στον τουρισμό και την Αλίκη Δοκμετζή, απολυμένη από την Pizza Fun Κερατσινίου.

νέα από τους εργατικούς χώρους

Επιμέλεια
Θοδωρής Πατσατζής

Βουνό τα προβλήματα στα ΚΕΠ

Πρόσφατα (μέσα στο καλοκαίρι), τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) βρέθηκαν στην επικαιρότητα για 2 λόγους. Για την απεργιακή κινητοποίηση που πραγματοποίησαν οι εργαζόμενοι των ΚΕΠ μετά από 5 χρόνια όπου δεν είχαν κάνει ούτε στάση εργασίας, αλλά και με αφορμή τη μαζική συμμετοχή χιλιάδων κόσμου στο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ για προσλήψεις 144 μονίμων υπαλλήλων στα ΚΕΠ πανελλαδικά.

Με αφορμή τα 2 αυτά γεγονότα και γνωρίζοντας ότι τα ΚΕΠ έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην εμβολιαστική αλυσίδα, μίλησα με τον πρόεδρο του Σωματίου Εργαζομένων στα ΚΕΠ Αττικής και Στερεάς Ελλάδας, Παναγιώτη Κοχύλη. Τη συνέντευξη πήραν οι Θοδωρής Πατσατζής και Ελένη Χριστοπούλου.

Μπορείτε να μας περιγράψετε τα προβλήματα που υπάρχουν στα ΚΕΠ αυτή τη στιγμή;

Το νούμερο 1 πρόβλημα είναι η ασφάλεια των εργαζομένων και η υποστελέχωση. Υπάρχουν ΚΕΠ που δουλεύουν με ένα άτομο στη βάρδια. Είναι γνωστό φαντάζομαι ότι τα ΚΕΠ δουλεύουν δωδεκάωρα τις καθημερινές από τις 8 το πρωί ως τις 8 το βράδυ και Σάββατο συνήθως από τις 8 ως τις 3 το μεσημέ-

ρι. Προσφάτως έβγαλε μία εγκύκλιο το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης που επιτρέπει ένα ΚΕΠ με τρία άτομα προσωπικό να δουλεύει πρωινή και απογευματινή βάρδια, κάτι που στα αστικά κέντρα είναι εγκληματικό. Σημαίνει δηλαδή ότι στην Καλλιθέα π.χ. θα πρέπει ο προϊστάμενος και ένας υπάλληλος να κάνει πρωινή βάρδια και ένας υπάλληλος να κρατάει μετά μία βάρδια όπως η απογευματινή και το Σάββατο ένας υπάλληλος να είναι βάρδια σε έναν δήμο που είναι ο πιο πυκνοκατοικημένος στην Ελλάδα. Αυτό επί της ουσίας είναι ανθρωπίνως αδύνατο...

Δηλαδή στην Καλλιθέα που δουλεύεις τι προσωπικό έχει;

Στο ΚΕΠ Καλλιθέας παλιά δούλευαν 12 άτομα προσωπικό ενώ αυτή τη στιγμή δουλεύουμε 8. Μιλάμε για τον πιο πυκνοκατοικημένο δήμο της χώρας που αυτή τη στιγμή εξυπηρετεί όλο το νότιο τομέα πρωί-απόγευμα και Σάββατα. Οι όμοροι δήμοι έχουν πάρει απόφαση να δουλεύουν τα ΚΕΠ τους μόνο πρωινό ωράριο και πέφτει πάρα πολύ μεγάλο βάρος στο ΚΕΠ Καλλιθέας...

Και με τον Covid-19 τι κάνατε σε τέτοιες συνθήκες;

Υπάρχει μεγάλο πρόβλημα. Μετράμε δυστυχώς νεκρούς συναδέλφους. Ενώ ακόμα είμαστε οι πρώτοι που εξυπηρετούμε την εμβολιαστική αλυσίδα, από το κλείσιμο του ραντεβού μέχρι το να δώσουμε το πιστοποιητικό εμβολιασμού, πολλοί δήμοι δεν προσφέρουν ούτε τα ΜΑΠ (Μέσα Ατομικής Προστασίας) και υπάρχουν ΚΕΠ που δεν γίνεται απολύμανση καθημερινά...

Μάλιστα ούτε η τηλεργασία εφαρμόζεται. Εδώ θα πω το προσωπικό μου παράδειγμα καθώς ανήκω στις ευπαθείς ομάδες. Εμένα δεν μου παρείχαν ποτέ τίποτα και ο ένας υπολογιστής που είχαμε θυσιάσει στο σπίτι για να μπορώ εγώ να δουλέψω και να συνδέομαι κήκε από την πολλή χρήση και βέβαια δεν υπάρχει ακόμα και σήμερα πρόβλεψη για να αποκατασταθεί. Έτσι αναγκάστηκα να γυρίσω πίσω...

Στην Καλλιθέα αυτήν τη στιγμή δεν γίνεται απολύμανση ενώ γινόταν μέχρι τον Ιούνιο. Τώρα έρχεται μία καθαρίστρια η οποία καθαρίζει το χώρο καθημερινά χωρίς όμως να γίνεται απολύμανση και αυτό με ευθύνη του δήμου και το ίδιο ισχύει και στους περισσότερους δήμους...

Δήμος Αλίμου: Οι αγώνες φέρνουν αποτέλεσμα

Οι αγώνες που δίνουν τα τελευταία χρόνια οι εργαζόμενοι των Παιδικών Σταθμών στο Δήμο Αλίμου, μαζί με τους υπόλοιπους εργαζόμενους στο δήμο και τη συμπαράσταση πολλών συνδικαλιστών, συνδικαλιστικών και πολιτικών οργανώσεων, τους φέρνουν πολύ κοντά σε μια σπουδαία νίκη. Τουλάχιστον αν το δικαστήριο αποδεχθεί την εισήγηση που έκανε την Παρασκευή 24 Σεπτεμβρίου στα δικαστήρια η Δημοτική Αρχή.

Σύμφωνα με αυτή γίνεται δεκτό το πάγιο αίτημα των εργαζομένων των Παιδικών Σταθμών, που απαιτούν τη μετατροπή των συμβάσεών τους σε αορίστου χρόνου καθώς καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες του Δήμου Αλίμου. Η εισήγηση αυτή αφήνει έκθετη την ως τώρα πολιτική του δημάρχου Αλίμου, που ο ίδιος είχε προχωρήσει στην απόλυση 12 εργαζομένων από τους Παιδικούς Σταθμούς τον Αύγουστο του 2020 όντας πρόεδρος του ΝΠΔΔ των Δημοτικών Παιδικών Σταθμών Αλίμου. Μάλιστα ο δήμαρχος απάντησε στο κύμα αλληλεγγύης που αντιστάθηκε στις απολύσεις με μηνύσεις σε βάρος συνδικαλιστών του ΜΕΤΑ ισχυριζόμενος τότε ότι τον συκοφαντούσαν γιατί οι εργαζόμενοι αυτοί δεν καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες.

Μάλιστα στην εισήγηση του τώρα στο δικαστήριο, πέραν της αλλαγμένης θέσης του μέσα από την πίεση των αγώνων, παραδέχθηκε ότι όλοι οι συμβασιούχοι του δήμου καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες και ότι η απόλυση και των 12 απολυμένων δημιουργεί μεγάλα προβλήματα λειτουργίας στους Παιδικούς Σταθμούς του δήμου.

Εργοδοτική αυθαιρεσία στην ΜΚΟ «Κοινωνικό ΕΚΑΒ»

Του Κώστα Κόκορα

Το καλοκαίρι του 2020, και ενώ ο covid-19 εξαπλωνόταν ραγδαία στη χώρα, η διοίκηση της ΜΚΟ «Κοινωνικό ΕΚΑΒ» επέλεξε να προβεί σε εκδικητικές απολύσεις τεσσάρων εργαζομένων στους ξενώνας ασυνόδευτων ανηλίκων. Οι εργαζόμενοι/ες απολύθηκαν εκδικητικά, επειδή μιλούσαν για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν καθημερινά λόγω έλλειψης επαρκών και κατάλληλων υποδομών, ανεπάρκειας οργάνωσης και συντονισμού, μη πρόσληψης απαραίτητων επαγγελματικών ειδικοτήτων και λήψη υγειονομικών μέτρων προστασίας. Προσπάθησαν να διεκδικήσουν το αυτονόητο, ασφαλείς συνθήκες εργασίας γι' αυτούς και τους ωφελούμενους που εξυπηρετούν. Πήραν θέση απέναντι στις εργοδοτικές και επαγγελματικές αυθαιρεσίες της Διοίκη-

σης και για αυτό το λόγο απολύθηκαν. Και δεν έμειναν μόνο σε αυτό, καθώς προχώρησαν και σε μήνυση εναντίον τους για «συκοφαντική δυσφήμιση».

Η διοίκηση των Δομών και της Οργάνωσης «Κοινωνικό ΕΚΑΒ» αντί να προσπαθήσει να ακούσει τις ανάγκες και τις ελλείψεις που διαπιστώνουν έμπρακτα οι εργαζόμενοι/ες της στο πεδίο και να προσπαθήσει να αναδιαμορφώσει τον τρόπο λειτουργίας των δομών και των προγραμμάτων της, καθώς πάντα η πράξη απέχει πολύ από την θεωρία, επέλεξε συνειδητά τον εκφοβισμό τους προς συμμόρφωση και πειθάρχηση. Οι συναδέλφισσες / οι μας απολύθηκαν για ανακριβείς λόγους, παράνομα, καταχρηστικά, αλλά κυρίως εκδικητικά επειδή μίλησαν για τα πραγματικά προβλήματα στο χώρο εργασίας τους.

Αυτές οι απολύσεις και ο εκφοβισμός αποτελούν τον αντικατοπτρισμό μιας ευρύτερης αντεργατικής εικόνας που υπάρχει ευρύτερα και θα επικρατήσει στο άμεσο μέλλον και στις ΜΚΟ

με παντιέρα το νομοσχέδιο Χατζηδάκη και τους υπόλοιπους αντεργατικούς νόμους που τους άφησαν προίκα οι κυβερνήσεις την τελευταία 12ετία.

Σε μία προσπάθειά τους να αντισταθούν στην εργοδοτική αυθαιρεσία οι εργαζόμενοι στο προσφυγικό/μεταναστευτικό οργανώνουν συγκέντρωση διαμαρτυρίας την Πέμπτη 30/9 στα Δικαστήρια Ευελπίδων, όπου και θα εκδικαστεί η υπόθεση των τεσσάρων απολυμένων με την κατηγορία της συκοφαντικής δυσφήμισης. Η Ενωτική Αγωνιστική Πρωτοβουλία Εργαζομένων στο Προσφυγικό/Μεταναστευτικό καλεί στη συγκέντρωση απαιτώντας άμεσα μέτρα υγειονομικής προστασίας για προσωπικό και πρόσφυγες/μετανάστες, καμία άλλη εκδικητική απόλυση ή εξαναγκασμό σε παραίτηση στη Μ.Κ.Ο «Κοινωνικό ΕΚΑΒ» και σε οποιαδήποτε άλλη ΜΚΟ, Διεθνή Οργανισμό ή αναπτυξιακή ΟΤΑ. Άμεση ανάκληση των εκδικητικών απολύσεων και άμεση απόδοση των μισθών των εργαζομένων.

Να προσληφθούν οι 47 καθαρίστριες/ες στο Δήμο Αθήνας

Ολόκληρο
στο RProject.gr

Των Βάσως Ακριβού και Ράνιας Παπαγεωργίου, μελών της Ανυπότακτης Αθήνας και της Συνέλευσης 8 Μάρτη

Η είδηση: 47 καθαρίστριες/στες που εργάζονται χρόνια σε σχολεία του Δήμου της Αθήνας αποκλείονται από τις προσλήψεις για τη σχολική χρονιά 2021-22 λόγω ιθαγένειας.

Τι άλλαξε; Μια φαινομενικά θετική εξέλιξη: εργασία όχι με σύμβαση έργου αλλά σύμβαση ορισμένου χρόνου για τις σχολικές καθαρίστριες.

Αιτία: Ρατσιστική διάταξη σε νόμο, υπουργικές αποφάσεις, προκηρύξεις θέσεων που εμποδίζει πολίτες τρίτων χωρών να συνάψουν τέτοιες συμβάσεις εργασίας με τους δήμους.

Η κατάφωρη αυτή αδικία πρωτοεμφανίστηκε την προηγούμενη σχολική χρονιά οπότε δόθηκε μια προσωρινή λύση που κάλυψε τις μετανάστριες/ες με συμβάσεις έργου μόνο για το 2020-21.

Εκτιμώντας το θέμα αυτό ως σημαντικό και πολυδιάστατο, ως το προσεγγίσουμε αναδεικνύοντας επιμέρους ζητήματα όπως αρμοδιότητες τοπικής αυτοδιοίκησης, ιεράρχηση πόρων σε βάρος του κοινωνικού αγαθού της παιδείας, αγορά εργασίας με έντονες ανισότητες (φύλου, εθνικότητας)

Ξεκινάμε με τα δεδομένα του προβλήματος

1. Τα σχολικά κτήρια θα πρέπει να καθαρίζονται επιμελώς γε-

νικά και ειδικότερα σε συνθήκες πανδημίας.

Κάθε χρόνο δίνονταν παρατάσεις προσωρινών λύσεων και τον καθαρισμό των σχολείων αναλάμβαναν κυρίως γυναίκες ντόπιες και αλλοδαπές με ιδιότυπες συμβάσεις έργου χωρίς δικαίωμα άδειας ούτε όταν αρρώσταιναν, πενιχρές αμοιβές ανά αίθουσα που εισέπρατταν με καθυστέρηση μηνών.

Η πανδημία έθεσε πιο επιτακτικά το πρόβλημα που χρόνια έβαζαν όλα τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας (διδάσκοντες, μαθητές, γονείς) και φάνηκε καθαρά ότι η μόνη ρεαλιστική λύση είναι μόνιμο, επαρκές σε αριθμό και μέσα, προσωπικό καθαριότητας με πλήρη εργασιακά δικαιώματα και παρουσία σε όλη τη διάρκεια του διδακτικού ωραρίου (καθαρισμός και απολύμανση αιθουσών και βοηθητικών χώρων).

2. Οι πολίτες τρίτων χωρών που βρέθηκαν στη χώρα μας, ως πρόσφυγες και μετανάστες έχουν ανθρώπινα καθώς και κοινωνικά δικαιώματα (υγεία, μόρφωση εργασία) που πρέπει να γίνονται σεβαστά στην πράξη

Η μη πολιτογράφηση ανθρώπων που έτυχε να γεννηθούν εκτός της Ελλάδας ή από γονείς που γεννήθηκαν εκτός Ελλάδας, αλλά ζουν, εργάζονται, σπουδάζουν, μεγαλώνουν τα παιδιά τους στη χώρα μας είναι αποτυχία της ελληνικής κοινωνίας.

Ο επιπλέον κατακερματισμός της αγοράς εργασίας αποκτά και

ξεκάθαρη ρατσιστική διάσταση όταν το δημόσιο (για μόνιμους αλλά και συμβασιούχους) είναι εργασιακός χώρος μόνο για Έλληνες/Ελληνίδες.

Στο συγκεκριμένο χώρο των σχολικών καθαριστριών/στών οδηγεί σε ένα επιπλέον διαχωρισμό μεταξύ μεταναστών/ριών που έχουν πχ αλβανική καταγωγή σε σχέση με αυτές/ους με ρουμάνικη ή βουλγάρικη.

Η διαδικασία της απόκτησης ιθαγένειας έρχεται ως κορύφωση μιας απαράδεκτης και απάνθρωπης πολιτικής, όσες/οι κατάφεραν να επιβιώσουν στις άθλιες συνθήκες διαβίωσης και στυγνής εργασιακής εκμετάλλευσης και να συγκεντρώσουν τα χρήματα για το παράβολο συμμετοχής στις εξετάσεις, συμμετέχουν σε μια διαδικασία διαγωνισμού- τεστ γνώσεων με ερωτήσεις ελληνικής γλώσσας, ιστορίας, γεωγραφίας, πολιτικών θεσμών, και πολιτισμού.

Επιπλέον, με την ισχύουσα Υπουργική Απόφαση καθορίστηκε συγκεκριμένο ύψος εισοδήματος που θα πρέπει να έχει ο/η αιτών/ούσα πολιτογράφησης και μάλιστα επί 3, 5 ή και 7 συνεχή χρόνια, καθιστώντας έτσι αδύνατη την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας για όποιον/α είχε ένα χρονικό διάστημα ανεργίας ή ακόμα και αδήλωτης εργασίας. Συχνά οι οικογένειες αναγκάζονται να επιλέξουν ποια μέλη θα έχουν την ευκαιρία να διεκδικήσουν την απόκτηση ιθαγένειας (δεν αντέχουν οικονομικά να πληρώσουν 4 φορές

το παράβολο) με αποτέλεσμα οι γονείς και συχνότερα οι γυναίκες να παραχωρούν τη θέση τους στα παιδιά τους.

Επομένως ειδικότερα στην περίπτωση των καθαριστών/στριών ας δούμε το φαύλο κύκλο στον οποίο εγκλωβίζονται: δεν μπορούν να εργαστούν γιατί δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια και ταυτόχρονα δεν μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια αν δεν έχουν εργασία.

Όσες κι όσοι από εμάς πιστεύουμε στην αναγκαιότητα της οργανωμένης ταξικής πάλης από τα συνδικάτα, νοιώθουμε επιτακτική την ανάγκη τέτοια αιτήματα όπως αυτά των σχολικών μεταναστριών/των καθαριστών/στριών, να υιοθετηθούν άμεσα από όλα τα σωματεία εργαζομένων στους δήμους, στα σχολεία, την ομοσπονδία ΠΟΕ-ΟΤΑ και την ΑΔΕΔΥ κι όχι να περιορίζονται σε πρωτοβουλιακές δράσεις ατόμων, συνδικαλιστικών παρατάξεων ή κατά περίπτωση επιτροπών αγώνα.

Τέλος, μετά και την πρόσφατη νικηφόρα έκβαση της μάχης των εργαζομένων της e-food, τονίζουμε emphaticά ότι «λύσεις» του τύπου οι απολυμένες/οι γίνονται συμβαλλόμενοι του δημοσίου (με ΚΟΙΝ-ΣΕΠ όπως πρότεινε ο Βορίδης στη βουλή και στις ίδιες τις μετανάστριες) ή εταιρείες καθαριότητας αναλαμβάνουν τον καθαρισμό των σχολείων δεν πρόκειται να γίνουν αποδεκτές από την σχολική κοινότητα και την ελληνική κοινωνία.

Δυναμικός αγώνας των καθαριστριών του Υπουργείου Οικονομικών

Σερί δυναμικών κινητοποιήσεων πραγματοποιήσαν οι καθαρίστριες του Υπουργείου Οικονομικών από την Πέμπτη 23 ως και την Τρίτη 28 Σεπτεμβρίου. Οι καθαρίστριες του υπουργείου Οικονομικών ζήτησαν τη μονιμοποίησή τους. Οι συμβάσεις τους έχουν λήξει αλλά παραμένουν στις θέσεις τους με δικαστικές αποφάσεις προσωρινής διαταγής που έχουν κερδίσει.

Η καθοριστική ημερομηνία για τον αγώνα τους ήταν προς το παρόν η Τρίτη 28 Σεπτεμβρίου όπου εκδικαζόταν η εκδίκαση των ασφαλιστικών μέτρων για να αποφύγουν την οριστική απόλυση. Δυστυχώς δεν

μπορούμε να μεταφέρουμε οποιοδήποτε νέο, θετικό ή αρνητικό, καθώς η απόφαση δεν είχε βγει μέχρι την ώρα που η εφημερίδα μας έπαιρνε το δρόμο για την εκτύπωσή της. Πρόκειται για τη συνέχεια επί της ουσίας της δίκης τους που είχε διακοπεί πριν λίγους μήνες, στις 9/6, όταν ο δικαστής έκανε μανιώδη επίθεση εναντίον όλων των συμβασιούχων δείχνοντας εμπάθεια απέναντί τους, με τη φράση «όλοι οι συμβασιούχοι είστε αντισυνταγματικοί, έχετε καταστρέψει το κράτος»

Οι κινητοποιήσεις τους ως την Τρίτη ήταν πολύ μαχητικές και είχαν τη συμπαράσταση και άλλων εργα-

ζομένων του υπουργείου. Μάλιστα η Συντονιστική τους Επιτροπή διοργάνωσε όλες τις κινητοποιήσεις σε συνεννόηση με τις Ομοσπονδίες του χώρου. Ξεκίνησαν την Πέμπτη 23/9, με συγκέντρωση και καθιστική διαμαρτυρία έξω από το υπουργείο Οικονομικών στην οδό Νίκης. Την Παρασκευή συνέχισαν με συναυλία αλληλεγγύης στον πεζόδρομο της Ερμού στη συμβολή με την οδό Νίκης. Τη Δευτέρα 27/9 πραγματοποιήσαν νέα συγκέντρωση διαμαρτυρίας έξω από το υπουργείο Οικονομικών. Τέλος την επόμενη μέρα έκαναν συγκέντρωση διαμαρτυρίας στο Πρωτοδικείο Αθήνας (Ευελπίδων) όπου εκδικάστηκε η

αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.

Η προσφυγή έχει γίνει από 60 καθαρίστριες ενώ άλλες 80 περίπου, οι περισσότερες με προϋπηρεσία ως και 15 χρόνια στο υπουργείο, σε τελωνεία, εφορίες κ.α. υπηρεσίες, έμειναν εκτός διαγωνισμού ΑΣΕΠ για την ανανέωση των συμβάσεών τους για ακόμη έναν 18μηνο λόγω υψηλής μοριοδότησης άλλων κατηγοριών υποψηφίων. Στην περίπτωση όλων των παραπάνω έχει παραβιαστεί από την κυβέρνηση ακόμη και η ευρωπαϊκή οδηγία για την απαγόρευση των διαδοχικών συμβάσεων ορισμένου χρόνου και την υποχρεωτική μετατροπή τους σε αορίστου.

Προς οριστική ιδιωτικοποίηση η ΔΕΗ

Τη χαρίζουν στους ιδιώτες

Του Θοδωρή Πατσατζή

Η κυβέρνηση δείχνει αποφασισμένη να μην αφήσει τίποτα όρθιο ώσπου να τελειώσει η θητεία της. Τίποτα από αυτά που λαχταρούν να βάλουν χέρι οι μεγάλοι καρχαρίες του συστήματος, όπως η ενέργεια και το ηλεκτρικό ρεύμα.

Έτσι αφού οι κυβερνήσεις τα τελευταία χρόνια επέτρεψαν στους ιδιώτες να μπορούν να πουλάνε στον κόσμο ρεύμα σε τιμές πιο φθηνές από τη ΔΕΗ, υποχρεώνοντας μάλιστα το δημόσιο οργανισμό να τους το πουλάει φθηνά ενώ η ίδια η ΔΕΗ αύξανε συνεχώς τα δικά της τιμολόγια, τώρα προχωρούν ακόμη παραπέρα την προσπάθεια τους. Το κολπάκι που φτιάξανε αυτή τη φορά είναι η αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της ΔΕΗ κατά 750 εκατ. χωρίς να επιτρέπεται η συμμετοχή του βασικού μετόχου, δηλαδή του κράτους. Περιορίζοντας έτσι το ποσοστό του δημοσίου από το 51 στο 33%.

Οι εκατοντάδες εργαζόμενοι της ΔΕΗ είναι βέβαιο ότι δεν έπεσαν από τα σύννεφα με αυτή την απόφαση. Σε κάθε περίπτωση βέβαια το ότι το περίμενες κάτι (ειδικά και με την αδράνεια και την ύπωση στην οποία έχουν πέσει τα τελευταία χρόνια τα σωματεία τους και η Ομοσπονδία τους) δε σημαίνει ότι το χωνεύεις και εύκολα. Πολύ περισσότερο όταν γνωρίζεις ότι το μέλλον που σε περιμένει σε περίπτωση που ολοκληρωθεί η ιδιωτικοποίηση είναι άκρως ζοφερό. Περικοπές μισθών, μειώσεις μόνιμου προσωπικού, αύξηση των προβληματικών συνθηκών εργασίας. Μια ματιά μόνο στον κατάλογο των ατυχημάτων που έχουν γίνει σε εργολαβίες που δούλευαν για λογαριασμό της ΔΕΗ τα τελευταία 30 χρόνια αρκεί.

Πριν από την τελευταία αυτή κίνηση άλλωστε η κυβέρνηση της ΝΔ είχε προχωρήσει σε άρση της μονιμοποίησης των νεοεισερχομένων στην Επιχείρηση, στο ξεπούλημα των λιγνιτικών μονάδων κ.α. Οι προειδοποιήσεις ήταν ξεκάθαρες αλλά οι αντιδράσεις δυστυχώς παθητικές ως ανύπαρκτες.

Τα έσοδα της ΔΕΗ αν υπήρχε μια

διαχείριση με κέντρο τις ανάγκες όλου του λαού θα είχαν κατορθώσει να παρέχουν με ρεύμα φθινό κάθε γωνιά της χώρας και δεν θα υπήρχε η ανάγκη να κόβεται το ρεύμα σε εκατοντάδες ανθρώπους που υποφέρανε τα τελευταία 40 χρόνια από τη σκληρή λιτότητα των μνημονιακών και όλων των υπόλοιπων κυβερνήσεων. Οι καρχαρίες έχουν θησαυρίσει επενδύοντας με εγγυημένα έσοδα, στις θυγατρικές επιχειρήσεις της ΔΕΗ. Η κυβέρνηση είχε παραδώσει σε αυστραλιανό fund το 49% του ΔΕΔΔΗΕ 15 μέρες νωρίτερα και στον ΑΔΜΗΕ πριν λίγα χρόνια.

Παρά τις δυσκολίες που αναφέραμε οι εργαζόμενοι έχουν το χρόνο να αντιστρέψουν την κατάσταση. Η τελική απόφαση για την ιδιωτικοποίηση θα παρθεί, στις 19 Οκτώβρη, από τη γενική συνέλευση των μετόχων. Αν η ιδιωτικοποίηση γίνει πραγματικότητα τότε η διεθνής εμπειρία είναι σαφής. Αν τώρα υπάρχουν δεκάδες προβλήματα αποπληρωμής των λογαριασμών, τότε θα υπάρξει μαζική αδυναμία και αποκλεισμός εκατοντάδων δικών μας ανθρώπων, από τα λαϊκά στρώματα, από την παρο-

χή ηλεκτρικής ενέργειας. Μάλιστα σε πολλές πόλεις και χώρες η αποτυχία των ιδιωτικοποιήσεων και η ενεργειακή φτώχεια που δημιουργήσε σε χιλιάδες κόσμου, τους οδηγεί τα τελευταία χρόνια στην προσπάθεια να επανακρατικοποιήσουν (έστω με μεσολάβηση της τοπικής αυτοδιοίκησης) την ηλεκτρική ενέργεια. Από το Αμβούργο της Γερμανίας ως τη Βρετανία, ακόμη και στις ΗΠΑ τη χώρα όπου υπήρξαν οι πιο σκληρές ίσως επιπτώσεις από την ιδιωτικοποίηση.

Η περιβόητη απελευθέρωση της ενέργειας που εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια το μόνο που έχει αποφέρει είναι περισσότερα κέρδη για τους ιδιώτες (με τα φωτοβολταϊκά και κυρίως με τις ανεμογεννήτριες, εκτός από την παραχώρηση τμήματος του ΑΔΜΗΕ και το πάρτι των εναλλακτικών παρόχων με τις ευλογίες της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ τα προηγούμενα χρόνια). Οι εργαζόμενοι και όλοι μας ένα συμφέρον έχουμε. Να παραμείνει η ΔΕΗ στο δημόσιο. Το ηλεκτρικό ρεύμα είναι δημόσιο αγαθό και όχι μπίζνα για τον κάθε επιχειρηματία. Η ΔΕΗ είναι απαραίτητο να είναι κρατική

και να έχει την αποκλειστικότητα στην παραγωγή, τη μεταφορά και τη διανομή του ηλεκτρικού ρεύματος. Να το εκμεταλλεύεται προς όφελος του λαού ώστε να αποκαθίστανται γρήγορα οι ζημιές μετά από τις λεγόμενες «φυσικές» καταστροφές που θα είναι τμήμα της καθημερινότητάς μας για τα επόμενα χρόνια. Το να προσπαθείς να παρέχεις έτσι ρεύμα φθινό για το λαό και όχι για τα τρωκτικά της αγοράς είναι μια επιλογή που μπορεί να κατακτηθεί μόνο με μαζικούς αγώνες.

Όλοι μαζί οι εργαζόμενοι στη ΔΕΗ και σε όλες τις θυγατρικές της, και όλος ο λαός ένα δρόμο έχουμε. Τον δρόμο της μαζικής αντιπαράθεσης με την κυβέρνηση και τις επιλογές της. Το δρόμο που χάραξαν οι αγώνες των εργαζομένων στην e-food. Την συντονισμένη ενωτική και μαζική δράση ώστε να μπορέσουμε να τελειώσουμε με την νεοφιλελεύθερη στρατηγική των ιδιωτικοποιήσεων. Μαζικές και συνεχείς απεργίες των εργαζομένων και δράσεις καθημερινές κεντρικά και στις γειτονιές είναι ο δρόμος για να τα καταφέρουμε.

Ταξική ενότητα, συμπόρευση, δημιουργία μετώπων, αντίσταση

Της Κατερίνας Γιαννούλια

Το META έχοντας χρόνια παρακαταθήκης του σταθερά ταξικού προσανατολισμού του, χωρίς αμφιταλαντεύσεις (ακόμα και σε κομβικές ιστορικές φάσεις) και με σταθερό στόχο την ταξική ενότητα και την κοινή δράση απέναντι στον βασικό αντίπαλο, το κεφάλαιο, οργανώνει την ετήσια πανελλαδική του συνέλευση, στις 9 Οκτώβρη, στον κήπο του ΣΕΑ, με υγειονομικά ασφαλή δια ζώσης παρουσία και διαδικτυακή σύνδεση.

Οι φετινές αναζητήσεις αφορούν τρόπους μεγαλύτερης συμπόρευσης των ταξικών και ριζοσπαστικών δυνάμεων, για την όσο το δυνατό ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των ισχυρών αντεργατικών προκλήσεων που δεχόμαστε.

Προκλήσεις που φωτίζονται από τη νίκη των νηλιβεράδων της E-FOOD και από την εντυπωσιακή συμπάρσταση που εκφράστηκε μαζικά από τους «πελάτες», που όμως αντέδρασαν ως «συνάδελφοι και συναδέλφισες» με τις ίδιες αγωνίες, όχι για το φαγητό τους, αλλά για τις συνθήκες δουλειάς.

Οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται απαιτούν νέες τακτικές, συγκέντρωση δυνάμεων, έμπνευση σε μαζικό επίπεδο και συσπείρωση στα σωματεία και συνδικάτα.

Οι χρονικές αναβολές για «καλύτερες συνθήκες στο αόριστο μέλλον», η περιφρόνηση της αξίας της ίδιας της ύπαρξης των συνδικάτων, η «θρησκευτική προσήλωση» στην υπερανάληψη χωρίς ιεραρχίες και προτεραιότητες, δεν αντιστοιχούν στις θέσεις μάχης που επείγουν, ούτε προσφέρουν ταξικές υπηρεσίες στα συμφέροντα της εργατικής τάξης που βάλλονται τα πολλά μνημονιακά χρόνια, ενώ προστέθηκε ο θανατερός κίνδυνος της υγειονομικής κρίσης.

Οι ενοποιήσεις σχημάτων, η συμπόρευση δυνάμεων, που ειδικά στο συνδικαλιστικό επίπεδο δεν παρουσιάζουν ανυπερβλήτες διαχωριστικές, ορατές στον πολύ κόσμο των συναδέλφισσών και συναδέλφων, βρίσκονται στο επίκεντρο των προσπαθειών του META, για τη δημιουργία μετωπικών συσπειρώσεων, ικανών να διευρύνουν τις υπάρχουσες παρατάξεις και να γίνουν πόλοι ένταξης νέων εργαζομένων και επανένταξης παλιότερων.

Η οικονομική και υγειονομική κρίση αποτέλεσαν ευκαιρίες για το κεφάλαιο, όχι απλά για αντεργατικές επιθέσεις μεγάλης έντασης, αλλά και κρίσιμων αλλαγών του συνόλου της ζωής της εργαζόμενης κοινωνίας.

Το σχολείο και πανεπιστήμιο των ταξικών φραγμών, η υγεία και η παιδεία για τους «λίγους κι εκλεκτούς», η απαξίωση της ίδιας της ζωής με τη διαχείριση της πανδημίας, οι εγκαταλειμμένες κοινωνικές υπηρεσίες που γυρνάνε τις γυναίκες «πίσω στο σπίτι», αφήνοντάς τις εκτεθειμένες στην έμφυλη βία, οι διαλυμένοι κρατικοί μηχανισμοί που αφήνουν τις λαϊκές περιουσίες βορά στις καταστροφικές πυρκαγιές των 2 μποφόρ, η ακρίβεια και οι φόροι μόνο για την εργατική τάξη, οι ιδιωτικοποιήσεις βασικών υπηρεσιών για τη ζωή της μεγάλης πλειοψηφίας, η αγορά επιθετικών πολεμικών εξοπλισμών αντί για ΜΕΘ, αλλά και η λυσσαλέα κρατική κι εργοδοτική παρέμβαση στα σωματεία και συνδικάτα, δεν περνάνε απαρατήρητα από μαζικά τμήματα του κόσμου της δουλειάς, που, όπως φάνηκε και στις απεργίες του Ιουνίου για το ν/σ Χατζηδάκη, αλλά και στην περίπτωση της E-FOOD, ψάχνει τρόπους αντίδρασης κι αντεπίθεσης.

Το επόμενο διάστημα θα ενταθεί η ταξική αντιπαράθεση. Αυτή η ταξική αντιπαράθεση δεν αφορά μόνο τις εργαζόμενες και εργαζόμενους των χώρων δουλειάς, αλλά και την κοινωνία που έχει ανάγκη τις υπηρεσίες του κάθε χώρου και οι πιθανότητες νίκης θα αυξάνονται με τη συνδυασμένη πάλη όλων των μερών.

Αυτό θα είναι στοίχημα για τις δυνάμεις της ριζοσπαστικής και ταξικής αριστεράς στα συνδικάτα, που μπορούν να δημιουργήσουν πανεκπαιδευτικό μέτωπο, εκπαιδευτικών, μαθητών-φοιτητών, γονέων, παράλληλα με την απεργία-αποχή από την «αξιολόγηση». Θα είναι στοίχημα για τη δημιουργία παλλαϊκού μετώπου σε

κάθε γειτονιά για να «σωθεί το ΕΣΥ», για την υπεράσπιση της δημόσιας υγείας. Θα είναι στοίχημα για τη δημιουργία ισχυρού μετώπου «αντάρτικου» στα μεγάλα συνδικάτα, Εργατικά Κέντρα, μεγάλες ομοσπονδίες για την ανυπακοή και ακύρωση στην πράξη του Νόμου Χατζηδάκη. Θα είναι στοίχημα η ένταξη των μεταναστών-τριών στους εργατικούς αγώνες, κόντρα στο θεσμικό ρατσισμό που πετάει τις σχολικές καθαρίστριες που δεν είναι ελληνίδες, μετά από χρόνια δουλειάς.

Οι επόμενοι αγώνες θα οργανωθούν από τα σωματεία των χώρων δουλειάς, αλλά για να νικήσουν θα δοθούν από τον κόσμο της δουλειάς, με τη συμπάρσταση, συμπόρευση και αλληλεγγύη του.

Γυναίκες

Το άλλο βασικό μέτωπο που είναι παραμελημένο από τα σωματεία/συνδικάτα, αλλά και από τη συντριπτική πλειοψηφία των παρατάξεων, είναι τα προβλήματα των γυναικών εργαζομένων. Οι γυναίκοι-κτονίες και το #metoo μας τα θυμίζουν με τραγικό τρόπο, αλλά αυτά δεν είναι έξω από το εργατικό και συνδικαλιστικό περιβάλλον. Η παραδειγματική στάση του ΣΕΗ και οι συνεχόμενες καταγγελίες στον χώρο του αθλητισμού και του πολιτισμού καταδεικνύουν τον χώρο και τον «τόπο του εγκλήματος»!

Τα προβλήματα των γυναικών στο σπίτι, μόνο άσχετα δεν είναι από την αντιμετώπισή τους στη δουλειά και τις ανύπαρκτες κοινωνικές υπηρεσίες στήριξης των αναγκών των εργαζομένων (κοινωνική αναπαραγωγή).

Ο νόμος Χατζηδάκη, στο Μέρος III (που ψηφίστηκε και από το ΣΥΡΙΖΑ) υποτίθεται ότι ρυθμίζει την «ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής».

Τα σωματεία και τα συνδικάτα δεν

επιτρέπεται να αυταπατώνται. Η ευθύνη πέφτει και πάλι στις συνδικαλιστικές παρατάξεις της ριζοσπαστικής αριστεράς και των ταξικών δυνάμεων για παρέμβαση στα σωματεία με στόχο τη διατύπωση και διεκδίκηση αιτημάτων για πραγματική ισορροπία επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής, για δημόσιες και δωρεάν κοινωνικές δομές, για αντισεξιστικές καμπάνιες και θεσμικές προβλέψεις για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, για ίσες ευκαιρίες και δικαιώματα, για την ισότητα. Η πρόσφατη ιστορία της απόρριψης γυναίκας γιατρού, για τη θέση Επιμελήτη Β' κλάδου ΕΣΥ, επειδή, στην παρούσα φάση έχει δυο μικρά παιδιά και προσπαθεί να προσαρμόσει την επαγγελματική της ζωή, στο πλαίσιο που της θέτει η οικογενειακή της ζωή (κατά το πρακτικό της κρίσης του Συμβουλίου Επιλογής) είναι χαρακτηριστική της κατάστασης που επικρατεί και δεν πρόκειται για «μεμονωμένο περιστατικό».

Το META ασχολήθηκε ιδιαίτερα με την έμφυλη διάσταση του ν/σ Χατζηδάκη, αναδεικνύοντας επακριβώς και κατ'άρθρο τα ζητήματα που προέκυπταν και την υποκρισία που περίσσευε! Στο αμέσως επόμενο διάστημα είναι ανάγκη να προχωρήσουμε στο σχεδιασμό και την υλοποίηση αντισεξιστικής και φεμινιστικής παρέμβασης στα σωματεία και τον κόσμο της δουλειάς.

Έχουμε ενδιαφέρουσα «δουλειά» να κάνουμε για την ενοποίηση δυνάμεων, ξεπερνώντας μη σημαντικές «διαφορές» και με βασικό στόχο τον ταξικό αντίπαλο, για τη μαζικολαϊκή παρέμβαση και τη δημιουργία ευρύτερων μετώπων για τη συγκέντρωση δυνάμεων αντίστασης και διεκδίκησης, για την ακύρωση του Ν. Χατζηδάκη και την υπεράσπιση της ανεξαρτησίας των συνδικάτων και σωματείων μας.

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ META
Σάββατο 9 Οκτώβρη 2021

Η κατάσταση στην Αριστερά Από πού πάνε στο μέτωπο;

Του Αντώνη Νταβανέλου

Το πέπλο της πανδημίας, με την απειλή της επιδείνωσης, καλύπτει πτυχές των πολιτικών εξελίξεων, τους δίνει ένα χαρακτήρα υπόγειας φωτιάς. Παρόλα αυτά, είναι φανερό –τόσο εμπειρικά, όσο πλέον και δημοσκοπικά– ότι ζούμε μια κρίσιμη περίοδο όπου διαμορφώνονται οι αυριανοί διαφορετικοί συσχετισμοί πολιτικής δύναμης. Η περίοδος αυτή μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να επιταχυνθεί.

Σε μια τέτοια περίοδο, η παρέμβαση των οργανωμένων δυνάμεων της Αριστεράς είναι θεμελιώδης προϋπόθεση για το πώς θα απαντήσει ο κόσμος μας και κατά συνέπεια τι δυνατότητες θα διαμορφωθούν. Δυστυχώς, σε αυτό το κρίσιμο πεδίο, τα νέα δεν είναι ευχάριστα.

Η παρέμβαση της οργανωμένης Αριστεράς καθορίζεται από τη συνάρθρωση της στρατηγικής της με την τακτική και τη μέθοδο που κινείται μέσα στον κόσμο. Λέμε από την αρχή τη δική μας θέση: Η στρατηγική οφείλει να είναι ανατρεπτική-αντικαπιταλιστική, οι δράσεις πρέπει να εντάσσονται σε μια «συνολική αφήγηση», σε ένα «σκοπό», που στον ώριμο καπιταλισμό του 21ου αιώνα δεν μπορεί να είναι άλλος από τη σοσιαλιστική απελευθέρωση της εργαζόμενης πλειοψηφίας. Όμως αυτό, ακόμα και στην καθαρότερη εκδοχή του, δεν είναι αρκετό. Η τακτική συνδέει τη στρατηγική με την υπάρχουσα σήμερα πραγματικότητα, που καθορίζεται από το συνολικό πλαίσιο της νεοφιλελεύθερης επίθεσης του κεφαλαίου αλλά και από το συγκεκριμένο επίπεδο των διαθέσεων της εργατικής τάξης και το επίπεδο ανάπτυξης του κινήματος.

Η τακτική σήμερα δεν μπορεί παρά να είναι μεταβατική: να ξεκινά από αιτήματα και αιχμές όπου πλατύ τμήμα της τάξης μας και του κόσμου καταλαβαίνει και αποδέχεται ότι πρέπει να παλέψει άμεσα και να επιχειρεί μέσα από την εμπειρία του αγώνα να διευρύνει τα μέτωπα, να κλιμακώσει μαζί με τον κόσμο την αντιπαράθεση. Η υποτίμηση ή και η συκοφάντηση της μεταβατικής τακτικής και του μεταβατικού προγράμματος (παρότι αποτελούν αναντικατάστατο τμήμα της λενινιστικής παράδοσης) είναι μια βασική αδυναμία της σύγχρονης

Αριστεράς στην Ελλάδα. Και τέλος, η μέθοδος σημαίνει έμφαση στο από τα κάτω, σημαίνει δουλειά μέσα στον κόσμο και μαζί με τον κόσμο, σημαίνει συγκέντρωση δυνάμεων για να γίνει εφικτό να διεκδικηθούν νίκες. Στις σημερινές συνθήκες η μέθοδος δεν μπορεί παρά να είναι ενωτική, να αποσκοπεί στο σοβαρό συντονισμό δυνάμεων, μέσα σε παρατεταμένες προσπάθειες για να κινηθεί σοβαρά ο κόσμος μας. Κατά τη γνώμη μας, η παρέμβαση της Αριστεράς θα όφειλε να είναι αντικαπιταλιστική στη στρατηγική, ριζοσπαστική-μεταβατική στην τακτική, ενωτική/σοβαρή και σχεδιασμένη στη μέθοδό της. Δυστυχώς, σε πολλά από αυτά τα χαρακτηριστικά εκδηλώνονται σημαντικές αποκλίσεις, διαφορετικές σε κάθε «χώρο» της Αριστεράς, αλλά τελικά με σημαντικό κόστος.

Κατά τη γνώμη μας, η παρέμβαση της Αριστεράς θα όφειλε να είναι αντικαπιταλιστική στη στρατηγική, ριζοσπαστική-μεταβατική στην τακτική, ενωτική/σοβαρή και σχεδιασμένη στη μέθοδό της.

Σε αυτό το άρθρο δεν θα καταπιεστούμε με τα ζητήματα του ΣΥΡΙΖΑ, παρότι η διεκδίκηση και το κέρδιμα κόσμου που παραμένει στην επιρροή του είναι πάντα ένα κρίσιμο καθήκον. Όμως η ακραία εκλογοκεντρική «νέα αρχή» του Τσίπρα θέτει πλέον τα προβλήματα της σχέσης ανάμεσα στην οργανωμένη παρέμβαση στο κίνημα, τη συγκρότηση στο κόμμα και τη διεκδίκηση πολιτικής/εκλογικής επιρροής, σε διαφορετική βάση απ' ό,τι στις άλλες δυνάμεις της Αριστεράς.

Το ΚΚΕ

Στο χώρο του ΚΚΕ τα πράγματα είναι ποιοτικά διαφορετικά. Κρατά ένα σημαντικό κόσμο, σε οργανωμένη σχέση με την τάξη και το κίνημα, και με μια γραμμή που του επιτρέπει να στέκεται στο χώρο του ως αριστερός αγωνιστής/στρία.

Η παρούσα καθοδηγητική στελέχωση του ΚΚΕ έχει διαθέσει χρόνο και ενέργεια σε μια ιδεολογική δουλειά που θα μπορούσε να έχει ως τίτλο την αποκατάσταση του επαναστατικού χαρακτήρα των ιδεών του κόμματος. Είχαν σημασία οι επεξεργασίες της

ΚΕ σε μια σειρά από θέματα ιστορίας του κόμματος και του κινήματος. Εξετάζοντας αυτές τις επεξεργασίες, έχουμε ισχυριστεί ότι αυτές οι αυτοκριτικές είναι ανεπαρκείς και αντιφατικές και εξακολουθούν να αφήνουν ακάλυπτα κεντρικά ζητήματα. Στο θέμα, όμως, που απασχολεί το παρόν άρθρο ας δεχθούμε ότι το ΚΚΕ πραγματοποιεί μια ιδεολογική στροφή προς τα αριστερά.

Στο επίπεδο της τακτικής εμφανίζονται τα μεγάλα προβλήματα. Στην πρόσφατη προσυνεδριακή συζήτηση, εμφανίστηκαν στις θέσεις της ΚΕ κάποια «ανοίγματα» για μια πιο ευέλικτη αντιμετώπιση αγωνιστικών πρωτοβουλιών σε εργατικές αντιστάσεις όπου το ΚΚΕ δεν έχει τον πρωταρχικό ρόλο (και τον έλεγχο). Αυτή η πιο ευέλικτη τακτική έγινε ορατή σε κάποιες κινηματικές «στιγμές». Όμως, άλλες

ρο δρόμο για όλους μας. Τι από αυτά ήταν λάθος; Γιατί οι ισχυρότερες και πιο οργανωμένες δυνάμεις του ΚΚΕ σε άλλους σημαντικούς εργατικούς χώρους δεν επιχειρούν ανάλογα «άλλατα»; Η απάντηση της ηγεσίας του ΚΚΕ στηρίζεται σε μια σύμφυση της τακτικής με τη στρατηγική: τέτοιες εργατικές νίκες μπορούν να διεκδικηθούν, γενικότερα, μόνο στα πλαίσια της διεκδίκησης της λαϊκής εξουσίας και λαϊκής οικονομίας, και η διεκδίκηση τους μπορεί να στηρίζεται μόνο στην ενότητα όσων συμφωνούν με το ΚΚΕ για το τι είναι λαϊκή εξουσία και λαϊκή οικονομία. Η τακτική του ΚΚΕ στους εργατικούς χώρους, υποβαθμίζοντας τη διεκδίκηση «αλμάτων» νίκης, περιορίζεται σε μια αναπαραγωγή των κομματικών δυνάμεων μέσα στο συνδικαλιστικό κίνημα. Η στασιμότητα του ΠΑΜΕ, τόσα χρόνια (και τι χρόνια!) μετά την ίδρυσή του, δεν ήταν μια μοιραία προκαθορισμένη εξέλιξη.

Δυστυχώς η ταύτιση της στρατηγικής με την τακτική εγκυμονεί βαρύτερες συνέπειες στον πολιτικό αγώνα. Το ΚΚΕ στις διακηρύξεις του έχει ανοίξει τη βεντάλια της αντιπαράθεσης με τον ιμπεριαλισμό/καπιταλισμό, εφ' όλης της ύλης: πχ ιδιωτικοποιήσεις, ασφαλιστικό, εξοπλισμοί, καταπίεση των γυναικών, ρατσισμός, περιβάλλον κ.ο.κ. Ας αδιαφορήσουμε, προς στιγμή, για σημαντικά ζητήματα γραμμής σε κάποια από αυτά, για να συγκεντρωθούμε στο κομβικό: σε συνθήκες όπου το σοσιαλδημοκρατικό ΠΑΣΟΚ έχει συρρικνωθεί και ο ΣΥΡΙΖΑ βυθίζεται σε κρίση μετάλλαξης, ποιο είναι το στοιχείο που εμποδίζει το ΚΚΕ να πάρει «μεγάλες» πρωτοβουλίες σε αυτά τα θέματα, να προκαλέσει κλιμάκωση της πάλης και να επιδιώξει «άλλατα» στην ανάπτυξη του κινήματος, αλλά και της επιρροής του;

Για να καλύψει αυτά τα ζητήματα, πέρα από την ταύτιση της τακτικής με τη στρατηγική, το ΚΚΕ καταφεύγει σε δύο αυτοπεριοριστικές δέσμες «επιχειρημάτων».

Αφενός, στην ταύτιση της μεταβατικής πολιτικής και του μεταβατικού προγράμματος με τον... ομορτισμό και τον ρεφορμισμό. Στις στήλες των εντύπων του, κάθε παραλλαγή του επίθετου «μεταβατικός» χρησιμοποιείται πλέον με έντονα αρνητική χροιά. Είμαστε σίγουροι ότι στις γραμμές του ΚΚΕ υπάρχουν άνθρωποι που θυμούνται

θέσεις της ΚΕ έσπευσαν αμέσως να «μαζέψουν» αυτήν τη τάση, βάζοντας την έμφαση σε επιχειρήματα όπως «δεν είναι εφικτή η επίτευξη σταθερών κατακτήσεων μέσα στον καπιταλισμό» ή χαρακτηρίζοντας την ελπίδα για (έστω περιορισμένες) εργατικές νίκες εδώ και τώρα, σαν τη «βάση ανάπτυξης μικροαστικών πιέσεων πάνω στο κόμμα...».

Στο φετινό φεστιβάλ της ΚΝΕ οι νικηφόροι απεργοί της e-food έγιναν δεκτοί με ενθουσιασμό. Η απεργία στην e-food στηρίχτηκε στον πρωτογενή συντονισμό των προσπαθειών, στην πραγματικότητα σε μια «συμμαχία» μεταξύ της ΣΒΕΟΔ και του Συνδικάτου Επισιτισμού-Τουρισμού. Αυτή η «συμμαχία», και η στελέχωσή της μέσα στους συγκεκριμένους χώρους, επιχείρησε ένα «άλμα»: έθεσε ένα συγκεκριμένο στόχο, ιδιαίτερα σημαντικό για τους εργαζόμενους στο χώρο της, τον πάλεψε αποφασιστικά, ζήτησε και πήρε την πιο πλατιά αλληλεγγύη, απέδειξε με τον τρόπο που πάλεψε τις αντικαπιταλιστικές προθέσεις της, και τόλμησε... να νικήσει, ανοίγοντας έναν ευρύτε-

ότι αυτά τα στοιχεία ήταν κεντρικά στην τελευταία μεγάλη συζήτηση μέσα στην Κομιντέρν, ζώντος του Λένιν (3ο και 4ο συνέδριο), και γνωρίζουν ότι η απάλειψή τους από το μαρξιστικό οπλοστάσιο μπορεί, σε συγκεκριμένες συνθήκες, να οδηγήσει ένα εργατικό κόμμα σε σημαντικές ήττες. Άλλωστε το ΚΚΕ έχει μια τέτοια πρόσφατη εμπειρία: η ήττα του από τον ΣΥΡΙΖΑ στα χρόνια του μαζικού κινήματος του 2010-12 δεν ήταν καθόλου, μα καθόλου, προδιαγεγραμμένη...

Αφετέρου, η θεωρία των «αναχωμάτων». Το ΚΚΕ χαρακτήρισε, το 2015, όσους αποχώρησαν από τον ΣΥΡΙΖΑ ως «αναχώματα» που στήνει ο καπιταλισμός για... να περιορίσει την επιρροή του ΚΚΕ. Χαρακτηρίζει «αναχώματα» την ΑΝΤΑΡΣΥΑ και την άλλη άκρα Αριστερά. Το να το λέει αυτό ένα κόμμα που στην ιστορία του έχει κάνει τις πιο απίθανες πολιτικές συνεργασίες, θυμίζει αυτόν που έχει καεί με το χυλό και φυσάει και το γιαούρτι. Η τάση του ΚΚΕ προς την αναπαραγωγή αυτής της θεωρίας, είναι τμήμα τη προσπάθειας να παρουσιάσει την απόρριψη της ενότητας στη δράση ως, τάχα, αντικειμενικά επιβεβλημένη.

Η συνισταμένη όλων αυτών είναι η κατάληξη ότι, και στο πολιτικό πεδίο, το ΚΚΕ περιορίζεται στην αναπαραγωγή της πολιτικής/εκλογικής δύναμής του για μακρά περίοδο. Και μάλιστα σε επίπεδα χαμηλά σε σύγκριση με την οργανωτική δύναμή του.

Κάποιοι μαρξιστές θεωρητικοί επιμένουν ότι η πεμπτουσία της λενινιστικής τακτικής είναι η διεκδίκηση για «Αλματα! Αλματα! Αλματα!». Όσο το ΚΚΕ απέχει από αυτό το στοιχείο θα αντιμετωπίζεται από τις καθεστωτικές δυνάμεις με εκείνο το παγερό «διαφωνούμε με το ΚΚΕ, αλλά το σεβόμαστε...». Αν επιχειρήσει έξοδο από τον αυτοπε-

ριορισμό, θα συναντήσει την άλλη γλώσσα.

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ υπήρξε τα τελευταία χρόνια το «βασικό σχήμα» αυτού του χώρου. Μετά από αρκετά χρόνια στενής συνεργασίας, αυτοί οι σύντροφοι και συντρόφισσες θα έπρεπε να αναμετρώνται με τα καθήκοντα της μετατροπής τους σε ένα ενιαίο (σχετικά) μαζικό πολιτικό κόμμα, ξεπερνώντας τα όρια ενός χαλαρού μετώπου, καθώς οι οργανώσεις που συμμετέχουν στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ δηλώνουν όλες μαρξιστικές και μάλιστα υπέρ του επαναστατικού δρόμου, έχοντας απορρίψει τον ρεφορισμό. Αντ' αυτού, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ βρίσκεται σε μια κατάσταση διατήρησης ενός brand name, μιας δύναμης κοινής εκλογικής λίστας, λόγω έλλειψης εναλλακτικών, ενόψει εκλογών. Οι αντιθέσεις ανάμεσα στις βασικές οργανώσεις της –το ΝΑΡ και το ΣΕΚ– έχουν γίνει δημόσιες και οι αλληλοκριτικές όλο και πιο σκληρές.

Κατά τη γνώμη μου, οι ιδεολογικοπολιτικές διαφορές μεταξύ μας σήμερα, δεν έχουν «βάθος», αντανακλούν περισσότερο αδυναμίες στη συγκεκριμένη ανάλυση της συγκεκριμένης κατάστασης και μια τάση να απαντηθούν οι δυσκολίες της εποχής με μια απογείωση στα λόγια, που δεν φροντίζει να μετρά τις φράσεις με τις συνέπειές τους, όπως και με τις πραγματικές εμπειρίες των ανθρώπων γύρω μας.

Δυστυχώς όμως, αυτή η τάση έχει απλωθεί σε όλη την πολιτική ύλη, καταλήγοντας να αποτελεί εμπόδιο σε μια ενωτική και σοβαρή αντιμετώπιση της κατάστασης. Ας σταχυολογήσουμε:

–«Ολέθρια η αντιδεξιά γραμμή, απαιτείται αντισυστημική πολιτική», μας λέει το «Πριν». Ασφαλώς πάντα απαιτείται αντισυστημική πολιτική, ακόμα και στον αγώνα για τις ταπεινότε-

ρες μεταρρυθμίσεις. Η ΣΒΕΟΔ έκανε υψηλή αντισυστημική πολιτική, διεκδικώντας δουλειά με σύμβαση και όχι με μπλοκάκι. Η αντισυστημική πολιτική, για να είναι πολιτική, οφείλει να ξεκινά από την πραγματικότητα, να αντιμετωπίζει με συστηματικό τρόπο τα υπαρκτά καθήκοντα, και έτσι η αντιδεξιά πάλη είναι υποχρεωτική και απολύτως εφικτό να ξεδιπλωθεί με τρόπους τελείως διαφορετικούς από τη συναίνεση του ΣΥΡΙΖΑ και των άλλων συστημικών δυνάμεων. Η υποτίμησή της, και πολύ περισσότερο η εγκατάλειψή της, είναι μια ολέθρια ταύτιση της στρατηγικής, του αναγκαίου ιδεολογικοπολιτικού πλαισίου, με τα καθήκοντα της τακτικής. Φράσεις όπως «ενάντια στο κράτος του κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού, στην προοπτική του τσακισματός του, για την ανατροπή του πλαισίου της μνημονιακής επιτροπείας...» αποτελούν σπάνια πολιτικά αυτογκόλ: Αλήθεια σύντροφοι, η ανατροπή του μνημονιακού πλαισίου δεν είναι εφικτή πριν να διαμορφωθούν οι συνθήκες που θα επιτρέπουν το «τσάκισμα του κράτους»; Μέχρι τότε τι κάνουμε αν ανακηρύξουμε την ανατροπή των νεοφιλελεύθερων αντιμεταρρυθμίσεων ως ανέφικτο στόχο;

–«Η από τα κάτω ανατρεπτική ενότητα των αγωνιζόμενων τμημάτων και ο συντονισμός τους έξω και ενάντια στη ΓΣΕΕ είναι μονόδρομος...». Με ανάλογες φράσεις, ξεδιπλώνεται μια τακτική που τσουβαλιάζει τα συνδικάτα γενικά με τη ΓΣΕΕ της εποχής του Παναγόπουλου. Ασφαλώς, η αντιμετώπιση της εκφυλισμένης και εκφυλιστικής γραμμής της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας είναι κεντρικό καθήκον της περιόδου. Όμως αυτό δεν ταυτίζεται ευθύγραμμα ούτε με το «έξω», ούτε με το «ενάντια» στις λειτουργίες γενικά των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, ούτε και πολύ περισσότερο

των συνδικάτων εν γένει. Δεν είναι τυχαίο ότι η τακτική στις απεργιακές συγκεντρώσεις των συνδικάτων είναι ένα θέμα που ταλανίζει την ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Στις σημερινές συνθήκες δεν μπορεί κανείς να υποτιμά οποιαδήποτε ευκαιρία, οποιοδήποτε «γήπεδο», για να ενισχύσει την «ανατρεπτική ενότητα των αγωνιζόμενων τμημάτων...» (ακόμα και μέσα στα «κίτρινα», στα αντιδραστικά συνδικάτα, μας προέτρεπε πριν από δεκαετίες ο Βλαδίμηρος...). Οι «εναλλακτικές» συγκεντρώσεις, στηριγμένες σε μια μειοψηφική νεολαιίστικη παρουσία, είναι μια τακτική που έχει δοκιμαστεί από καιρό και έχει αποδειχθεί ότι απέχει από το να αποτελεί «αντίπαλο δέος» στη συνδικαλιστική γραφειοκρατία.

–Οι σύντροφοι, κυρίως του ΝΑΡ, έχουν πάρει την Πρωτοβουλία για ένα σύγχρονο Κομμουνιστικό Πρόγραμμα και Κόμμα. Δικαίωμά τους, ακόμα και υποχρέωσή τους. Μας είναι εξαιρετικά προσφιλής κάθε προσπάθεια αντικαπιταλιστικών δυνάμεων για να βελτιώσουν τη συγκρότησή τους. Το πρόβλημα εμφανίζεται όταν η πορεία αυτής της προσπάθειας παρουσιάζεται ως «προϋπόθεση» και μάλιστα «πρωταρχικής σημασίας» για την επιτυχή αντιμετώπιση των καθηκόντων της συγκυρίας. Οι σύντροφοι αυτού του χώρου φτάνουν να αναπαράγουν τις συνήθειες του ΚΚΕ που καταγγέλει «αναχώματα». Το «Πριν» και το ΝΑΡ κατήγγειλαν την ίδρυση της Αριστερής Πρωτοβουλίας Διαλόγου και Δράσης ως «βιαστική εκλογική σύμπραξη» (σο: παρά τη δική της αντίθετη δήλωση), που απέχει από το αναγκαίο «πολιτικό μέτωπο σε ρήξη με την αστική πολιτική και τον αστικό δικομματισμό, χωρίς διαχειριστικές και κυβερνητικές αυταπάτες».

Απέναντι σε αυτό το δυναμικό της Αριστεράς και του κινήματος, εμείς δεν αισθανόμαστε την ανάγκη για ενίσχυση των διαχωριστικών γραμμών. Υποστηρίζουμε συστηματικά την ενότητα δράσης μέσα στις υποχρεώσεις των αγώνων, στο πιο σοβαρό-επεξεργασμένο και διαρκές επίπεδο που μπορεί να επιτευχθεί. Υποστηρίζουμε ότι είναι εφικτός ένας ευρύτερος πολιτικός συντονισμός –πέρα από τα άμεσα ζητήματα δράσης– που θα έπρεπε να περιλαμβάνει καμπάνιες και πολιτικές πρωτοβουλίες μακρότερης πνοής. Θεωρούμε, μέσα από μια τέτοια πορεία, ως εφικτή μια αυθεντική μετωπική παρέμβαση στα καυτά κινηματικά και πολιτικά καθήκοντα που έρχονται κατά πάνω στον κόσμο μας στο επόμενο διάστημα. Οι εμπειρίες μας των τελευταίων χρόνων μας πείθουν ότι η αυτόνομη καλύτερη συγκρότηση του κάθε ρεύματος και της κάθε οργάνωσης, όχι μόνο δεν είναι σε αντίφαση με τέτοια «μετωπική» προοπτική, αλλά αντίθετα αποτελεί προϋπόθεσή της. Αυτή η συζήτηση πρέπει να διεξαχθεί σε εντιμότητα, σοβαρότητα αλλά και αποφασιστικότητα.

Συνέντευξη με τον ευρωβουλευτή Μιγκέλ Ουρμπάν «Οι μάσκες έπесαν: Μοναδική τους

Ο Μιγκέλ Ουρμπάν, αγωνιστής της Αριστεράς, συντονιστής της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ευρωκοινοβουλίου, και ευρωβουλευτής των Αντικαπιταλιστών (Anticapitalistas) συζήτησε με την «Ε.Α.», δίνοντας τη δική του οπτική τόσο για την τρέχουσα κατάσταση και το σχέδιο των «από πάνω» για το προσφυγικό όσο και για το πώς πρέπει να απαντήσει ο κόσμος του κινήματος και η οργανωμένη Αριστερά. Ο Μιγκέλ Ουρμπάν έχει επισκεφθεί πολλές φορές τους προσφυγικούς καταυλισμούς στην Ελλάδα και αλλού, έχει σταθεί στο πλάι των μεταναστών-τριών, προσφύγων, έχει συγγράψει βιβλία για το φαινόμενο της ακροδεξιάς και η εμπειρία του από αυτούς τους αγώνες είναι πολύτιμη. Πραγματοποιήσαμε αυτή τη συνέντευξη γιατί κρίναμε ότι οι εξελίξεις στο προσφυγικό τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη είναι εξαιρετικά κρίσιμες. Το προσφυγικό ζήτημα εισέρχεται σε μια νέα φάση. Η ΕΕ αυταρχικοποιείται ακόμη περισσότερο μπροστά στα νέα προσφυγικά κύματα που προσεγγίζουν τα εξωτερικά της σύνορα. Καθημερινά γίνονται καταγγελίες για παράνομες επαναπροωθήσεις, βίαιες πρακτικές και καταπατήσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων των προσφύγων από τις ελληνικές αρχές. Η Ευρώπη-Φρούριο, οχυρώνεται ακόμη περισσότερο κλείνοντας τα σύνορά της και υιοθετώντας πλήρως μια ρατσιστική και ξενοφοβική ατζέντα. Ο ρόλος του αντιρατσιστικού κινήματος και της Αριστεράς θα είναι πολύκομβικός το επόμενο διάστημα, ειδικά μετά τις εξελίξεις στο Αφγανιστάν και ευρύτερα στη Μέση Ανατολή. Τη συνέντευξη πήρε ο Νικόλας Κολυτάς.

? Μιγκέλ οι διεθνείς εξελίξεις δείχνουν ότι μπροστά στα νέα προσφυγικά κύματα η ΕΕ θωρακίζεται ακόμη περισσότερο. Από τη Θέουτα μέχρι τον Έβρο χτίζεται μια νέα σκληρότερη Ευρώπη Φρούριο. Πώς θα σχολιάσεις αυτή την κατάσταση;

[...] Από το 2015 και την κακώς επονομαζόμενη «προσφυγική κρίση» γίναμε μάρτυρες μιας εντατικοποίησης όλων αυτών των ξενοφοβικών πολιτικών της Ευρώπης-Φρούριο, οι οποίες συνδέονται εγγενώς με την κρίση του ίδιου του ευρωπαϊκού σχεδίου. Δεν μπορούμε να αποσυνδέσουμε την Ευρώπη της λιτότητας, που εκβιάζει με μνημόνια χώρες όπως η Ελλάδα, από την Ευρώπη που θωρακίζει τα σύνορά της μετατρέποντας τα ελληνικά νησιά σε πραγματικά στρατόπεδα συγκέντρωσης όπως η Μόρια. Πράγματι, η ήττα του ΣΥΡΙΖΑ την άνοιξη του 2015 ήταν το προοίμιο για την εντατικοποίηση των ξενοφοβικών πολιτικών της Ευρώπης-Φρούριο. Από τη στιγμή που ηττήθηκαν οι μάχες ενάντια στη λιτότητα, η ΕΕ μπορούσε πλέον ελεύθερα να εφαρμόσει μια μεταναστευτική πολιτική, που ταιριάζει περισσότερο στην ακροδεξιά, όπως δείχνει, άλλωστε, ο ίδιος ο Επίτροπος, Μαργαρίτης Σχοινάς.

? Στην Ελλάδα μια πρακτική που εφαρμόζεται έντονα στο Αιγαίο είναι αυτή των παράνομων επαναπροωθήσεων. Υπάρχει πλήθος καταγγελιών για απωθήσεις και επιστροφές προσφύγων. Πώς πιστεύεις ότι πρέπει να αντιμετωπισθεί το συγκεκριμένο φαινόμενο;

Οι αναγκαστικές επαναπροωθήσεις αποτελούν παραβίαση του διεθνούς δικαίου και του ενωσιακού δικαίου, οπότε το καταγγείλαμε στο κοινοβούλιο, και από κοινού με κοινωνικές οργανώσεις παρουσιάσαμε στοιχεία για περισσότερες από 10.000 επαναπροωθήσεις στη διαδρομή των Βαλκανίων, που αφορούν τόσο τη Frontex όσο και τις τοπικές αρχές, ιδιαίτερα τις ελληνικές. Ήταν τέτοια η έκταση των καταγγελιών που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δημιούργησε μια επιτροπή έρευνας της Frontex για τέτοιου είδους πρακτικές, η οποία τελικά εσφαλμένα έκλεισε λόγω της πίεσης της πλειοψηφίας του κοινοβουλευτικού τόξου. Είναι επιτακτική η ανάγκη να συνεχίσουμε να μιλάμε για αυτές τις παράνομες πρακτικές, να τις

αναφέρουμε και να τις τεκμηριώνουμε, όχι μόνο για να τις γνωρίζει η κοινή γνώμη, αλλά και για να καταγγέλλουμε ενώπιον των δικαστηρίων ανθρωπίνων δικαιωμάτων τόσο τα κράτη που τις διαπράττουν όσο και την εγκληματική υπηρεσία σωμάτων όπως η Frontex, η οποία συντονίζει αυτές τις παραβιάσεις σε πολλές περιπτώσεις.

? Σε πολλές περιπτώσεις, όσοι και όσες στέκονται αλληλέγγυοι στους πρόσφυγες, είτε με τη συμμετοχή τους στο κίνημα, είτε μέσα από ακτιβιστικές δράσεις, στοχοποιούνται από τα ΜΜΕ και βρίσκονται αντιμέτωποι με δικαστικές δίωξεις. Πώς πρέπει να απαντήσουμε στην ποινικοποίηση της αλληλεγγύης;

Η ποινικοποίηση της αλληλεγγύης συμβαίνει όλο και πιο συχνά. Το βλέπουμε με ακτιβιστές-τριες, με οργανώσεις ή ΜΚΟ που συκοφαντούνται, στοχοποιούνται ή και διώκονται δικαστικά. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το καταγγείλαμε επανειλημμένα, ως ένδειξη υποστήριξης στους διωκόμενους-ες και προκειμένου να γίνει ορατό το δίκιο τους. Αλλά η καλύτερη άμυνα ενάντια σε αυτές τις διαδικασίες ποινικοποίησης είναι η λαϊκή υποστήριξη και κινητοποίηση ως αορίδα ενάντια στις προσπάθειες εκφοβισμού της αλληλεγγύης και του αντιρατσιστικού ακτιβισμού.

? Έχεις επισκεφθεί πολλές φορές την Ελλάδα και έχεις δει από κοντά την κατάσταση που επικρατεί στα ΚΥΤ στα νησιά. Ποια είναι η γνώμη σου για την κατάσταση που επικρατεί σε αυτά και ποια είναι κατά τη γνώμη σου η λύση στην διαχείριση αυτής της κατάστασης σε ευρωπαϊκό επίπεδο;

Η αλήθεια είναι ότι η πρόθεση της ΕΕ, με την σύμπραξη των ελληνικών κυβερνήσεων, ήταν να μετατρέψει τα ελληνικά νησιά σε πραγματικές υπαίθριες φυλακές, σε νησιά-ζώνες ασφαλείας της Ευρώπης-Φρούριο. Αλλά η απαραίτητη κατάσταση στα ελληνικά νησιά δεν είναι απλώς μια τραγική ευρωπαϊκή εξαίρεση, αλλά ένα ακόμη κομμάτι στο παζλ της μόνιμης εξαίρεσης που η Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζει εδώ και χρόνια, προκειμένου να δικαιολογήσει με αυτόν τον τρόπο έκτακτα μέτρα, όπως η αναστολή των πιο βασικών δικαιωμάτων και η παραβίαση διεθνών συνθηκών που έχουν υπογραφεί από ευρωπαϊκές χώρες.

Οι μάσκες έχουν πέσει από καιρό και στις Βρυξέλλες δεν κρύβουν πλέον ότι η απόλυτη και μοναδική προτεραιότητα είναι «η υπεράσπιση των ευρωπαϊκών συνόρων». Τουλάχιστον, κανείς/καμία δε δέχεται πλέον εύκολα τις ευρω-ρεφορμιστικές αυταπάτες που υπάρχουν και εντός της Αριστεράς.

Οποιαδήποτε λύση σήμερα, περνά μέσα από τον τερματισμό των στρατιωτικοποιημένων κέντρων κράτησης, που εγκλωβίζουν ανθρώπους σε απάνθρωπες συνθήκες. Είναι θεμελιώδους σημασίας η μεταφορά των ατόμων που έφτασαν στην Ευρώπη, με ισότιμη κατανομή σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εξασφαλίζοντας ασφαλή περάσματα, έτσι ώστε κανείς/καμία να μην διακινδυνεύει τη ζωή του/της για να διαφύγει από τη βία. Αυτό μπορεί να γίνει με τη διάνοιξη νόμιμων και ασφαλών διαδρομών εισόδου στην Ευρώπη. Όλα αυτά τα μέτρα έχουν εφαρμοστεί σε άλλες περιπτώσεις, υπάρχουν δικαιοί μηχανισμοί που το επιτρέπουν, αυτό που δεν υπάρχει είναι η πολιτική βούληση, διότι για να αλλάξουμε την ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης πρέπει να αλλάξουμε προηγουμένως τον συσχετισμό δυνάμεων, καθώς μέχρι και σήμερα η ακροδεξιά καθορίζει την μεταναστευτική ατζέντα της ΕΕ.

? Σε ευρωπαϊκό κοινοβουλευτικό επίπεδο ποιες πρωτοβουλίες σκέφτεσαι/σκέφτεστε να πάρετε το επόμενο διάστημα, προκειμένου να αντικρούσετε τη κυρίαρχη ρατσιστική ευρωπαϊκή ατζέντα που αρνείται το άνοιγμα των συνόρων και τη ελεύθερη διέλευση των προσφυγικών ροών;

Ίσως σε αυτή τη συγκυρία, η προτεραιότητα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι να απαντηθεί η πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Ασύλο. Το συγκεκριμένο Σύμφωνο θεσμοθετεί και αποδίδει ισχύ νόμου σε πολλές από τις πολιτικές που εφαρμόζονται από το 2015, και που δικαιολογούν φρικαλέοιτες όπως αυτές στο στρατόπεδο της Μόριας, αλυσιδωτές αναγκαστικές επιστροφές στα Βαλκάνια ή θάνατος στη Μεσόγειο. Με άλλα λόγια, αυτό το Σύμφωνο όχι μόνο δεν αντιμετωπίζει τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά τις εγκρίνει και τις νομιμοποιεί μεταρέποντάς τις σε ευρωπαϊκή συμφωνία.

Υπάρχουν δύο ζητήματα στο νέο σύμφωνο που αντικατοπτρίζουμε σαφήνεια αυτή την κατάσταση έκτακτων συνθηκών καθώς και την εγκατάλειψη

Ολόκληρο
στο RProject.gr

προτεραιότητα τα κλειστά σύνορα»

της προστασίας των πιο βασικών δικαιωμάτων των μεταναστών/-στριών και των προσφύγων. Το πρώτο είναι το δικαίωμα που θα έχουν τα κράτη μέλη να αιτηθούν την εφαρμογή μιας ρήτρας «έκτακτης ανάγκης», όταν θεωρήσουν ότι υπάρχουν αρκετές αφίξεις, μεγαλύτερες από τη διαχειριστική ικανότητα του εν λόγω κράτους. Αυτή η εφαρμογή των μέτρων θα επιτρέπει, εκ των πραγμάτων την αναστολή του δικαιώματος ασύλου ή θα περιορίζει τη χορήγησή του μόνο σε άτομα που έχουν πολύ υψηλό επίπεδο αναγνώρισης ασύλου. Με άλλα λόγια, η συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων θα γίνονται υποψήφιοι προς απέλαση.

Το δεύτερο ζήτημα είναι η έλλειψη ενός πραγματικά ευρωπαϊκού μηχανισμού ελέγχου των παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα σύνορα, που οι λειτουργίες του θα βασίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, και θα εφαρμόζονται από κάθε κράτος μέλος. Εάν δεν υπάρχει νομική υποχρέωση για τον έλεγχο της βίας και των καταχρήσεων στα σύνορα, οι αναγκαστικές επιστροφές και η βία από τις αστυνομικές δυνάμεις και τους συνοριοφύλακες θα εξακολουθούν να νομιμοποιούνται.

Αλλά για να αντιμετωπίσουμε την πρόκληση του νέου συμφώνου ασύλου και μετανάστευσης, δεν πιστεύουμε ότι αρκεί μια αποτελεσματική κοινοβουλευτική δραστηριότητα. Είναι ουσιαστικό να δημιουργηθεί ένα κίνημα που αμφισβητεί αυτήν την ΕΕ στις ρίζες της. Ας μην τρέφουμε αυταπάτες σχετικά με το πλαίσιο, πέρα από την προφανή ανθρωπιστική επείγουσα ανάγκη, η

κατάσταση των προσφύγων και μεταναστών/-στριών στην Ευρώπη δεν είναι πρωτίστως ζήτημα αλληλεγγύης, αλλά πολύ περισσότερο μια πολιτική μάχη πρώτης προτεραιότητας που μας αφορά όλες και όλους. Η κατάσταση στα ελληνικά νησιά είναι ένα σύμπτωμα και όχι μία εξαίρεση. Και η κανονικοποίηση αυτής της κατάστασης είναι η βύθιση του νόμου προς την αληθινή αυταρχική βαρβαρότητα.

Ως εκ τούτου, είναι ανάγκη να εκληφθεί η τρέχουσα μεταναστευτική κατάσταση όχι μόνο ως ανθρωπιστική κρίση, αλλά κυρίως ως κρίση δικαιωμάτων και, κατά συνέπεια, ως πολιτική κρίση. Καλύτερα να το δούμε εγκαίρως πριν να είναι αργά.

❓ Ποιες πρέπει να είναι κατά τη γνώμη σου οι βασικές προτάσεις του αντιρατσιστικού κινήματος και της Αριστεράς, μπροστά στη νέα προσφυγική κίνηση προς την Ευρώπη μετά και τις εξελίξεις στο Αφγανιστάν και ευρύτερα τη Μέση Ανατολή;

Πρώτα απ'όλα, είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι πέρα από τις συγκλονιστικές εικόνες αυτών των ημερών, η πραγματικότητα είναι ότι η ένοπλη σύγκρουση και οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Αφγανιστάν, διώχνουν χιλιάδες πολίτες εδώ και χρόνια.

Μέχρι τώρα, η πολιτική που εφαρμόζει η ΕΕ απέναντι στον αφγανικό πληθυσμό, που εγκαταλείπει ή έχει διαφύγει από το έμφυλο apartheid που επέβαλε το καθεστώς των Ταλιμπάν, ήταν η άρνηση δικαιωμάτων. Ήταν η κράτηση

σε φρικτά στρατόπεδα, όπως αυτό της Μόριας, και η επαναπροώθηση των προσφύγων πίσω στη χώρα τους, ακόμη και εν μέσω της επίθεσης των Ταλιμπάν.

Κατά την ταπεινή μου γνώμη, τα μέτρα ενόψει της ανθρωπιστικής κρίσης που υπάρχει στο Αφγανιστάν θα πρέπει να είναι:

- Το άνοιγμα, από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, νόμιμων και ασφαλών δρόμων, ενός ανθρωπιστικού διαδρόμου που θα διασφαλίζει ότι οι Αφγανοί πρόσφυγες μπορούν να εγκαταλείψουν το Αφγανιστάν και να φτάσουν στην Ευρώπη. Αυτό περιλαμβάνει τη χορήγηση βίζας για ανθρωπιστικούς λόγους και χορήγηση ασύλου. Η Ισπανία πρέπει να θεσπίσει μια γρήγορη και αποτελεσματική διαδικασία έτσι ώστε να μπορεί να ζητηθεί άσυλο στις πρεσβείες και τα προξενία των διαφόρων ευρωπαϊκών κρατών, ενισχύοντας το διοικητικό και διπλωματικό προσωπικό της. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην έξοδο από τη χώρα για πρόσφυγες που βρίσκονται σε πιο ευάλωτη κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των γυναικών που υφίστανται διώξεις λόγω φύλου και όλων των ατόμων που διώκονται λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού.

- Να δηλώσει η Ευρώπη ότι το Αφγανιστάν δεν είναι ασφαλής χώρα, να παύσει όλες τις επιστροφές και να μεταγκαταστήσει σε αξιοπρεπείς συνθήκες τους Αφγανούς πρόσφυγες που βρίσκονται σήμερα σε ευρωπαϊκούς καταυλισμούς, προωθώντας παράλληλα τη μετεγκατάσταση σε ευρωπαϊκό έδαφος όσων βρίσκονται στις χώρες που συνορεύουν με το Αφγανιστάν και το Ζητούν.

- Η αναστολή της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας που εμποδίζει τον αφγανικό πληθυσμό να φτάσει σε ευρωπαϊκό έδαφος μέσω της λεγόμενης τουρκικής διαδρομής.

- Η εξατομικευμένη εξέταση όλων των αιτήσεων ασύλου, που θα εγγυάται όλα τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο που αναγνωρίζονται στους διεθνείς κανονισμούς (νομική υποστήριξη, διερμηνεία, αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής, δικαίωμα προσφυγής κ.λπ.). Επίσης, να εγγυηθεί ότι η εξέταση των αιτημάτων θα διεξάγεται με έμφυλη προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη τη συγκεκριμένη βία που αντιμετωπίζουν οι Αφγανές γυναίκες στη χώρα καταγωγής τους, στους καταυλισμούς προσφύγων, στη μεταναστευτική διαδρομή και στις κοινωνίες υποδοχής. Πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ειδικές ανάγκες προστασίας των κοριτσιών και των εφήβων, των γυναικών μονογενεϊκών οικογενειών, των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και βασανιστηρίων, των ασθενών, των εξαρτημένων ατόμων, και αυτών που υφίστανται διώξεις λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού και του φύλου τους.

- Ο σχεδιασμός μιας έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης που να εξασφαλίζει, σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, αξιοπρεπή προγράμματα υποδοχής για τον προσφυγικό πληθυσμό και για τους/τις αιτούντες/-σες άσυλο, καθώς και τεχνική και οικονομική υποστήριξη των ΜΚΟ που εργάζονται σε γειτονικές του Αφγανιστάν χώρες, οι οποίες είναι αυτές που σήμερα καταβάλουν τη μεγαλύτερη προσπάθεια προστασίας και υποδοχής, με περιορισμένους πόρους.

Νέες εγκληματικές πρακτικές στο Βασιλίτσι Μεσσηνίας «Εξαφανίστηκαν» 25 πρόσφυγες με τη σφραγίδα των επίσημων αρχών!

Του Νικόλα Κολυτά

Οι επαναπροωθήσεις προσφύγων που προσεγγίζουν τις ελληνικές ακτές δεν είναι πλέον μεμονωμένα περιστατικά αλλά... ο κανόνας! Μια νέα καραμπινάτη περίπτωση προέκυψε στο Βασιλίτσι Μεσσηνίας. Σύμφωνα με ρεπορτάζ του περιφερειακού σταθμού ΕΡΤ Μεσσηνίας και του δημοσιογράφου Ηλία Μαραβά, την Τετάρτη 22/9, 25 Κούρδοι πρόσφυγες μεταξύ των οποίων πολλοί ανήλικοι, προσάραξαν με πλωτό μέσο στην περιοχή Κούκουρας κοντά στο Βασιλίτσι, σε μια διαδρομή πιθανότατα από την Τουρκία προς την Ιταλία.

Αρκετοί κάτοικοι της περιοχής, ανάμεσά τους και φίλοι της εφημερίδας μας, έσπευσαν στο σημείο προκειμένου να βοηθήσουν τους πρόσφυγες προσφέροντάς τους νερό, φαγητό και ό,τι άλλο μπορούσαν. Σύμφωνα με μαρτυρίες τους, οι επίσημες λιμενικές και αστυνομικές αρχές, προσπαθούσαν αρχικά με έμμεσο τρόπο να απομακρύνουν τους αλληλέγγυους από το σημείο χρησιμοποιώντας εκφράσεις του τύπου «μην τους δίνετε νερό γιατί θα κατουράνε παντού», ενώ στη

συνέχεια έφτασαν στο σημείο να απειλήσουν ανοιχτά τους αλληλέγγυους και τελικά να τους διώξουν.

Στη συνέχεια, σύμφωνα με τις καταγγελίες, οι πρόσφυγες απομακρύνθηκαν από το σημείο με υπηρεσιακά αυτοκίνητα προς άγνωστη κατεύθυνση, σε αντίθεση με τη συνηθισμένη διαδικασία κατά την οποία μεταφέρονται με λεωφορείο σε χώρο της περιοχής, όπου υποβάλλονται σε έλεγχο για Covid-19 και τους παρέχονται οι πρώτες βοήθειες αν χρειαστεί. Την επόμενη ημέρα οι 25 Κούρδοι ήταν κυριολεκτικά «εξαφανισμένοι», με την αστυνομία και το λιμενικό να δηλώνουν πλήρη άγνοια, παρά τις μαρτυρίες κατοίκων αλλά και την επιβεβαίωση του προέδρου του χωριού Νικοστέλιου Τομαροπα-

νάγου σχετικά με το περιστατικό. Πρόκειται για ένα οργανωμένο κρατικό έγκλημα με τη σφραγίδα της κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Τον τελευταίο ενάμιση χρόνο καταγγέλλονται διαρκώς ανάλογα περιστατικά παράνομων επαναπροωθήσεων, όπου χωρίς να τηρηθεί καμία νόμιμη διαδικασία σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τα ανθρώπινα δικαιώματα, άνθρωποι εξαφανίζονται από το χάρτη εν μία νυκτί, με το ελληνικό κράτος να λειτουργεί ως πιστοποιημένος διακινητής. Μιλάμε για τον ορισμό της ντροπής. Οι τοπικές συλλογικότητες και οι άνθρωποι του κινήματος στην περιοχή, έχουν σηκώσει αρκετά το θέμα προκειμένου να διαλευκανθεί η τύχη των 25 προσφύγων, με το γραφείο τύπου του λιμενικού να

αρνείται τα γεγονότα!

Οι κάτοικοι σε κάθε περίπτωση θέλουν να μάθουν την αλήθεια και να απολογηθούν οι υπεύθυνοι για την τύχη των προσφύγων. Όπως οι ίδιοι σημειώνουν, πρόσφατα στην περιοχή αποφασίστηκε να δημιουργηθεί, υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, προτομή του δικηγόρου του Νέλσον Μαντέλα και υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Γιώργου Μπίζου, ο οποίος είχε καταγωγή από το Βασιλίτσι. Παρόλα αυτά, όπως λένε σκωπτικά, στον τόπο καταγωγής αυτού του ανθρώπου συντελούνται όλα τα εγκλήματα ενάντια στα οποία πάλεψε όλη του τη ζωή.

Όσοι από την πρώτη στιγμή στην περιοχή στάθηκαν αλληλέγγυοι στους πρόσφυγες, κάνουν λόγο για υποκρισία και μιλούν για εγκληματικές πρακτικές από τη μεριά του λιμενικού και της αστυνομίας. Απέναντι στην τρομοκρατία των κλειστών συνόρων, των παράνομων επαναπροωθήσεων και της νέας Ευρώπης Φρούριο που επιχειρούν να χτίσουν από κοινού η ΕΕ και η κυβέρνηση Μητσοτάκη, πρέπει να απαντήσουμε με οργάνωση και αλληλεγγύη.

Να λογοδοτήσουν άμεσα οι ελληνικές αρχές για τους εξαφανισμένους πρόσφυγες στο Βασιλίτσι. Όχι άλλα εγκλήματα με κυβερνητική σφραγίδα. Φτάνει!

Ρατσιστικό «Συνέδριο Ασφάλειας Συνόρων» στην Αθήνα

Η Αθήνα επελέγη ως τόπος διεξαγωγής του Διεθνούς Συνεδρίου Ασφαλείας των Συνόρων στις 5-7 Οκτώβρη. Αξιωματούχοι, στρατιωτικοί και τεχνοκράτες από κράτη-μέλη της Ε.Ε. συντονίζονται με τους ομολόγους τους από «τρίτες χώρες» στην κλιμάκωση του πολέμου κατά των μεταναστών και προσφύγων.

Ο συντονισμός τους αφορά την τεχνολογική αναβάθμιση της στρατιωτικοποίησης των συνόρων, αλλά και την εμβάθυνση και διεύρυνση της τακτικής της ΕΕ να αναθέτει σε «τρίτες χώρες» (προέλευσης ή

transit) την «εξωτερική» φύλαξη των ευρωπαϊκών συνόρων. Είναι εξοργιστικός ο προσανατολισμός της αντιμετώπισης απλών βασανισμένων ανθρώπων που αναζητούν μια καλύτερη ζωή με υψηλές τεχνολογίες αιχμής, λες και πρόκειται για την υπέρτατη απειλή. Όπως εξοργίζει και το «outsourcing» που επιχειρεί συστηματικά η ΕΕ, διεκδικώντας να επιβάλει περιορισμούς στο δικαίωμα μετακίνησης όλο και πιο μακριά από τα σύνορά της (βλ. συμμετοχή κρατών όπως το Μπαγκλαντές και η Νιγηρία στο Συνέδριο).

Αρμόζει σε μια τέτοια ρατσιστική σύναξη να επιλέξει ως «οικοδε-

σπότη» το ελληνικό κράτος. Όπου το «κοινό μυστικό» των μαζικών, παράνομων κι απάνθρωπων βίαιων επαναπροωθήσεων στα σύνορα έχει πάψει να είναι και τόσο «μυστικό», καθώς έρχονται διαρκώς στη δημοσιότητα αναρίθμητες καταγγελίες ενώ Ελλάδα και Frontex αντιμετωπίζουν πλέον διεθνείς κατηγορίες για παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτές είναι οι «επιτυχίες» για τις οποίες καμαρώνει ο Μητσοτάκης και τις οποίες επικροτεί η Ευρώπη-Φρούριο, αναγνωρίζοντας την Ελλάδα ως «ασπίδα». Τον πλλαπλασιασμό και την «εξαγωγή» αντίστοιχης απάνθρωπος τεχνογνωσίας

επιζητά η Σύνοδος.

Απέναντι σε όλους αυτούς και όλα αυτά, έχει μεγάλη σημασία η κινητοποίηση τις μέρες της συνόδου. Από τη στιγμή της ανακοίνωσης της διεξαγωγής της στην Αθήνα (Κάραβελ), αντιρατσιστικές/μεταναστευτικές συλλογικότητες και πολιτικές οργανώσεις έκαναν σαφές ότι θα απαντήσουν «Όχι στο όνομά μας! Όχι στην πόλη μας! Είστε ανεπιθύμητοι!», διαδηλώνοντας για τα δικαιώματα των μεταναστών προσφύγων στο ταξίδι και στην παραμονή, υπέρ του κοινού αγώνα μαζί τους, ενάντια στα ρατσιστικά-στρατιωτικά μέτρα αποτροπής.

Πετυχημένη η πρώτη παρουσίαση του βιβλίου στο Ζάππειο Οι μητέρες, συντρόφισσες, θεές της Χαντάν Τσαγλαγιάν ξεκίνησαν το ταξίδι τους

Της Χρύσας Τσικαλουδάκη

Σε μια από τις μαζικότερες εκδηλώσεις του φετινού (19ου) Φεστιβάλ Βιβλίου στο Ζάππειο παρουσιάστηκε, στις 16 Σεπτεμβρίου, η νέα κυκλοφορία των εκδόσεων Redmarks. Πρόκειται για το βιβλίο με τίτλο «Γυναίκες στο κουρδικό κίνημα, μητέρες, συντρόφισσες, θεές» της Κούρδισας πανεπιστημιακού και φεμινίστριας- ακτιβίστριας Χαντάν Τσαγλαγιάν (Handan Caglayan), με πρόλογο της καθηγήτριας κοινωνικής ανθρωπολογίας, Φωτεινής Τσιμπιρίδου. Τη μετάφραση του βιβλίου έκαναν η Έυχαρις Μάσχα και ο Μουράτ Ισσί (Murat Issi), ενώ την επιστημονική επιμέλεια της έκδοσης και τη θεώρηση της μετάφρασης έκανε η Κατερίνα Σεργίδου.

Ο συντονισμός της συζήτησης έγινε από την **Κατερίνα Σεργίδου**, που στο σύντομο άνοιγμά της υπογράμμισε την ιδιαιτερότητα του βιβλίου ως της πρώτης δημοσιευμένης στα ελληνικά μελέτης της ιστορίας του κουρδικού κινήματος από το 1980 έως σήμερα και της γυναικείας συμμετοχής σε αυτό. Ταυτόχρονα, σημείωσε πως η ιδιαιτερότητά του έγκειται και στο γεγονός ότι η συγγραφέας διατηρεί τις πολλαπλές ταυτότητες, ιδίως αυτή της ακτιβίστριας, κατά τη διάρκεια της συγγραφής και της έρευνας πεδίου. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στο σημείο του βιβλίου όπου περιγράφεται πώς οι αγώνες των Κουρδισών λειτουργούν εμπνευστικά για τις Τουρκάλες φεμινίστριες – ακτιβίστριες και συνδέουν τις εμπειρίες και τις διεκδικήσεις τους.

Στο σύντομο χαιρετισμό που απηύθυνε διαδικτυακά, η συγγραφέας **Handan Caglayan** μοιράστηκε τη συγκίνηση και την υπερηφάνεια της για τη μετάφραση και έκδοση του βιβλίου της στα ελληνικά. Ιδιαίτερα επέμεινε στο στοιχείο της γειννίας των λαών μας, κουρδικού και ελληνικού, που εκφράζεται και με πολιτισμικούς όρους – όπως στη μουσική- και καθιστά πολύτιμη τη μεταφορά αγωνιστικών εμπειριών και την επαφή με την εκατέρωθεν ιστορία. Υπογράμμισε την ανάγκη, απέναντι στη συστημική καλλιέργεια της ξενοφοβίας, του ρατσισμού, του μίσους, του σεξισμού, να γκρεμίσουμε τα τείχη και να χτίσουμε γέφυρες αλληλεγγύης και κοινών αγώνων. Μίλησε επίσης για την ανάγκη κοινών αγώνων ενάντια στον

ιμπεριαλισμό, τον καπιταλισμό και τον ρατσισμό.

Η **Φωτεινή Τσιμπιρίδου** (Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και Διευθύντρια του Εργαστηρίου Μελέτης του πολιτισμού των συνόρων και του κοινωνικού φύλου) αναφέρθηκε στη θεμελιώδη θέση του έργου στη βιβλιογραφία των αντιαποικιακών κινήματων και στην αξία του για κάθε ακτιβιστή ή μελετητή τους. Όπως σημείωσε, «πρόκειται για ένα βιβλίο που περιλαμβάνει τόσο τα λεγόμενα "σκληρά δεδομένα"- αριθμούς, τάσεις, κ.ό.κ., όσο και μαρτυρίες». Παράλληλα, εστίασε στις πολλαπλές καταπίεσεις (ταξική, εθνική, έμφυλη) που βιώνουν οι Κούρδισες, αναφερόμενη σε αυτές ως «τα πρώτα αποικιοποιημένα σώματα». Περιγράφοντας τη διαδικασία της χειραφέτησης των Κουρδισών γυναικών μέσα από την αντίσταση, τις διώξεις, αλλά και την ενεργό εμπλοκή τους στη λήψη των αποφάσεων, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι κάθε αντιαποικιακός αγώνας δεν μπορεί παρά να είναι διαθεματικός και συμπεριληπτικός των γυναικείων διεκδικήσεων.

Στο πάνελ συμμετείχε και η **Ntina Δασκαλοπούλου**, δημοσιογράφος της Εφ. Συν. και μέλος της Αποστολής Αλληλεγγύης στη Ροζάβα το 2015, η οποία μετέφερε εμπειρίες που ήρθαν να διανθίσουν την παρουσίαση με πολύτιμα βιωματικά στοιχεία. Οι συναντήσεις με καθημερινές Κούρδισες γυναίκες -μαχήτριες, μητέρες-, οι ανθρώπινες ιστορίες τους, η οδύνη του πολέμου, αλλά και η ετοιμότητα της μάχης συνθέτουν ένα ζωντανό υλικό

με το οποίο είχαμε την τύχη να έρθουμε σε επαφή όσες-οι παρακολουθήσαμε την εκδήλωση. Συγκινητική ήταν η περιγραφή της αλληλεγγύης και συντροφικότητας την οποία οι Κούρδισες περιέβαλαν τα μέλη της ελληνικής αποστολής, αλλά και το ενδιαφέρον τους για τη μεγάλη κοινωνική και πολιτική μάχη που ακόμη μαινόταν στην Ελλάδα στις αρχές του 2015. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε, ακόμη, στην ισχυρή γυναικεία συμμετοχή στα όργανα και τις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων, που στη Ροζάβα έχουν αμεσοδημοκρατικά χαρακτηριστικά με τη μορφή λαϊκών συνελεύσεων.

Ο **Murat Issi**, διδάκτωρ Ιστορίας και μεταφραστής του βιβλίου, στάθηκε στην επαφή της ελληνικής κοινωνίας τα τελευταία χρόνια, λόγω των προσφυγικών ροών, με «τους πραγματικούς Κούρδους», τους καθημερινούς ανθρώπους που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την περιοχή τους λόγω του πολέμου (και όχι μόνο) με τα πιο πολιτικοποιημένα τους τμήματα που κατέφθαναν ως πολιτικοί πρόσφυγες τις προηγούμενες δεκαετίες. Ανάμεσα τους, όπως σημείωσε, ξεχωρίζουν οι γυναίκες. Στη συνέχεια, επιχείρησε να φωτίσει τις διαφορετικές συνθήκες υπό τις οποίες ζουν οι γυναίκες στα διάφορα τμήματα του Κουρδιστάν. Ενώ στο Ανατολικό (Ιρακινό), το Δυτικό (Συριακό) και Βόρειο (που αποτελεί τμήμα του τουρκικού κράτους) Κουρδιστάν οι Κούρδισες μετέχουν ενεργά στην πολιτική ζωή και στα κέντρα λήψης αποφάσεων, την ίδια στιγμή στο Νότιο (Ιρακινό) Κουρδιστάν οι γυναίκες δίνουν καθημερινό αγώνα για

την ύπαρξή τους, με τους δείκτες των αυτοκτονιών, των γυναικοκτονιών και της ενδοοικογενειακής βίας να αυξάνονται δραματικά τα τελευταία χρόνια, παράλληλα με τις τάσεις συντηρητικοποίησης υπό την επιρροή του ISIS.

Συγκεφαλαιώνοντας την ουσία αυτής της εκδήλωσης, αξίζει να παραθέσουμε δύο φράσεις της ίδιας της συγγραφέως, από το σύντομο χαιρετισμό της: «Δεν είναι η μοίρα των καταπιεσμένων –της εργατικής τάξης, των μεταναστών, των εθνικών μειονοτήτων, των γυναικών, των ΛΟΑΤΚΙΑ+ ατόμων– να υπομένουν αδιαμαρτύρητα την επίθεση στα δικαιώματα και τις ζωές τους. Έχουμε τη δύναμη να ανατρέψουμε αυτό το άδικο σύστημα, να γκρεμίσουμε τα τείχη με τον κοινό μας αγώνα και την αλληλεγγύη».

Η εμπειρία από αυτή την πρώτη εκδήλωση δείχνει πως εγχειρήματα όπως η έκδοση του συγκεκριμένου βιβλίου μπορούν να λειτουργήσουν ως δίαυλοι αγωνιστικής επικοινωνίας, ανταλλαγής συλλογικών εμπειριών και διεθνιστικής αλληλεγγύης με τους γείτονες λαούς, που «υποφέρουν από το ίδιο νεοφιλελεύθερο, καπιταλιστικό σύστημα». Η κατανόηση της ιστορίας τους, η επαφή με τους αγώνες τους αποτελεί εμπειρία και έμπνευση για τους αγώνες που κι εμείς έχουμε να δώσουμε στη δική μας χώρα. Μεταφέροντας τα λόγια Κούρδισας αδελφής μας προς τα μέλη της Αποστολής Αλληλεγγύης στη Ροζάβα: «Σας καλούμε να μη σταματήσετε τη δική σας μάχη στη δική σας χώρα. Εμείς κερδίσαμε έναν ολόκληρο στρατό, πάρτε κουράγιο και πολεμήστε κι εσείς!».

«ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΠΙΕΣΜΕΝΟΥΣ ΠΟΥ

Ιδιαίτερα μαζικές ήταν και φέτος οι διαδηλώσεις για την επέτειο του θανάτου του Παύλου Φύσσα. Παρά το γεγονός ότι η εγκληματική συμμορία της Χρυσής Αυγής βρίσκεται στην φυλακή, ο κόσμος φάνηκε ότι συνεχίζει να βγαίνει στον δρόμο δίνοντας στην επέτειο το χαρακτήρα ημέρας αντιφασιστικής πάλης και διευρύνοντας το νόημά της. Οι διαδηλώσεις για την επέτειο της δολοφονίας του Φύσσα συσπείρωσαν ένα σημαντικό κομμάτι του κόσμου που θέλει να δίνει το παρόν στην πάλη ενάντια στον φασισμό.

Δυστυχώς όμως τα μονόπλευρα επετειακά χαρακτηριστικά δεν βοηθάνε να συγκεκριμενοποιηθεί ο αγώνας, και αυτό θα είναι το καθήκον της Αριστεράς από εδώ και πέρα. Να ξανασυναντήσει αυτόν τον κόσμο και να διατυπώσει τα συγκεκριμένα αιτήματα που θα ενισχύσουν τη δυναμική που έχει φανεί ήδη να υπάρχει. Η επέτειος του ενός χρόνου από την φυλάκιση της Χρυσής Αυγής

Μια ακόμα νέα κλειστή δομή-φυλακή για τους πρόσφυγες εγκαινιάστηκε στη Σάμο από το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής, εν απουσία κάθε εκπροσώπου της τοπικής αυτοδιοίκησης. Πρόκειται για ένα καμπ-φυλακή με διπλή συρμάτινη περίφραξη και ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου όσων εισέρχονται. Η φυλακή αυτή δημιουργήθηκε για να αντικαταστήσει τη δομή στο Βαθύ, ενώ αντίστοιχα τέτοια στρατόπεδα συγκέντρωσης πρόκειται να δημιουργηθούν και στα υπόλοιπα νησιά. Η πολιτική της απανθρωπιάς συνεχίζεται λοιπόν. Πρόκειται για τη γνωστή πολιτική που ως στόχο έχει να αποτρέψει όσους θελήσουν να περάσουν τα σύνορα και να τιμωρήσει όσους βγουν ζωντανό από τις βάρκες στο Αιγαίο. Όμως, όσο συνεχίζουν να μαίνονται πόλεμοι και να επικρατεί ακραία φτώχεια, τόσο οι άνθρωποι θα γίνονται πρόσφυγες ελπίζοντας για ένα καλύτερο μέλλον. Η Νέα Δημοκρατία, συνεχίζοντας την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ, θέλει να κρύψει κάτω από το χαλί το πρόβλημα χωρίς να δώσει πραγματική απάντηση. Η απάντηση αυτή μπορεί να έρθει μόνο μέσα από την ενδυνάμωση του αντιρατσιστικού κινήματος, το οποίο θα διεκδικήσει ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης, ζωή με δικαιώματα και ανοιχτά σύνορα για όλους και όλες.

Η άποψη ότι οι μπτέρες οφείλουν να είναι στο σπίτι και να μην εργάζονται φαίνεται να επικρατεί και στα δημόσια νοσοκομεία. Σύμφωνα με καταγγελία του Ενωτικού Κινήματος για την Ανατροπή, η αρμόδια επιτροπή απέρριψε υποψήφια Επιμελήτρια επειδή είναι μπτέρα δύο μικρών παιδιών και αρνήθηκε μάλιστα να επανεξετάσει το αίτημα της. Πρόκειται για ένα ακόμα περιστατικό που αποδεικνύει ότι είναι συστηματική επιλογή η με το ζόρι επιστροφή των γυναικών στο σπίτι και η μετατροπή τους αποκλειστικά σε νοικοκυρές και παιδομχανές. Την ίδια ώρα που κυβερνητικά στελέχη σκίζουν τα ιμάτια τους για το υποτιθέμενο πρόβλημα της υπογεννητικότητας, τιμωρούν κάθε γυναίκα που θέλει να είναι μπτέρα αλλά και να εξελιχθεί στον κλάδο της. Αυτό το περιστατικό έρχεται ως φυσική συνέχεια των πολιτικών απο-

είναι μια τέτοια αφορμή και για αυτό χρειάζεται να δουλευτεί από νωρίς και να συγκεντρώσει τον κόσμο που είδαμε στις μεγάλες συγκεντρώσεις έξω από το Εφετείο.

Παρότι φέτος το καλοκαίρι δεν έγιναν τα μεγάλα αντιρατσιστικά φεστιβάλ, όπως έχουμε συνηθίσει, μικρότερες προσπάθειες έδειξαν ότι υπάρχει ακόμα η δυναμική του κόσμου που θέλει να στηρίξει τα αντιρατσιστικά φεστιβάλ. Ένα τέτοιο παράδειγμα ήταν και το αντιρατσιστικό διήμερο στη Θεσσαλονίκη, που αν και δεν είχε τον μαζικό χαρακτήρα που είχε άλλες χρονιές το αντιρατσιστικό φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης, απέδειξε ότι υπάρχει διάχυτη η ανάγκη να συζητήσουμε πολιτικά από κοντά και να διασκεδάσουμε συλλογικά. Την πρώτη μέρα του διημέρου, η φεμινιστική συζήτηση στην οποία συμμετείχε και η Συνέλευση Γυναικών 8 Μάρτη, ήταν μια ιδιαίτερα μαζική και ζωντανή συζήτηση, ενώ την δεύτερη μέρα η αντιρατσιστική συζήτηση, αν και λιγότερο μαζική, ήταν εξίσου ενδιαφέρουσα. Και από τις δύο συζητήσεις, όσο και από τις συναυλίες μετά, φάνηκε ότι μετά από ένα τόσο μεγάλο διάστημα εγκλεισμού ο κόσμος έχει ακόμα πιο πολύ ανάγκη τέτοια συμβάντα και ότι τα μεγάλα αντιρατσιστικά φεστιβάλ έλειψαν από πολλούς και πολλές. Κάθε τέτοια πρωτοβουλία είναι καλοδεχούμενη και πρέπει να ενισχυθεί με κάθε τρόπο, ειδικά τώρα που με αφορμή τα γεγονότα στο Αφγανιστάν η κυβέρνηση ξερνάει ξενοφοβία και ρατσισμό συνεχώς και η ανάγκη για γεγονότα που συσπειρώνουν έναν κόσμο με αντιρατσιστικά αντανάκλαστικά αυξάνεται.

Την ώρα που η μετάλλαξη Δ θερίζει στην Ελλάδα αλλά και παγκοσμίως, οι κρατούμενοι στις φυλακές βρίσκονται ξανά πιο ευάλωτοι από ποτέ. Σύμφωνα με την Πρωτοβουλία για τα Δικαιώματα των Κρατουμένων, παρατηρείται ξανά ραγδαία αύξηση των κρουσμάτων χωρίς να υπάρχει κάποιο πλάνο για την προστασία και την περίθαλψη των κρατουμένων. Τα επιβεβαιωμένα κρούσματα συνεχίζουν να διαμένουν στους ίδιους θαλάμους μαζί με υγιείς κρατούμενους, με συχνά μηδαμινή ιατρική περίθαλψη καθώς ακόμα και στις πιο υπερπλήρεις φυλακές υπάρχει μόνο ένας νοσηλευτής και κανένας παθολόγος. Οι φυλακισμένοι αντιμετωπίζονται ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας, καθώς ο εμβολιασμός τους συνεχίζεται με τρομερά αργούς ρυθμούς, λόγω έλλειψης ιατρικού προσωπικού. Μάλιστα αναγκάζονται να εμβολιαστούν με Johnson χωρίς το δικαίωμα επιλογής ακόμα και σε περιπτώσεις που αντιπροτείνεται το συγκεκριμένο εμβόλιο. Η πολιτική της κυβέρνησης για ακόμα μια φορά είναι εγκληματική και υποκριτική καθώς φέρει όλες τις ευθύνες για την πιθανή έξαρση που θα δούμε μέσα στο επόμενο διάστημα.

δυνάμωσης του κοινωνικού κράτους που οδήγησαν σε μία κρίση φροντίδας που επιβάρυνε τις γυναίκες με τα βάρη της απλήρωτης εργασίας. Για να νομιμοποιηθούν αυτές οι πολιτικές, χρειάζεται να επιβληθεί ιδεολογικά η άποψη ότι οι γυναίκες οφείλουν να είναι αποκλειστικά μπτέρες και φροντίστριες της οικογένειας και έτσι δεν συνάδει να ανελίσσονται στην καριέρα τους. Σε αυτή την οπισθοδρόμηση η απάντηση μπορεί να έρθει μόνο μέσα από την συμπίεση του εργατικού και του φεμινιστικού κινήματος.

ΔΕΝ ΞΕΧΝΑΜΕ ΔΕΝ ΕΠΑΝΑΠΑΧΩΜΑΣΤΕ

* στίχος των
Nationalistas

Επιμέλεια: Κατερίνα Καληρόγη

Κινητοποιήσεις Υπερηφάνιας και διεκδίκησης

Της Κατερίνας Καλλέργη

Ο Σεπτέμβρης που μας πέ-
ρασε χαρακτηρίστηκε
σε μεγάλο βαθμό από
σημαντικά γεγονότα για
την ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα. Στις 11 Σε-
πτέμβρη πραγματοποιήθηκε το
Φεστιβάλ Περηφάνιας (Pride) στην
Αθήνα στο οποίο συμμετείχαν δε-
κάδες χιλιάδες κόσμου. Το Φεστι-
βάλ Περηφάνιας Θεσσαλονίκης
επίσης πραγματοποιήθηκε στις 25
Σεπτέμβρη ενώ στο ενδιάμεσο των
δύο Pride έλαβαν χώρα σε Αθήνα
και Θεσσαλονίκη οι πορείες για τα
3 χρόνια από την δολοφονία του
Ζακ Κωστόπουλου.

Στα Pride η παρουσία φεμινιστι-
κών και ΛΟΑΤΚΙ+ συλλογικοτήτων
κατάφερε να δημιουργήσει ένα
πιο ριζοσπαστικό και διεκδικητι-
κό κλίμα σε σχέση με τον χλιαρό
δικαιωματισμό των πολυεθνικών
χορηγών και των πρεσβειών. Στην
Αθήνα η Συνέλευση 8 Μάρτη βρέ-

θηκε και παρενέβη στο Pride, μοι-
ράζοντας προκηρύξεις που ανα-
δείκνυαν την ανάγκη για συνολική
πάλη ενάντια στο σύστημα που
γεννά σεξισμό, ομοφοβία και τραν-
σφοβία. Στην Θεσσαλονίκη, δημι-
ουργήθηκε ένα κινηματικό μπλοκ
παρέμβασης στο Pride στο οποίο
συμμετείχαν κινηματικές ΛΟΑΤΚΙ+
και φεμινιστικές συνελεύσεις μαζί
με Οργανώσεις της αριστεράς εκ-
των οποίων και η Διεθνιστική Ερ-
γατική Αριστερά. Σημαντικό ρόλο
σε αυτή τη προσπάθεια έπαιξε και
η Συνέλευση Γυναικών η οποία με
κεντρικό σύνθημα «Δικαίωμα στον
Γάμο και την παιδοθεσία -Αγώνας
για την κοινωνία της αποδοχής»
έδωσε τον παλμό και μαζικοποίη-
σε το κινηματικό μπλοκ.

Οι πορείες για τον Ζακ, παρότι
δεν είχαν την μαζικότητα των προ-
ηγούμενων χρόνων, κατάφεραν
να επαναφέρουν το ζήτημα στον
δημόσιο λόγο, κάτι ιδιαίτερα ση-
μαντικό καθώς στις 21 Οκτώβρη
αναμένεται να ξαναρχίσει η δίκη η
οποία είχε αναβληθεί πριν ένα χρό-

νο γιατί ήταν μικρή η αίθουσα (!). Η
παρουσία και η δυναμικότητα του
κινήματος θα είναι καθοριστικής
σημασίας ώστε να ασκηθούν πιέ-
σεις και να ξεκινήσει η δίκη η οποία
καθυστερεί εδώ και τρία χρόνια.

Το ΛΟΑΤΚΙ+ κίνημα έχει να αντι-
μετωπίσει ένα ακραία συντηρητικό
μέτωπο το οποίο ενισχύεται και
υποστηρίζεται από την κυβέρνηση
της Νέας Δημοκρατίας. Είναι χαρα-
κτηριστικό πως λίγες μέρες πριν το
Φεστιβάλ Περηφάνιας στην Αθή-
να, δημοσιεύτηκε στην «Εστία» ένα
τρομερά αναχρονιστικό και ομο-
φοβικό κείμενο, υπογεγραμμένο
από προσωπικότητες του στρα-
τού, του δικαστικού συστήματος,
ακαδημαϊκούς και πολιτικούς. Στο
κείμενο οι προσωπικότητες αυτές
δηλώνουν πως είναι ντροπή να
υποχρεωνόμαστε ως χώρα από την
ΕΕ να στηρίξουμε τα δικαιώματα
των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων ενώ επικρα-
τεί η υπογεννητικότητα και ενώ η
ΕΕ δεν υποστηρίζει την προστα-
σία των συνόρων (!). Ταυτόχρονα
επιτίθενται και στην σεξουαλική

αγωγή καθώς τέτοια ιδεολογήμα-
τα «παραποιούν την Ιστορία, κακο-
ποιούν τη γλώσσα και αλλοιώνουν
την εθνική μας ταυτότητα». Σε ένα
συνονθύλευμα ρατσισμού, τουρ-
κοφοβίας, ομοφοβίας και εθνικής
ματαιοδοξίας θέτουν στο στόχα-
στρο τις ελάχιστες προοδευτικές
πολιτικές που υπάρχουν.

Απέναντι σε αυτόν τον ζόφο
όμως φαίνεται να κινητοποιείται
ένα κομμάτι κόσμου με όρεξη να
βρεθεί στον δρόμο να αντιπαλέψει
τις διακρίσεις και να διεκδικήσει
ισότητα. Αυτός ο κόσμος χρειάζε-
ται να συνεχίσει να βρίσκεται στον
δρόμο και να ενωθεί και με τα υπό-
λοιπα κινήματα. Να γίνει ένα με το
εργατικό, το αντιρατσιστικό και το
φοιτητικό κίνημα και να μεταφέρει
τα αιτήματα του παντού. Το ζήτη-
μα της ΛΟΑΤΚΙ+ απελευθέρωσης
να γίνει υπόθεση όλης της κοινωνί-
ας και τα αιτήματα για ισότητα να
γίνουν αιτήματα των σωματείων,
των συνδικάτων, των δημοτικών
παρατάξεων και των φοιτητικών
συνλόγων.

Να δικαιωθούν οι φοιτήτριες της Μαιευτικής – Αγώνας ενάντια στη βία και τον σεξισμό.

Της Δήμητρας Χ., μέλους της
Συνέλευσης Γυναικών 8 Μάρτη

Μετά από τρεις ανα-
βολές, άρχισε στις 22
Σεπτέμβρη η δίκη του
μαιευτήρα γυναικο-
λόγου και καθηγητή της Μαιευτι-
κής σχολής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. (πρώην
ΤΕΙ Σίνδου), ο οποίος κατηγορείται
για «κατάχρηση σε γενετήσια πρά-
ξη κατά συρροή». Οι φοιτήτριες
που κατέθεσαν, τον κατηγορούν
ότι αφού τις εξαπάτησε καλώντας
τες στο ιατρείο του για δωρεάν εξέ-
ταση στα πλαίσια της συναδελφι-
κής αλληλεγγύης, παραβίασε κάθε
ιατρικό πρωτόκολλο και τις παρε-
νόχλησε σεξουαλικά. Επιπλέον ότι
τις εκβίασε έμμεσα υποσχόμενος
ότι αν δε μιλήσουν θα τους βρει
δουλειά μετά το πτυχίο.

Από την εκδίκαση μιας τέτοιας
υπόθεσης δε θα μπορούσε να λεί-
πει και η συνηθισμένη ερώτηση:

γιατί δεν τον κατήγγειλαν νωρίτε-
ρα. Σαν να μην είναι γνωστό το σοκ
και η ντροπή που νοιώθουν τα θύ-
ματα, η αμφισβήτηση αν πράγματι
τους συνέβη ή αν το προκάλεσαν,
ο φόβος της έκθεσης και αν θα τα
πιστέψουν, η «κανονικοποιημέ-
νη βία» που πολλές φορές καθυ-
στερεί την συνειδητοποίηση του
γεγονότος, όπως μας ομολόγησε
για την ίδια, γυναίκα που επικοι-
νώνησε με την ΣΓ8Μ αφού έμαθε
το περιεχόμενο της καταγγελίας.
Τίθεται πάντα αυτή η ερώτηση σαν
να μην γνωρίζουν τον εκβιασμό,
όταν η παρενόχληση και η κακο-
ποίηση ασκείται από κάποιον που
έχει εξουσία στη ζωή τους. Σαν να
αγνοούν την αδιαφορία θεσμών
όπως η Πρυτανεία, το Υπουργείο
και ο Ιατρικός Σύλλογος, που παρά
το μεγάλο χρονικό διάστημα που
εκκρεμούν οι κατηγορίες, ο κα-
θηγητής και γιατρός παραμένει εν
ενεργεία και έχει τη δυνατότητα
να συνεχίζει να παρενοχλεί και να

εκβιάζει.

Πράγματι, οι φοιτήτριες τον κα-
τήγγειλαν όταν συνειδητοποιήσαν
τι πραγματικά τους συνέβη, όταν
διαπίστωσαν ότι δεν ήταν τα μο-
ναδικά θύματα, όταν αποδεσμεύ-
τηκαν από την εξουσία του αφού
πήραν το πτυχίο τους. Και στις αρ-
χικές καταγγέλλουσες προστέθη-
καν κι άλλες φοιτήτριες αλλά και
πελάτισσες του ιατρείου του που
έχουν υποστεί την ίδια κακοποιητι-
κή συμπεριφορά.

Γνωρίζοντας το κουράγιο που
χρειάζονται αυτές οι γυναίκες για
να φτάσουν στην καταγγελία, η
ΣΓ8Μ μαζί με άλλες φεμινιστικές
συλλογικότητες, είμασταν από
την αρχή αλληλέγγυες με την πα-
ρουσία μας στα δικαστήρια και τη
συμβολή μας στη δημοσιοποίηση
του γεγονότος. Σε κάθε αναβολή
και τελευταία, μετά το #metoo, γί-
ναμε όλο και περισσότερες και πε-
ρισσότεροι ώπου την ημέρα της
δίκης, εκτός από τις φεμινιστικές

συλλογικότητες, εμφανίστηκαν
αλληλέγγυα και σχήματα από το
ΑΠΘ και των Φοιτητικών Συλλόγων
της Σχολής Επιστημών Υγείας του
ΔΙ.ΠΑ.Ε. Η παρουσία τους μας κά-
νει αισιόδοξες ότι η υποδειγματική
στάση του ΣΕΗ θα βρει ανταπόκρι-
ση και στις Σχολές στη Θεσσαλονί-
κη που, όπως αποδεικνύεται από
τις καταγγελίες που υπήρξαν το
προηγούμενο διάστημα, η ανάγκη
είναι μεγάλη.

Εμείς έχουμε ξανά ραντεβού έξω
από τα δικαστήρια στις 12 Οκτώ-
βρη που συνεχίζεται η δίκη, μέχρι
τη δικαίωση. Και θα συνεχίσουμε
να παλεύουμε για να φτιαχτούν δο-
μές που να ενημερώνουν τις σπου-
δάστριες και τους σπουδαστές, να
υποστηρίζουν τα θύματα παρενό-
χλησης και κακοποίησης ψυχολο-
γικά και νομικά, και σύλλογοι και
σωματεία που να τα διεκδικούν.
Θα συνεχίσουμε ώπου να κερδί-
σουμε μια ζωή απαλλαγμένη από
σεξιστική βία και κακοποίηση.

Η διαχείριση της υπόθεσης Σεμέδο δείχνει τις κατευθύνσεις του συστήματος

Βιομηχανία σεξισμού απέναντι σε μια καταγγελία βιασμού

Του Νικόλα Κολυτά

Οι κακοποιήσεις, και ακόμη χειρότερα οι δολοφονίες γυναικών, έχουν κυριαρχήσει στη δημόσια συζήτηση μετά τη δημοσιοποίηση αλλεπάλληλων περιστατικών το τελευταίο διάστημα. Το φεμινιστικό κίνημα, και οι γυναίκες εν γένει, συνειδητοποιώντας το πλαίσιο εντός του οποίου ξεδιπλώνεται αυτή η ακατάπαυστη έμφυλη και ταξική βία, έθεσαν τους δικούς τους όρους αντιπαράθεσης με τους κάθε λογής κακοποιητές και γυναικοκτόνους. Αυτό φαίνεται πως ενόχλησε πολύ, και η υπόθεση Σεμέδο είναι ένα ξεκάθαρο παράδειγμα προσπάθειας αντιστροφής του ηγεμονικού λόγου των γυναικών σε τέτοιες υποθέσεις.

Πολλοί είναι αυτοί που σε όλες αυτές τις περιπτώσεις καταγγελιών, επιχειρούν να λειτουργήσουν με όρους ντετέκτιβ και να αποκαλύψουν τα πραγματικά περιστατικά πίσω από κάθε υπόθεση. Σε αυτό το άρθρο ισχυριζόμαστε ότι μια τέτοια προσέγγιση των καταγγελιών από τη σκοπιά του κινήματος μπορεί να λειτουργήσει αντίστροφα. Να αναλωθεί η συζήτηση γύρω από παραφιλολογίες, φήμες και βρώμικες δικηγορικές πρακτικές που δε θα βοηθήσουν το εκάστοτε θύμα να σταθεί όρθιο μπροστά στον θύτη του, αλλά να σταθεί σκυφτό μπροστά στην κανιβαλιστική δημοσιογραφία της κλειδαρότρυνας. Και ρωτάμε ξεκάθαρα, η 17χρονη στην υπόθεση Σεμέδο, ανεξάρτητα από το τι συνέβη το καταγγελλόμενο βράδυ, δεν έχει υποστεί δευτερογενή κακοποίηση; Δεν έχει γίνει βορά στους λύκους των ΜΜΕ και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης; Δεν έχει υπάρξει θύμα, έτσι κι αλλιώς, ενός βαθιά συστημικού σεξισμού που στοχοποιεί την καταγγέλλουσα και όχι τον καταγγελλόμενο;

Συστημική επίθεση

Δεν πρόκειται να εξετάσουμε το τι συνέβη και τι δε συνέβη εκείνο το βράδυ. Προφανώς και συντασσόμαστε με τη 17χρονη, αλλά άλλο είναι το επιχείρημα. Μια ανήλικη κοπέλα καταγγέλλει έναν επώνυμο και

εύπορο ποδοσφαιριστή ότι την κακοποίησε σεξουαλικά. Τελεία. Μέχρι εκεί γνωρίζουμε οι απ' έξω. Ποια ήταν η αντίδραση ενός ολόκληρου συστήματος απέναντι σε ένα κορίτσι 17 ετών που βρήκε το ψυχικό σθένος να σταθεί όρθιο απέναντι στον καταγγελλόμενο θύτη του και να μη σωπάσει;

Η επίσημη ΠΑΕ, λοιπόν, στην οποία αγωνίζεται ο συγκεκριμένος ποδοσφαιριστής έσπευσε να νίψει τις χείρας της από την πρώτη στιγμή, χρησιμοποιώντας τη χιλιοειπωμένη καραμέλα του «τεκμηρίου αθωότητας». Βέβαια, όταν χρησιμοποιείς νομικές υπεκφυγές μπροστά σε μια τόσο σοβαρή καταγγελία, στην πραγματικότητα, άθελά σου ή μη, αβαντάρεις τη θέση του θύτη. Από εκεί και πέρα ο δικηγόρος του ποδοσφαιριστή, εξερχόμενος των δικαστηρίων έκανε την

τήματα: «πώς είναι δυνατόν να ξεφτιλίζετε έτσι και να περιφέρετε στα social media και στα ΜΜΕ την έστω συναινετική σεξουαλική ζωή 2 αγνώστων κοριτσιών; Και πόσο χαρούμενοι είστε που ένας 27χρονος αθλητής, πρότυπο για πολλούς νέους, συνευρίσκεται με ανήλικα κορίτσια; Είναι συνήθης πρακτική να βιντεοσκοπεί ο κατηγορούμενος τις ανήλικες, με τις οποίες συνευρίσκεται ερωτικά; Υπάρχουν και άλλα βίντεο με παιδική πορνογραφία στο κινητό του;».

Απάντηση του κινήματος

Η αντίδραση αυτή της μητέρας σε ένα κύμα επιθέσεων εις βάρος της κόρης της μετά τη δημοσιοποίηση του συγκεκριμένου αποπροσανατολιστικού βίντεο, είναι το καλύτερο δείγμα του πόσο βαθιά ριζωμένη είναι η πατριαρχία και ο

γυναικείος λόγος να πάψει να είναι ηγεμονικός και να υπερκεραστεί από τη φωνή του κακοποιητή, που πιθανότατα πλανεύτηκε και βίασε ή «τη σκότωσε γιατί την αγαπούσε». Το σύστημα παίζει τα ρέστα του στο να φέρει τούμπα την όλη συζήτηση που έχει ανοίξει με τα αλλεπάλληλα περιστατικά γυναικοκτονιών και κακοποιητικών συμπεριφορών. Στην υπόθεση της 32χρονης στη Ρόδο, δόθηκε άπλετος τηλεοπτικός χρόνος σε συγγενείς του δολοφόνου, τη στιγμή που η οικογένειά της θρηνούσε. Στην υπόθεση Σεμέδο υπήρξε μια ολόκληρη φάμπρικα αθώωσής του πριν καλά καλά γίνουν οι καταθέσεις ενώπιον της δικαιοσύνης.

Το γεγονός ότι οι γυναίκες όλο το προηγούμενο διάστημα βγήκαν στο δρόμο, εδραίωσαν τον όρο «γυναικοκτονία», έθεσαν τα έμφυλα ζητήματα στο δημόσιο διάλογο και πρωτίστως κατήγγειλαν τη συστημική και σεξιστική βία, ενόχλησε πολύ ένα ολόκληρο σύστημα που αξιοποιεί τις έμφυλες διακρίσεις για να κερδίζει το ίδιο. Αυτός είναι και ο λόγος, που οι γυναίκες πρέπει να «μαζευτούν», γιατί όπως είπε και ο συγγενής του γυναικοκτόνου στη Ρόδο «δεν μπορείτε να παρουσιάσετε όλους τους φονιάδες σαν να είναι τα τέρατα που τους παρουσιάζετε. Παρουσιάζετε τις γυναίκες όλες σαν θύματα, δεν είστε όλες θύματα, υπάρχουν κι εσείς με αγγελική μορφή, αλλά εξωτερικά μόνο, για το μέσα βάλτε άλλη λεζούλα».

Μπροστά σε αυτή την οργανωμένη προσπάθεια αντιστροφής της συζήτησης, είναι πολύ σημαντικό, γυναίκες και άντρες να παλέψουμε από κοινού απέναντι στο σεξισμό και την πατριαρχία. Να σταθούμε στο πλευρό των γυναικών που βγαίνουν δημόσια και μιλούν για όσα βίωσαν, όχι μόνο γιατί καταγγέλλουν συγκεκριμένες κακοποιητικές πράξεις, αλλά γιατί εκθέτουν ένα ολόκληρο σύστημα που αναπαράγει τις έμφυλες καταπιέσεις και θρέφεται από τις προεκτάσεις τους. Μαζί τους λοιπόν πρέπει να χτίσουμε ένα ακόμη πιο μαζικό αντισεξιστικό κίνημα που θα βάξει φρένο στην εγκληματική δράση των κακοποιητών, τσακίζοντας το σύστημα που τους γεννά. Μαζί με τις γυναίκες που σηκώνουν ανίστημα, λοιπόν, ξεκάθαρα, χωρίς κανένα «ναι μεν αλλά».

Με το βίντεο δεν εκτέθηκε ο ποδοσφαιριστής που βιντεοσκοπήσε και πιθανότατα στη συνέχεια δημοσιοποίησε το βίντεο ερωτικού περιεχομένου, αλλά η καταγγέλλουσα, που σύμφωνα με την ανακοίνωση της μητέρας της «κατασπαράσσεται από τα ΜΜΕ και κυρίως από τα social media».

ακόλουθη δήλωση: «Αν τη δείτε και εσείς θα μου πείτε αν μοιάζει με 17 ή 23-26 ετών. Πρόκειται για μία παρέα που ήταν μαζί επί 15 ώρες, είναι αδιανόητο να καταγγέλλθηκαν αυτά». Εν ολίγοις ο συνήγορος του Σεμέδο, αυτό που έκανε ήταν να πατήσσει πάνω στην κυρίαρχη σεξιστική αφήγηση και να νομιμοποιήσει μια κακοποιητική συμπεριφορά υπό το πρόσχημα της πλάνης.

Η λασπολογία και η αποδόμηση της προσωπικότητάς της, όμως, δε σταμάτησε εκεί. Στα social media διοχετεύθηκε βίντεο στο οποίο υποτίθεται παρουσιάζεται η 17χρονη να έχει συναινετική σεξουαλική επαφή με τον ποδοσφαιριστή. Η μητέρα της με δημόσια ανακοίνωσή της τόνισε ότι στο βίντεο αυτό δεν παρουσιάζεται η κόρη της και εύλογα έθεσε τα παρακάτω ερω-

σεξισμός στην ελληνική κοινωνία. Με το βίντεο δεν εκτέθηκε ο ποδοσφαιριστής που βιντεοσκοπήσε και πιθανότατα στη συνέχεια δημοσιοποίησε το βίντεο ερωτικού περιεχομένου, αλλά η καταγγέλλουσα, που σύμφωνα με την ανακοίνωση της μητέρας της «κατασπαράσσεται από τα ΜΜΕ και κυρίως από τα social media». Όπως τονίζει εύστοχα η ίδια «όλοι μπορούμε να συμφωνήσουμε ότι μια κοπέλα έχει δικαίωμα να φοράει τα ρούχα που της αρέσουν, να δημοσιεύει προκλητικές φωτογραφίες στο social media με μαγιό και ότι αυτό δεν είναι πρόσκληση για βιασμό». Όμως, απ' ότι φαίνεται, τίποτα δεν είναι δεδομένο, θα συμπληρώσουμε εμείς.

Εδώ βρίσκεται το κέντρο συζήτησης στην υπόθεση Σεμέδο. Το ζήτημα για τους «από πάνω» είναι ο

COP 26 / παγκόσμια σύνοδος ΟΗΕ για το κλίμα

Η κλιματική κρίση είναι εδώ

Του Χρήστου Σταυρακάκη

«Ο κόσμος φαίνεται να είναι έτη φωτός μακριά από την επίτευξη των στόχων μας για την κλιματική αλλαγή», δήλωσε πριν λίγες μέρες ο Αντόνιο Γκουτιέρρες, πρόεδρος του ΟΗΕ, ενόψει της έναρξης της COP26. Πράγματι. Πέρα από ειρωνία είναι άλλο ένα στοιχείο, άλλο ένα «στιγμιότυπο» που αποδεικνύει την πλήρη αποτυχία του συστήματος και των θεσμών του να προστατεύσουν στοιχειωδώς το περιβάλλον και την ανθρώπινη ζωή. Μόνο ως φύλλο συκής μπορεί να έχει νόημα μία τέτοια έκκληση/δήλωση από τον πρόεδρο ενός οργανισμού, που αδυνατεί να ορίσει και να δεσμεύσει τις κυβερνήσεις σε ένα έστω ελάχιστο πλαίσιο συμφωνίας.

Δεν υπάρχει πλέον κάποια συζήτηση για τους επερχόμενους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής. Αντίθετα, βρισκόμαστε εν μέσω μίας κλιματικής κρίσης και βιώνουμε ήδη τις συνέπειες. Οι ακραία υψηλές θερμοκρασίες και καύσωνες του καλοκαιριού που μας πέρασε δεν ήταν κάποια ελληνική ιδιομορφία ή ένα τυχαίο γεγονός. Σύμφωνα με τα παγκόσμια στοιχεία της Εθνικής Υπηρεσίας Ωκεανών και Ατμόσφαιρας των ΗΠΑ, ο Ιούλιος του 2021 ήταν ο πιο θερμός που έχει καταγραφεί εδώ και 142 χρόνια: η συνδυασμένη θερμοκρασία στη επιφάνεια του εδάφους και της θάλασσας ήταν 0,93 βαθμοί Κελσίου πάνω από το μέσο όρο του 20ού αιώνα, (15,8 βαθμοί Κελσίου).

Οι στόχοι του ΟΗΕ για μηδενικές εκπομπές ρύπων μέχρι το 2030 μοιάζουν με σενάρια φαντασίας. Πολλοί ακαδημαϊκοί και διανοούμενοι που υπερασπίζονται την ανάγκη λήψης μέτρων και ανάληψης δράσης εδώ και τώρα ενάντια στην καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, εκφράζουν σοβαρούς προβληματισμούς για το εάν μπορεί όντως να υπάρξει επιστροφή. Εάν δηλαδή βρισκόμαστε ακόμα σε σημείο που υπάρχει η δυνατότητα να αποφευχθεί η άνοδος της θερμοκρασίας του πλανήτη πάνω από 1,5 βαθμό Κελσίου τα επόμενα χρόνια. Δυστυχώς, παρότι τέτοιες συζητήσεις

Περιβαλλοντικά κινήματα σε όλο τον κόσμο ενώνουν τις φωνές τους, διαδηλώνοντας με πρωτοφανή μαζικότητα, ενάντια στην κλιματική αλλαγή και την καταστροφή του περιβάλλοντος.

μπορεί να θυμίζουν δυστοπικά σενάρια το πρόβλημα παραμένει.

Παγκόσμια κυβερνητική υποκρισία

Από το 1995 που διεξήχθη η πρώτη σύνοδος του ΟΗΕ για το κλίμα μέχρι σήμερα, ελάχιστα βήματα έχουν γίνει για να προστατευτεί το φυσικό περιβάλλον. Στην πραγματικότητα, αυτές λειτούργησαν ως think tank της «πράσινης ανάπτυξης». Αντί να μπουρ σοβαροί περιορισμοί για τη μείωση εκπομπών ρύπων, οι ίδιοι ρύποι μετατράπηκαν σε πεδίο κερδοφορίας μέσω της παγκόσμιας αγοράς ρύπων, όπου μια χώρα μπορεί να εκπέμπει παραπάνω από το επιτρεπόμενο όριο αλλά μπορεί να πουλάει το «περίσσευμα» σε άλλες χώρες ή να «αντισταθμίζει» το κόστος με δήθεν πράσινες πολιτικές ενέργειας. Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής έχει γίνει και αυτή ευκαιρία για ανταγωνισμό μέσω της «πράσινης ανάπτυξης».

Ακόμα χειρότερα, η κλιματική κρίση μετατρέπεται σε δικαιολογία από τις κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο για την καταστροφική αδράνειά τους μπροστά σε «φυσικές» καταστροφές ή απέναντι σε όποια υποχρέωση αλλαγής πολιτικής σε σχέση με την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων και την προστα-

σία του περιβάλλοντος. Έτσι στάθηκε και η κυβέρνηση Μητσοτάκη μπροστά στις πρόσφατες πυρκαγιές.

Η δύναμη βρίσκεται στους αγώνες μας

Δεν υπάρχει καμία λύση στην αναμονή των υπερεθνικών οργανισμών να αναλάβουν δράση. Ο χρόνος τελειώνει και η μόνη ρεαλιστική προοπτική ενάντια στην κλιματική αλλαγή βρίσκεται στους αγώνες μας. Μόνο εμείς μπορούμε να αναλάβουμε δράση και να πάρουμε την κατάσταση στα χέρια μας, ενάντια στην καταστροφή του περιβάλλοντος.

Αυτή η συνειδητοποίηση πλέον είναι κτήμα πολλών ανθρώπων σε όλο τον κόσμο και ιδιαίτερα της νεολαίας. Περιβαλλοντικά κινήματα σε όλο τον κόσμο ενώνουν τις φωνές τους, διαδηλώνοντας με πρωτοφανή μαζικότητα, ενάντια στην κλιματική αλλαγή και την καταστροφή του περιβάλλοντος. «Αλλάξτε το σύστημα και όχι το κλίμα», «κλιματική δικαιοσύνη εδώ και τώρα» είναι από τα βασικά συνθήματα των διαδηλώσεων των τελευταίων χρόνων σε όλο τον κόσμο. Τα ίδια αιτήματα κυριάρχησαν και στις διαδηλώσεις που έγιναν σε όλο τον κόσμο στις 24 Σεπτέμβρη (παγκόσμια μέρα δράσης ενάντια

στην κλιματική αλλαγή), κάποιες από τις οποίες, όπως στη Γερμανία και στο Βερολίνο, συγκέντρωσαν δεκάδες χιλιάδες διαδηλωτές.

Αντίστοιχες διαδηλώσεις προγραμματίζονται και για τις 6 Νοέμβρη που θα διεξαχθεί στη Γλασκόβη η επόμενη παγκόσμια σύνοδος του ΟΗΕ για το κλίμα. Οι παγκόσμιες μέρες δράσης και διεθνούς συντονισμού των κινήματων είναι μία σημαντική παράδοση των κοινωνικών αγώνων που τα κινήματα για το περιβάλλον έχουν υιοθετήσει –και σωστά! Έτσι και εμείς εδώ έχουμε να αναμετρηθούμε με το «καθήκον» της οργάνωσης μαζικών κινητοποιήσεων, αναλαμβάνοντας δράση από αυτή τη γωνιά που μας αναλογεί.

Η μόνη πραγματική προοπτική λοιπόν είναι ουσιαστικά αντικαπιταλιστική: οι κοινωνικές ανάγκες, το δικαίωμα στην εργασία και η προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων ενάντια στα κέρδη των πολυεθνικών και τον ανεξέλεγκτο παραγωγισμό που καταστρέφει τους φυσικούς και ανθρώπινους πόρους του πλανήτη. Αυτό σημαίνει ότι χρειάζεται να αναδεικνύουμε συγκεκριμένα αιτήματα και διεκδικήσεις απέναντι στις κυβερνήσεις και στη «δική μας»: να σταματήσουν οι κούρσες των εξοπλισμών / να σταματήσουν οι ιδιωτικοποιήσεις και τα φαρανικά έργα των ΑΠΕ / να μην γίνουν εξορύξεις πουθενά / να μην ιδιωτικοποιηθεί η ενέργεια και το νερό. Να διεκδικήσουμε λεφτά για την προστασία του περιβάλλοντος και τις κοινωνικές ανάγκες ενάντια στα κέρδη των καπιταλιστών.

Τα πολιτικά λάθη του Μίκη, μέσα στο ιστορικό τους πλαίσιο Το ΚΚΕ και το ΚΚΕεσ από τη Μ

Του Αντώνη Νταβανέλου

Ο θάνατος του Μίκη προκάλεσε στον κόσμο της Αριστεράς ένα μίγμα συναισθημάτων, από την περηφάνια ως τη μελαγχολία και τη νοσταλγία. Δικαιολογημένα, γιατί η μουσική του Μίκη είχε ταυτιστεί με μεγάλες στιγμές του εργατικού κινήματος και της Αριστεράς.

Ταυτόχρονα, οι μνήμες γύρισαν και στα μεγάλα πολιτικά λάθη του Μίκη. Επίσης δικαιολογημένα, γιατί κάποια από αυτά πόνεσαν ιδιαίτερα.

Όμως τα λάθη του Μίκη δεν ήταν «ξεκάρφωτα». Έχοντας από το '60 κατοχυρώσει μια αυτονομία απέναντι στους ηγετικούς κομματικούς μηχανισμούς, δεν είχε την υποχρέωση να τους ακολουθεί κατά γράμμα στα φτιασιδώματα της πολιτικής τους. Λειτουργώντας με μια έννοια σαν τον «τρελό του χωριού», έφτανε να φωνάζει δυνατά, να παίζει στη διαπασών, την πολιτική ενός ευρύτερου φάσματος της Αριστεράς, όπως αυτή πράγματι ήταν στον πυρήνα της. Και έχει σημασία να δούμε αυτήν τη σχέση των λαθών του Μίκη με τους στρατηγικούς προσανατολισμούς τόσο του ΚΚΕ όσο και του ΚΚΕ εσ., σε κάθε περίοδο από τη Μεταπολίτευση και μετά. Γιατί τα συμπεράσματα που προκύπτουν δεν αφορούν κυρίως μια προσωπικότητα, όπως ο Μίκης, αλλά τον οργανωμένο κορμό των κομματικών δυνάμεων της Αριστεράς.

Καραμανλής ή τανκς;

Με αυτή τη βάνουση φράση, με αυτό το ψευτοδίλημμα, ο Μίκης ήρθε σε αντιπαράθεση με ένα γενικευμένο εργατικό και νεολαιίστικο ριζοσπαστισμό της περιόδου της πρώιμης Μεταπολίτευσης. Πέταξε τη συκοφαντία περί «αριστεροχουντισμού» από νωρίς, ενάντια στην ισχυρή, τότε, ακροαριστερή πτέρυγα του φοιτητικού κινήματος. Σε αυτή τη στάση ο Μίκης δεν ήταν μόνος. Το ΚΚΕ, το ΚΚΕεσ. και ο Α. Παπανδρέου συναίνεσαν στον καραμανλικό ελιγμό, που είχε ως στόχο να εμπεδώσει την πρωτοκαθεδρία των εκλογικών-συστημικών διαδικασιών σε βάρος των κινηματικών.

Σύντομα φάνηκε ότι αυτή η στάση δεν στρεφόταν μόνο κατά της άκρας Αριστεράς στις σχολές.

Στις 23 Ιούλη του '75, πάνω στην πρώτη επέτειο της πτώσης της χούντας, η καραμανλική αστυνομία χτύπησε βάρβαρα μια μεγάλη απεργιακή διαδήλωση των οικοδόμων. Οι οικοδόμοι,

ανακαλώντας τις μνήμες των Ιουλιανών, απάντησαν δεόντως. Την επόμενη μέρα ο «Ριζοσπάστης» κατήγγειλε τις «δυνάμεις της ανωμαλίας που αιματοκύλισαν την Αθήνα».

Δεν υπήρχε αμφιβολία για το στόχο της καταγγελίας. Δυστυχώς, ένα χρόνο μετά, τα πράγματα έγιναν σαφέστερα.

Το Μάη του '76, η κυβέρνηση Καραμανλή κατέβασε το νόμο 330, με στόχο να τσακίσει το γενικευμένο εργατικό ριζοσπαστισμό που είχε ως αιχμή τα εργοστασιακά σωματεία, που πολλαπλασιάζονταν λόγω της αμεσότητας της απεργιακής δράσης τους αλλά και της δημοκρατικής λειτουργίας τους. Η απάντηση ήταν γενική απεργία και γιγάντιες εργατικές αλλά και φοιτητικές διαδηλώσεις. Στις 25 Μάη, τη μέρα ψήφισης του ν. 330 στη Βουλή, οι ειδικές δυνάμεις της αστυνομίας με τις διαβόητες «αύρες» προσπάθησαν να τσακίσουν τη μεγάλη εργατική διαδήλωση στην Ομόνοια. Ακολούθησαν μαζικότερες συγκρούσεις με οδοφράγματα και φωτιές που κράτησαν μέχρι την επομένη το πρωί. Η ανακοίνωση του Πολιτικού Γραφείου του ΚΚΕ δεν αφήνει κανένα περιθώριο για παρερμηνείες:

«Τα σημερινά έκτροπα και οι άλλες πολύμορφες εκδηλώσεις, **που θυμίζουν παρόμοια γεγονότα της 23 Ιουλίου** της περασμένης χρονιάς, δείχνουν ότι βρισκόμαστε μπροστά σε **ένα οργανωμένο σχέδιο των σκοτεινών δυνάμεων της ανωμαλίας** –εγχώριων και ξένων– που επιδιώκουν να στραγγαλίσουν τα δημοκρατικά δικαιώματα και τις ελευθερίες του λαού. **Φασιστικά ή προβοκατόρικα στοιχεία** βρήκαν την ευκαιρία με την κινητοποίηση ενάντια στο γνωστό αντεργατικό νομοσχέδιο και μπροστά στη μανία των αστυνομικών οργάνων να δράσουν ανενόχλητα, εμφανίζοντας τον εαυτό τους σαν απεργούς οικοδόμους...

Το ΚΚΕ καταδικάζει κατηγορηματικά όλες τις προβοκατόρικες αυτές ενέργειες που **αποσκοπούν στην ανωμαλία**. Καλεί το λαό σε επαγρύπνηση και την κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της και **να λάβει μέτρα ενάντια στα χουντοφασιστικά και προβοκατόρικά στοιχεία και όσους τα υποκινούν και τα υποβάλουν**». (το ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, 25/5/1976, οι υπογραμμίσεις δικές μου)

Η κυβέρνηση Καραμανλή ανταποκρίθηκε στην έκκληση. Οι συλληφθέντες στις 25/5/76 αντιμετώπισαν βαρύτατες κατηγορίες, αλλά και οι οργανώσεις της επαναστατικής Αριστεράς αντιμετώπισαν τη πρώτη σοβαρή σκευωρία, με βάση τις κατηγορίες για

«υποκίνηση και υπόθαλψη» δράσεων κατά της «ομαλότητας».

Βλέπουμε λοιπόν ότι το «Καραμανλής ή τανκς;» όπως και η χειρότερη θεωρία του «αριστεροχουντισμού» δεν αφορούσε μόνο τον Μίκη, αλλά και το ΚΚΕ εσ. και το ΚΚΕ.

Είναι γνωστό ότι το ΚΚΕ εσ. θεωρούσε τότε (μετά το 1974!) ότι η «κυρίαρχη αντίθεση» στην ελληνική κοινωνία ήταν η σύγκρουση μεταξύ των δικτατορικών και δημοκρατικών δυνάμεων. Σε αυτή τη βάση ο Λεωνίδας Κύρκος διατύπωνε τη στρατηγική της «Εθνικής Αντιδικτατορικής Δημοκρατικής Ενότητας» (ΕΑΔΕ), που χαιρέτιζε ως «αντικειμενικά» θετική την πορεία σταθεροποίησης της κυβέρνησης Καραμανλή, αγνοώντας ότι αυτή δεν συγκρούονταν πλέον με τις χουντικές δυνάμεις (που είχαν στοιχιστεί πίσω από τη ΝΔ) αλλά με την ανερχόμενη δύναμη και δράση του εργατικού και λαϊκού παράγοντα. Όπως ήταν φυσικό, το ΚΚΕ εσ. έχασε σταδιακά την επαφή με το ριζοσπαστισμό της περιόδου και μαζί έχασε την οργανωτική πρωτοκαθεδρία που αρχικά είχε έναντι του ΚΚΕ.

Το ΚΚΕ πρόσεξε να κρύβει τον ανάλογο προσανατολισμό του πίσω από ένα πλήθος κούφιας τάχα μαρξιστικο-λενινιστικών δημαγωγιών με στόχο τη διεύρυνση της επιρροής του. Αυτή η προσοχή απέδιδε, αλλά δεν αρκούσε για να κρύβει την πραγματική πολιτική του Χαρίλαου Φλωράκη. Οι αλήθειες για τη στρατηγική του ΚΚΕ προέκυψαν με τον πιο αυθεντικό τρόπο, μέσω των αποφάσεων του 10ου συνεδρίου του, που πραγματοποιήθηκε νόμιμα το 1978. Εκεί το ΚΚΕ διατηρεί μια αναφορά στο σοσιαλιστικό χαρακτήρα της επανάστασης στην Ελλάδα, αλλά για... αργότερα, αφού ολοκληρωθεί το «πρώτο στάδιο», αυτό της «αντιμονοπωλιακής» δημοκρατικής αλλαγής. Ως «αντιμονοπωλιακές» αναγνωρίζονται και ορισμένες αστικές κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις και το συνέδριο θέτει το καθήκον της δημιουργίας ενός «Αντιιμπεριαλιστικού – Αντιμονοπωλιακού – Δημοκρατικού Μετώπου» (ΑΑΔΜ). Έχοντας μέσω αυτού του σχήματος εγκαταστήσει το θεμιτό των συμμαχιών με αστικές δυνάμεις, η ηγεσία του ΚΚΕ είχε τη δυνατότητα να κινείται ελευθέρως μέσα στην «άλγεβρα» μεταξύ ΑΑΔΜ και «δημοκρατικών δυνάμεων». Στο κεφάλαιο των αποφάσεων με υπότιτλο «Δημοκρατική Συνεργασία», τονίζεται: «...Το ΚΚΕ δηλώνει **έτοιμο να συνεργαστεί με όλες τις δημοκρατικές δυνάμεις** για τη διαμόρφωση ενός **κοινού προγράμματος**, που θα προωθήσει στο μέτρο του δυνατού την υπόθεση της

εθνικής αυτοτέλειας, θα περιορίσει την **ασυδοσία των μονοπωλίων**, θα βελτιώσει τη θέση των εργαζομένων και **θα εκδημοκρατίσει τη δημόσια ζωή**... οι στόχοι της δημοκρατικής συνεργασίας **δεν θα απαλλάξουν βέβαια τη χώρα από την κυριαρχία των ντόπιων και ξένων μονοπωλίων**. Ωστόσο η πραγματοποίησή της **θα εξυπηρετούσε τα άμεσα συμφέροντα του λαού**, θα αποτελούσε μια στροφή της πολιτικής κατάστασης προς την κατεύθυνση της προόδου και θα δημιουργούσε καλύτερες συνθήκες για τη δημιουργία του ΑΑΔΜ... (αποφάσεις 10ου συνεδρίου ΚΚΕ, υπογραμμίσεις δικές μου).

Και στις δύο εκδοχές της, η έμφαση στην πολιτική της «δημοκρατικής συνεργασίας» δεν συντονιζόταν με την κατάσταση πνευμάτων που επικρατούσε στα εργοστάσια, στα γειτονιά, στις σχολές της πρώιμης Μεταπολίτευσης, όπου ήταν έντονη η πρόθεση της σύγκρουσης με την καραμανλική «δημοκρατία», για τη μεγιστοποίηση των κατακτήσεων των εργατών και της νεολαίας. Μια παρενέργεια αυτής της πολιτικής μυωπίας των ηγεσιών του ΚΚΕ και του ΚΚΕ εσ. ήταν ότι άφησε περιθώρια για την ενίσχυση του ΠΑΣΟΚ (του βασικού υποψήφιου «συνεργάτη») που από κομπάρσος εξελίχθηκε σε πρωταγωνιστή. Η άρνηση του ΚΚΕ να κατανοήσει τη σημασία των εργοστασιακών σωματειακών έδωσε τη δυνατότητα στο ΠΑΣΟΚ να εγκαταστήσει, μέσω της ΟΒΕΣ (Ομοσπονδία Βιομηχανικών Εργοστασιακών Σωματείων) μια ισχυρή σοσιαλδημοκρατική βάση μέσα στο εργατικό κίνημα, για πρώτη φορά στην ελληνική ιστορία. Ωρίμαζε έτσι μια ανατροπή πολιτικών συσχετισμών που πληρώθηκε ακριβώς στην επόμενη περίοδο.

Έχει σημασία να υπογραμμίσουμε ότι αυτή η πολιτική «μυωπία», δεν αφορώς κατηγορία τα κίνητρα, τις προθέσεις, τη δράση χιλιάδων και χιλιάδων οργανωμένων μελών και των δύο κομμάτων. Ο Κ. Τζιαντζής έχει ισχυριστεί ότι στο αντιδικτατορικό κίνημα και στην πρώιμη Μεταπολίτευση, την Αριστερά τη διέτρεχαν, συγκρουόμενες, δύο ψυχές. Από τη μια, οι αναμνήσεις της «εδαίτικης» ανάκαμψης από την ήττα του Εμφυλίου, με τις ιδέες της παραγωγικής ανασυγκρότησης, της εθνικής αυτοτέλειας, της αντιμονοπωλιακής ανάπτυξης, της δημοκρατικής συνεργασίας κ.ο.κ. Από την άλλη, τα «ακούσματα» του Βιετνάμ και του Τσε, του παγκόσμιου Μάη του '68 και του Νοέμβρη, της βουής των εργατικών αγώνων που πάσχιζαν να ξαναφέρουν στο κέντρο τον αγώνα για σοσιαλιστι-

αίσιο Μεταπολίτευση ως το 1989

κή απελευθέρωση. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι οι μαζικές οργανώσεις νεολαίας τόσο του ΚΚΕ εσ. όσο και του ΚΚΕ, με το στελεχικό δυναμικό που διαμορφώθηκε σε εκείνη την περίοδο, συγκρούστηκαν με τις κομματικές ηγεσίες τους, διασπάστηκαν, και τράβηξαν προς τα αριστερά.

Από το «μορατόριουμ» στο 1989

Τα προβλήματα που ανέδειξαν οι ηγεσίες του ΚΚΕ και του ΚΚΕ εσ. στο ζήτημα της αντιμετώπισης των κυβερνήσεων Καραμανλή μετά το 1974, αποδείχθηκαν μικρά μπροστά στα προβλήματα που ανέδειξαν στην αντιμετώπιση του ΠΑΣΟΚ.

Το 11ο συνέδριο του ΚΚΕ (Δεκέμβρης '82) υιοθέτησε την ανάλυση για το «μπλοκ της αλλαγής» (ΠΑΣΟΚ-ΚΚΕ-ΚΚΕεσ.) και έβαζε το στόχο της «Πραγματικής Αλλαγής», δηλαδή την πίεση πάνω στο ΠΑΣΟΚ για να υλοποιήσει «πραγματικά» το πρόγραμμά του. Αποτέλεσμα αυτών των επεξεργασιών ήταν το διαβόητο «μορατόριουμ», δηλαδή η πολιτική οργανωμένης ανοχής απέναντι στην κυβέρνηση Παπανδρέου, ακόμα και όταν αυτή άρχισε τις πρώτες επιθέσεις στο εργατικό κίνημα («προβληματικές» επιχειρήσεις, αντιπεργιακό «άρθρο 4» κ.ο.κ.). Στα συνδικάτα οι ΠΑΣΚΕ-ΕΣΑΚ-ΑΕΜ συγκροτούσαν συμμαχία, ενώ στις σχολές οι ΠΑΣΠ-ΠΚΣ-ΔΑ αναλάμβαναν τη στήριξη του νόμου 1268/82 που περιλάμβανε τη «συνδιοίκηση» στα ΑΕΙ. Είναι περιττό να πούμε ότι αυτή η πολιτική ήταν βούτυρο στο ψωμί του Α. Παπανδρέου, που απολάμβανε όλα τα «ωφέληματα» από αυτή τη συμμαχική σχέση, χωρίς να παραχωρεί το παραμικρό, ενισχύοντας την ηγεμονία του ΠΑΣΟΚ μέσα στο «μπλοκ της Αλλαγής».

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο ο Α. Παπανδρέου επιχείρησε να «αξιοποιήσει» τον Μίκη, ορίζοντάς τον ως άτυπο «πρέσβη καλής θέλησης» της κυβέρνησής του απέναντι στη διεθνή κοινή γνώμη (με ιδιαίτερα καθήκοντα απεύθυνσης προς τον τουρκικό λαό...). Ο Τηλέμαχος Χυτήρης, στις αναμνήσεις του, αποδίδει στην εκρηκτικότητα και των δύο προσωπικοτήτων το γεγονός ότι αυτή η σχέση δεν κράτησε πολύ και δεν εξελίχθηκε (παρότι στον Μίκη αποδίδεται η πρόταση προς τον Παπανδρέου να φτιάξουν «κοινό κόμμα»). Ο Παπανδρέου, ενόψει των κρίσιμων εκλογών του 1985 προτίμησε, φυσιολογικά, την «αυτοδύναμη» λεηλασία στελεχών της «Εαμογενούς Αριστεράς», πετυχαίνοντας την εκλογική διεύρυνση του κόμματός του με εμβληματικές προσωπικότητες όπως ο Μ. Γλέζος, ο Αντ. Μπριλλάκης κ.ά.

Αμέσως μετά την εκλογική νίκη του 1985, με αποτέλεσμα ξανά την αυτοδυναμία του ΠΑΣΟΚ, τελείωσε ο μήνας του μέλιτος της Αλλαγής. Ο Παπανδρέου, έχοντας την ευθύνη της κυβερνητικής διαχείρισης του ελληνικού καπιταλισμού, εξαπέλυσε το «σταθεροποιητικό πρόγραμμα» που επεξεργάστηκε ο Κ. Σημίτης. Το Σταθεροποιητικό Πρόγραμμα, μεταξύ των άλλων τεράστιων επιπτώσεών του, μετέτρεπε σε συντρίμια τη γενική πολιτική του ΚΚΕ και του ΚΚΕ εσ. που είχαν διανύσει το μισό της κρίσιμης δεκαετίας του '80 με την υπόσχεση προς τον κόσμο τους ότι λειτουργώντας ως αριστερό δεκανίκι του ΠΑΣΟΚ θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μια «πραγματική αλλαγή».

Τη διέξοδο από αυτό το επικίνδυνο στρίμωγμα άνοιξε η εξέγερση της εργατικής βάσης του... ΠΑΣΟΚ! Η ΠΑΣΚΕ διασπάστηκε και ένα μεγάλο τμήμα της (συμπαρασύροντας και ηγετικά

συνδικαλιστικά στελέχη της) στράφηκε προς τον αγώνα για την ανατροπή του Σταθεροποιητικού Προγράμματος. Στη ΓΣΕΕ, στα Εργατικά Κέντρα, σε μεγάλες Ομοσπονδίες, συγκροτήθηκε απεργιακή πλειοψηφία και ακολούθησε ένα ιστορικής σημασίας εργατικό ξέσπασμα που οδήγησε στην ήττα (ή στο προσωρινό βάλτωμα) τις νεοφιλελεύθερες αντιμεταρρυθμίσεις. Οι διαγραμμένοι της ΠΑΣΚΕ συγκρότησαν πολιτική κίνηση (τη ΣΣΕΚ) και φυσιολογικά στράφηκαν προς την πλευρά του ΚΚΕ και του ΚΚΕ εσ. αναζητώντας πολιτική συμμαχία (στην πραγματικότητα αναζητώντας πολιτική ηγεσία...).

Η ανικανότητα των ηγεσιών του ΚΚΕ και του ΚΚΕ εσ. να εκμεταλλευτούν αυτήν τη σπάνια ευκαιρία ήταν κυριολεκτικά παροιμιώδης. Όταν ο Παπανδρέου άρχισε τις πρώτες μανούβρες απαγκίστρωσης από το Σταθεροποιητικό, ο Χαρ. Φλωράκης έσπευσε πρώτος να σηκώσει τη λευκή σημαία –εν μέσω διαδοχικών απεργιών και μεγάλων συλλαλητηρίων– δηλώνοντας ότι «τα γιουρούσια της πρωτοπορίας δεν αρκούν για να αλλάξουν τον κόσμο». Το μήνυμα ήταν σαφές και ήταν ψυχρολουσία.

Την στροφή ξανά προς την εκλογοκεντρική πολιτική σημαδεύει το 12ο συνέδριο του ΚΚΕ (1987), που άνοιξε το δρόμο για το «Κοινό Πόρισμα» ΚΚΕ-ΕΑΡ και τη δημιουργία του Συνασπισμού των δυνάμεων της Αριστεράς και της Προόδου. Η πολιτική απόφαση του 12ου συνεδρίου δηλώνει: «Μπροστά μας βρίσκονται δύο δρόμοι. Ο ένας είναι ο δρόμος του δικομματισμού... Ο άλλος είναι ο δρόμος της Αριστεράς...». Με βάση την κατεύθυνση αυτή αρχίζει σταδιακά η συγκρότηση του μετέπειτα ΣΥΝ, όπου εκτός από το ΚΚΕ και την ΕΑΡ παραβρίσκονται πασοκογενείς προσωπικότητες, με την κραυγαλέα

απουσία στελεχών της Αριστεράς της ΠΑΣΚΕ που πρωτοστάτησαν στους αγώνες ενάντια στο Σταθεροποιητικό. Είναι καθαρό ότι ο Συνασπισμός συγκροτήθηκε ως «πλατφόρμα» με την προοπτική εκλογικής-κυβερνητικής συνεργασίας με το... ΠΑΣΟΚ.

Οι θυελλώδεις εξελίξεις της εποχής, άλλαξαν άρδην και αυτή την πολιτική προοπτική.

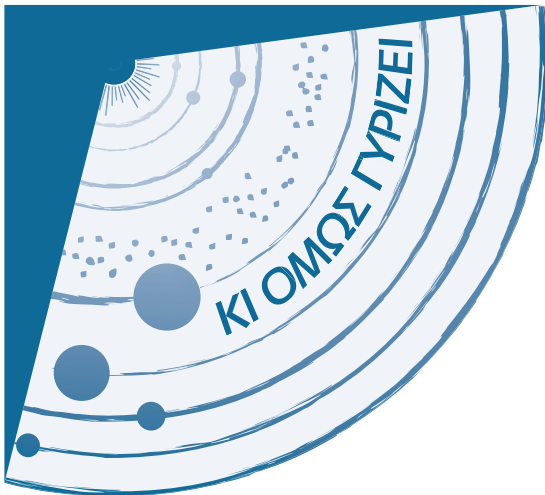
Η επερχόμενη διάλυση της ΕΣΣΔ εσωτερικευόταν από τον Λ. Κύρκο με τον καλπασμό εγκατάλειψης του «Κ», ενώ στο εσωτερικό του στελεχικού δυναμικού του ΚΚΕ, με την ελάττωση της πειθαρχίας στα «εικονίσματα».

Δίπλα σε αυτή την ιστορική εξέλιξη, πρέπει να συνυπολογιστούν σημαντικές εσωτερικές εξελίξεις. Το ξέσπασμα του σκανδάλου Κοσκωτά αποκάλυπτε την εκτεταμένη διαφθορά που είχε προλάβει να αναπτυχθεί στο εσωτερικό της «Αλλαγής». Το πολιτικό σύστημα ενημερώθηκε για την ασθένεια του Α. Παπανδρέου και άνοιξε το ερώτημα του αν το ΠΑΣΟΚ θα επιβιώσει χωρίς τον ιστορικό αρχηγό του.

Κάτω από αυτές τις εξελίξεις, ο Χ. Φλωράκης και ο Λ. Κύρκος στρέφονται αιφνιδιαστικά προς την κατεύθυνση της εθνικής ενότητας, με πρόσχημα την «κάθαρση» του ελληνικού καπιταλισμού, μια πολιτική που αφήνει για πρώτη φορά ανοιχτή την πιθανότητα συνεργασίας σε κυβερνητικό επίπεδο με τη... Δεξιά και μάλιστα υπό την επιθετικά νεοφιλελεύθερη ηγεσία του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη. Δυστυχώς, αυτή η προοπτική επιβεβαιώθηκε με την συγκυβέρνηση ΝΔ-Συνασπισμού υπό τον Τζανέτακη, που ακολούθησε η κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας υπό τον Ζολώτα, για να φτάσει η ώρα της οριστικής αυτοδυναμίας (με 151 βουλευτές) του Κ. Μητσοτάκη. Αυτή την πολιτική του ΚΚΕ την πλήρωσε ακριβώς. Αρχικά με τη διάσπαση της ΚΝΕ (μετά τη δήλωση του Γ. Γράψα ότι «δεν θα πειθαρχήσουμε») και τη δημιουργία του ΝΑΡ. Στη συνέχεια, με τη διάσπαση του 1992, όπου τα στελέχη που είχαν πρωτοστατήσει στα προηγούμενα «ανανεωτικά» ανοίγματα του ΚΚΕ, αρνήθηκαν να ακολουθήσουν τη νέα αιφνίδια στροφή προς τα «εικονίσματα», αυτά που είχαν ήδη αποκαθλωθεί στη διαλυμένη πλέον ΕΣΣΔ.

Το μεγαλύτερο σφάλμα της ζωής του Μ. Θεοδωράκη, το ότι έφτασε να γίνει βουλευτής της ΝΔ και υπουργός του Μητσοτάκη, είναι έτσι τμήμα μιας ευρύτερης εκφυλιστικής πορείας της σταλινογενούς Αριστεράς. Με την οποία ο Μίκης, παρά τις επιμέρους ρήξεις του, δεν είχε πάψει ποτέ να «συνομιλεί».

Αργεντινή

Το Νοέμβριο θα γίνουν οι «ενδιάμεσες» εκλογές στην Αργεντινή, όπου ανανεώνεται η σύνθεση των κοινοβουλευτικών σωμάτων (κατά ½ και 1/3 σε Βουλή και Γερουσία). Στα μέσα Σεπτεμβρίου, έγιναν οι ανοιχτές προκριματικές, το λεγόμενο PASO, όπου -όπως ορίζει το εκλογικό σύστημα- όλα τα κόμματα κατεβάζουν τους υποψηφίους που διεκδικούν να συμμετέχουν στις επίσημες εκλογές. Καθώς πρόκειται για πανεθνική κάληψη, όπου συμμετέχουν όλα τα κόμματα αλλά ο κάθε ψηφοφόρος έχει δικαίωμα να ψηφίσει τον υποψήφιο που προτιμά από ένα μόνο κόμμα, θεωρείται πολύ ισχυρός προάγγελος του αποτελέσματος των επίσημων εκλογών. Τα νέα ήταν σκληρά για το κυβερνητικό περονικό κόμμα, που είδε τη νεοφιλελεύθερη Δεξιά να επικρατεί ακόμα και σε παραδοσιακά «κάστρα» του περονισμού. Παράλληλα εμφανίστηκαν νέες δυνάμεις και προσωποκότητες που επιχειρούν να εκφράσουν στην Αργεντινή το σκληρό δεξιό ρεύμα που εμφανίζεται στη Λατινική Αμερική: Επίδοχοι Μπολσονάρο που εκφράζουν το θαυμασμό τους στη δικτατορία κ.ο.κ. Τα καλά νέα ήρθαν στα αριστερά του περονισμού. Το Μέτωπο Εργαζομένων και Αριστεράς (FIT) η συμμαχία 4 τροτσκιστικών οργανώσεων, αναδείχθηκε σε τρίτη μεγαλύτερη δύναμη της χώρας, καταγράφοντας τα καλύτερα αποτελέσματα στην τυχρονη ιστορία του σε μια σειρά πόλεις και περιοχές. Το FIT, ξεκίνησε ως μια υποχρεωτική, «αμυντική» επιλογή των οργανώσεων που παραδοσιακά παρουσίαζαν ξεχωριστά ψηφοδέλτια, απέναντι στο όριο 1,5% που είχε φέρει η εφαρμογή του PASO από τους περονικούς. Χωρίς να λείπουν οι εντάσεις και τα προβλήματα, αυτή η «υποχρεωτική» επιλογή απέδωσε καρπούς, με το FIT να έχει εξελιχθεί σε μια δύναμη που απέχει από το να αμφισβητήσει τον περονισμό εκλογικά, αλλά έχει κατακτήσει μια πανεθνική ορατότητα (σταθερά μεταξύ 3-5%). Αν επιβεβαιωθούν τα αποτελέσματα το Νοέμβριο, το FIT θα έχει κάνει ένα ακόμα βήμα στην (εξαιρετικά δύσκολη) προσπάθεια να παρουσιαστούν δυνάμεις στα αριστερά του «ροζ κύματος» στη λατινοαμερικάνικη ήπειρο...

ΗΠΑ

Αϊτινοί μετανάστες/πρόσφυγες έχουν στήσει έναν αυτοσχέδιο καταυλισμό στον ποταμό Ρίο Γκράντε, ένα «φυσικό σύνορο» ΗΠΑ-Μεξικού, ζητώντας να περάσουν σε αμερικανικό έδαφος. Στις κακουχίες που υπομένουν καθημερινά, προστέθηκε πρόσφατα μια άγρια επίθεση αμερικανών έφιππων συνοριοφυλάκων, με μαστίγια ή λάσο. Ήταν μια γνώριμη εικόνα από το αμερικανικό παρελθόν. Με τις ίδιες μεθόδους αντιμετωπίζονταν άνθρωποι μαύρου χρώματος όταν επιχειρούσαν να «δραπετεύσουν» από την κόλαση στην οποία ζουν. Η εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου δήλωσε ότι δεν μπορεί να σκεφτεί «σε ποιο πλαίσιο αυτή θα ήταν μια αποδεκτή συμπεριφορά». Ίσως στο πλαίσιο αποτροπής που έχει ορίσει η κυβέρνηση Μπάιντεν, αναπτύσσοντας μαζικά αυτά τα καλόπαιδα να φρουρούν στον Ρίο Γκράντε, δηλώνοντας ότι «δεν πρόκειται να περάσουν» οι Αϊτινοί και οργανώνοντας τον μαζικό «επαναπατρισμό» τους. Η γραμμή των Δημοκρατικών απέναντι στους βασανισμένους ανθρώπους που προσεγγίζουν τα αμερικανικά σύνορα φαίνεται να περιορίζεται στο «ε όχι και μαστίγιο». Για αυτούς

που καταφέρνουν να περάσουν, η αλλαγή πλεύσης σε σχέση με την εποχή Τραμπ συνίσταται στο εξής: Τους μαντρώνουν στα ίδια ακριβώς κλουβιά, τα οποία όμως πλέον δεν αποκαλούν «στρατόπεδα συγκέντρωσης» αλλά «εγκαταστάσεις πλεονάζουσων ροών». Το γεγονός αποκτά ισχυρότερο συμβολισμό από το ότι οι μετανάστες/πρόσφυγες προέρχονται από την Αϊτή, μια χιλιοβασανισμένη χώρα που κανονικά δικαιούται αποζημιώσεις επί αποζημιώσεων για όσα τις έκαναν ιστορικά και συνεχίζουν να κάνουν μέχρι σήμερα, μη συγχωρώντας ποτέ ότι 230 χρόνια πριν, οι «Μαύροι Γιακωβίνοι» καθοδήγησαν μια επανάσταση των σκλάβων και δημιούργησαν ένα δικό τους κράτος...

Ιταλία

Στις 30 Ιούνη, η ιταλική κυβέρνηση ανακοίνωσε το τέλος της απαγόρευσης απολύσεων που ίσχυε στη διάρκεια της πανδημικής κρίσης και μια σειρά από εταιρείες αποφάσισαν κλεισίματα και μεταφορά των εγκαταστάσεών τους. Ανάμεσά τους, η GKN Florence, που ανήκει σε ένα βρετανικό επενδυτικό fund και κατασκευάζει εξαρτήματα αυτοκινήτων που εφοδιάζουν τον Όμιλο Stellantis (συγχώνευση Πεζό και FIAT Κράισλερ). Οι περίπου 500 εργάτες της GKN απάντησαν επαναφέροντας εν ζωή τις καλύτερες παραδόσεις του ιταλικού εργατικού κινήματος. Κατέλαβαν το εργοστάσιο, καλώντας σε μια «διαρκή γενική συνέλευση» και απαίτησαν να επα-

νεκκίνηση άμεσα η λειτουργία χωρίς καμία απόλυση. Μέσα από τις διαδικασίες τους διαμόρφωσαν ένα δικό τους «νομοσχέδιο» ενάντια συνολικά στη πλήρη ελευθερία «μετεγκαταστάσεων» (που αξιοποιεί η Κονφιντούστρια συστηματικά ενάντια στα συνδικαλισμένα εργοστάσια), επιχειρώντας να γενικεύσουν τον αγώνα τους. Το σύνθημα «Insorgiamo!» (Ας Εξεγερθούμε!), ξυπνά μνήμες της Αντίστασης στη Φλωρεντία και απευθύνθηκε σε όλη την εργατική τάξη. Οι εργαζόμενοι στη Φλωρεντία ανταποκρίθηκαν, συμμετέχοντας κατά δεκάδες χιλιάδες σε μια μεγάλη διαδήλωση στις 18 Σεπτεμβρίου. Οι εργαζόμενοι πέτυχαν μια πρώτη νίκη, με δικαστήριο να αποφασίζει ενάντια στην εταιρία για αντισυνδικαλιστικές πρακτικές. Η GKN μπορεί να επιμείνει στα σχέδιά της (καταδικάστηκε η μέθοδος, όχι η πρόθεση), αλλά χρειάζεται να ξεκινήσει από την αρχή τις διαδικασίες. Εν τω μεταξύ, τα συνδικάτα βάσης ετοιμάζουν μια πανεθνική απεργία στις 11 Οκτώβριο, γενικεύοντας το ζήτημα της υπεράσπισης της απασχόλησης, των μισθών και των κοινωνικών δικαιωμάτων. Στο πολύ σκληρό ιταλικό τοπίο, υποχώρησης ή και «λευκής σημαίας» του συνδικαλιστικού κινήματος τα τελευταία χρόνια, η μάχη στην GKN μπορεί να δώσει μια ζωογόνο ώθηση...

Ρωσία

Σε πείσμα των προβλέψεων για σοβαρή πτώση στα εκλογικά της ποσοστά (ιδιαίτερα μετά την αντιδημοφιλή συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση), η Ενωμένη Ρωσία του Βλαντιμίρ Πούτιν, «μάτωσε» (πτώση περίπου 5 μονάδων) αλλά άντεξε (49%) και διατηρεί μια άνετη πλειοψηφία στη Δούμα. Στην αντιπολίτευση, η βασική είδηση ήταν η σημαντική άνοδος του Κομμουνιστικού Κόμματος στο 19%. Το ΚΚΡΟ είχε διαφωνήσει με την ζήμερη διάρκεια των εκλογών όπως και με την ηλεκτρονική ψηφοφορία. Καθώς τα αποτελέσματα της ηλεκτρονικής ανέτρεψαν το αποτέλεσμα προς όφελος της Ενωμένης Ρωσίας, το ΚΚ αμφισβητεί μια σειρά από τοπικά αποτελέσματα όπου υποψήφιοί του έχασαν το προβάδισμά τους όσο προχωρούσε η ενσωμάτωση των «ηλεκτρονικών ψήφων». Στην προεκλογική περίοδο, είχε αυξηθεί η κρατική «πίεση» στο ΚΚ και σε υπο-

ψηφίους του. Αχνοφάνεται ένα τοπίο όπου ο Πούτιν αρχίζει να αντιμετωπίζει το ΚΚ ως «πραγματική αντιπολίτευση» ή/και όπου το ΚΚ αρχίζει να κινείται ως τέτοια. Πιθανό τα δύο φαινόμενα να είναι αλληλοτροφοδοτούμενα. Το ΚΚ διατηρεί μια σειρά από βαθιά προβληματικές πολιτικές, αλλά η συζήτηση που ανοίγει για το κατά πόσο αλλάζει η περίοδος «νομιμόφρονος» και «ανεκτής» αντιπολίτευσης για το κόμμα του Ζιουγκάνοφ έχει σίγουρα ενδιαφέρον...

DSA: Συνέδριο βαθύτερης πρόσδεσης στους Δημοκρατικούς

Του Πάνου Πέτρου*

Το καλοκαίρι που μας πέρασε έγινε το συνέδριο των Δημοκρατικών Σοσιαλιστών Αμερικής (DSA). Η σημασία του είναι προφανής, καθώς πρόκειται για τη μαζικότερη σοσιαλιστική οργάνωση στις ΗΠΑ εδώ και πολλές δεκαετίες και τον μαζικότερο πολιτικό οργανισμό που επιχειρεί να εκφράσει την αναπτυσσόμενη «νέα Αριστερά» της χώρας. Δυστυχώς, το συνέδριο αποτέλεσε την επίσημη επικύρωση της δεξιάς μετατόπισης της DSA τα τελευταία χρόνια.

Πολιτική

Πιο emblematicή υπήρξε η Απόφαση 8 («Προς Ένα Μαζικό Κόμμα») που αφορά την εκλογική τακτική. Η φετινή θέση αποτελεί μια υποχώρηση από την απόφαση του 2019 για «Εκλογές Ταξικής Πάλης». Το κείμενο του 2019 λογοδοτούσε στη θεωρία της «βρώμικης ρήξης»: Επρόκειτο για ένα νέο σχήμα που ισχυριζόταν ότι εντόπισε το μέσο δρόμο ανάμεσα στην «καθαρή ρήξη» (την πλήρη ανεξαρτησία από τους Δημοκρατικούς) και τη στρατηγική του «επαναπροσανατολισμού» (την προσπάθεια να αλλάξουν πολιτική οι Δημοκρατικοί «από τα μέσα»). Οι σοσιαλιστές θα αξιοποιούσαν τα ψηφοδέλτια των Δημοκρατικών, για να χτίσουν τη δύναμη που θα τους επέτρεπε να προχωρήσουν έπειτα σε ρήξη μαζί τους (αφού «λερώσουν τα χέρια τους»).

Στη διάρκεια της καμπάνιας Σάντερς και στις γενικότερες εκλογικές τακτικές που την πλαισίωναν είχε ήδη επισημανθεί από αρκετά μέλη της DSA ότι η πρακτική της οργάνωσης διολίσθαινε διαρκώς όλο και πιο μακριά από τα αυστηρά κριτήρια που είχε ορίσει η απόφαση για «Εκλογές Ταξικής Πάλης» και όλο και πιο βαθιά στις εκλογοκεντρικές συνήθειες του Δημοκρατικού Κόμματος.

Παράλληλα, οι πιο προβεβλημένοι εισηγητές της «βρώμικης ρήξης» άρχισαν να μετατοπίζονται και στις στρατηγικές τους επεξεργασίες, δηλώνοντας ότι -τελικά- η ρήξη «δεν αποτελεί στρατηγική, είναι απλά πολιτικό ενδεχόμενο». (αναλυτικά για το σχετικό διάλογο και την άποψή μας, βλ. «Οι Δημοκρατικοί, ο Σάντερς και η Αριστερά» στο τεύχος 15

του περιοδικού «Κόκκινο»).

Η Απόφαση 8 επικυρώνει αυτή τη στροφή, αφαιρώντας κάθε αναφορά στη δημιουργία ανεξάρτητου εργατικού κόμματος ως στόχο κάποια στιγμή έστω στο μέλλον και δηλώνει ρητά ότι κεντρική στρατηγική της DSA είναι η συμμετοχή στις προκριματικές εκλογές του Δημοκρατικού Κόμματος. Αναβαθμίζοντας την εκλογική δουλειά ως κέντρο της DSA και πλειοδοτώντας στη σύνδεση αυτής της δουλειάς με το μηχανισμό των Δημοκρατικών, η «Απόφαση 8» δεσμεύει σε έναν προσανατολισμό που δε διαφέρει πλέον σε κάτι από την παλιά στρατηγική του «επαναπροσανατολισμού».

Κοινωνικές αντιστάσεις

Αυτός ο γενικότερος στρατηγικός προσανατολισμός, άφησε το «χνάρι» του και σε άλλα ζητήματα.

Στο μεταναστευτικό, η σχετική απόφαση διατηρεί τις αναφορές σε κάποια ριζοσπαστικά αιτήματα του προηγούμενου διαστήματος (κατάργηση της ICE, τέλος στις απελάσεις), αλλά εστιάζει δυσανάλογα

οποίο δεσμεύει την DSA σε μια πολύ πλατιά λίστα «προτεραιοτήτων», αλλά αποφεύγει τα στρατηγικά ζητήματα που έχουν προκύψει τελευταία στις ΗΠΑ γύρω από το πώς οικοδομείται το εργατικό κίνημα. Εδώ το «χνάρι» της κεντροκοιτικής επιλογής έγινε σαφές και με άλλον τρόπο: την απόρριψη μιας τροπολογίας που περιλάμβανε τη διαπίστωση ότι οι δεσμοί των συνδικάτων με το Δημοκρατικό Κόμμα και η γραφειοκρατία στο εσωτερικό τους αποτελούν σημαντικά εμπόδια στην ανάπτυξη μαχητικής πολιτικής και δράσης.

Η κατάσταση σήμερα

Στο συνέδριο αποτυπώθηκαν στροφές που ήδη ήταν σε εξέλιξη στην πολιτική της DSA, οι οποίες καθορίστηκαν από τα διαδοχικά γεγονότα της ήττας της καμπάνιας Σάντερς, της «εξημέρωσης» του ρεύματός του από το Δημοκρατικό Κόμμα και της εκλογικής νίκης του Μπάιντεν απέναντι στον Τραμπ. Μαζί με την ανάπτυξη κάποιων σημαντικών εργατικών αντιστάσεων, η αρχική ώθηση στην DSA (και η ελκυστικότητα

Δημοκρατικού Κόμματος).

Η νέα κατάσταση αποτυπώθηκε και στα οργανωτικά χαρακτηριστικά του συνεδρίου.

Σύμφωνα με τη διατύπωση της κεντρικής εισηγήτριας για την κατάσταση της DSA, η αύξηση μελών «έχει επιβραδυνθεί σε επίπεδα σταγονόμετρου» (δεν συζητήθηκαν αιτίες, υποκειμενικές ή αντικειμενικές). Πέρα από αυτό, υπήρξαν αναφορές για περιορισμένο ενδιαφέρον για συμμετοχή στις συζητήσεις και τις εκλογές αντιπροσώπων σε αρκετές τοπικές οργανώσεις, μικρότερος αριθμός ψηφισμάτων/κειμένων προς απόφαση συνολικά, μικρότερος αριθμός τέτοιων προτάσεων έξω από τις μεγάλες τάσεις (οι οποίες αύξησαν το σχετικό μερίδιό τους από το 40% το 2019 στο 71% φέτος), μικρότερος αριθμός υποψηφίων για το ηγετικό σώμα (για 16 θέσεις υπήρξαν 20 υποψήφιοι, από 33 και από 41 στα προηγούμενα συνέδρια).

Πρόκειται για μια σχετική «σταθεροποίηση» της φυσιογνωμίας της DSA, όπως προκύπτει από την αυξανόμενη στρατηγική σύγκλιση των «τριών μεγάλων» τάσεων («Bread And Roses», «Socialist Majority», «CPN») πάνω στον προσανατολισμό που παρουσιάστηκε στο συνέδριο.

Μέσα από διάφορες επιμέρους ψηφοφορίες, υπολογίζεται ένας «χώρος» κάπου μεταξύ του 20% και του 30% που εξέφρασε διαφωνίες στην εμπέδωση/επικύρωση της δεξιάς στροφής. Προφανώς σε μια οργάνωση δεκάδων χιλιάδων μελών, που αναπτύχθηκε εκρηκτικά στα χρόνια της ανόδου του ριζοσπαστισμού, διατηρείται ένα επίπεδο της «πολυσυλλεκτικότητας» που χαρακτήρισε την οργάνωση μετά το 2016, ωστόσο δεν έχει συγκροτηθεί από την ευρύτερη «αριστερή πτέρυγα» μια συνεκτική στρατηγική εναλλακτική/αντιπολίτευση.

Όσον αφορά την κατάσταση των αγώνων στους πρώτους μήνες της θητείας Μπάιντεν, ελπίζουμε να πρόκειται απλά για τον αναμενόμενο «μήνα του μέλιτος». Γιατί δεν κατέκτησε άδικα το Δημοκρατικό Κόμμα τον τίτλο του «νεκροταφείου των κινημάτων»...

*Στηριγμένο στα στοιχεία και τις εκτιμήσεις των Haley Pessin και Andy Sernatinger, μέλη της DSA, στο άρθρο «DSA sliding right under Biden» («Η DSA διολίσθαινει δεξιά επί Μπάιντεν»), στο σάιτ της συλλογικότητας «Tempest».

Η Απόφαση 8 αφαιρεί κάθε αναφορά στη δημιουργία ανεξάρτητου εργατικού κόμματος ως στόχο κάποια στιγμή έστω στο μέλλον και δηλώνει ρητά ότι κεντρική στρατηγική της DSA είναι η συμμετοχή στις προκριματικές εκλογές του Δημοκρατικού Κόμματος.

στην νομοθετική δραστηριότητα προς «την υλοποίηση των υποσχέσεων της κυβέρνησης Μπάιντεν».

Στο αντιρατσιστικό, αποφασίστηκε γενικώς η ανάπτυξη της σχετικής δουλειάς και θεματολογίας, αλλά ο χρόνος που διατέθηκε στη συζήτηση για την υλοποίηση σχετικών δράσεων και παρεμβάσεων υπήρξε μηδαμινός (στο φόντο της αντιρατσιστικής-αντικατασταλτικής εξέγερσης του καλοκαιριού του 2020, που αποτέλεσε το μαζικότερο κινηματικό γεγονός στις ΗΠΑ εδώ και δεκαετίες!).

Αντίστοιχη υποβάθμιση (μέσω του ελλείμματος συζήτησης) εμφανίστηκε και στο εργατικό, όπου υπήρχαν συνήθως πολλές προτάσεις και συζητήσεις, ενώ φέτος κατατέθηκε μόνο ένα κείμενο απόφασης, το

του σχεδίου «αξιοποίησης» των Δημοκρατικών) είχε στηριχτεί σε μεγάλο βαθμό στην υποψηφιότητα Σάντερς και στην αντιπολίτευση στον Τραμπ. Με αυτούς τους παράγοντες «εκτός εξίσωσης», αναδύθηκαν πιο καθαρά τα σοβαρά προβλήματα αυτής της στρατηγικής που «κρύβονταν» πίσω από το κλίμα και τις επιτυχίες της περιόδου μετά το 2016. Σήμερα, η στροφή του Μπάιντεν σε ένα πιο κείνσιανό «μίγμα πολιτικής» ενισχύει την εμπέδωση μιας στρατηγικής που τείνει να ταυτίσει το «σοσιαλισμό» με μια συνεπή-προοδευτική «πτέρυγα» του κυβερνητικού μπλοκ, που επιχειρεί να «πιέσει» διαπραγματευόμενο μέσα στις δαιδαλώδεις κατακόμβες του

Οι εκλογές στη Γερμανία Κρίση του δικομματισμού και αντοχή του «κέντρου»

Του Πάνου Πέτρου

Η μεγάλη είδηση από τις γερμανικές εκλογές αφορά προφανώς το «τέλος εποχής» για τη Δεξιά. Μετά από 16 χρόνια διακυβέρνησης Μέρκελ, οι Χριστιανοδημοκράτες έχασαν την πρώτη θέση και κατέγραψαν το ιστορικά χαμηλότερο ποσοστό στην ιστορία τους. Το «κενό ηγεσίας» μετά την απόσυρση της «ηγεμονικής» καγκελάριας, όπως και οι καταστροφικές πλημμύρες που έπληξαν ιδιαίτερα τη Βόρεια-Ρηνανία Βεστφαλία, όπου κυβερνούσε ο υποψήφιος του CDU Άρμιν Λάσετ ο οποίος χρεώθηκε και τη διαχείριση αλλά και τη χοντροκομμένη αναισθησία που επέδειξε, έπαιξαν ρόλο «στην τελική ευθεία». Αλλά ήταν σε εξέλιξη μια διαδικασία σταδιακής, παρατεταμένης «διάβρωσης» της επιρροής της Δεξιάς.

Η παράταξη της Μέρκελ κατόρθωσε να παραμείνει στην πρώτη θέση και να ανανεώνει το «δικαίωμα» και τη δυνατότητα να σχηματίζει κυβέρνηση μέσα σε μια θυελλώδη 15ετία. Με μέτρο σύγκρισης τις πολιτικές κρίσεις που χτύπησαν άλλα κυβερνητικά κόμματα, είναι ένα σημαντικό επίτευγμα. Αλλά δεν μπόρεσε να αποφύγει τη διαδικασία φθοράς, την τάση «κοντέματος» των πάλαι ποτέ κραταιών κομμάτων και της κεντροδεξιάς και της κεντροαριστεράς. Αυτή συσσωρευόταν με τα χρόνια. Αξίζει να θυμηθούμε ότι το 32,9% που είχε κερδίσει στις τελευταίες εκλογές (2017), με μια βουτιά 8,5 μονάδων, αποτελούσε το -μέχρι τότε- ιστορικό χαμηλό των Χριστιανοδημοκρατών. Η τάση δεν αντιστράφηκε -και η γερμανική Δεξιά έχασε άλλες 9 μονάδες, βυθιζόμενη στο 24%.

Αυτή καταβύθιση της Δεξιάς σε ιστορικά χαμηλά, φέρνει στις πραγματικές διαστάσεις της τη νίκη του SPD. Στα επιτελεία των σοσιαλδημοκρατών και στον φιλικό τους Τύπο επικρατεί ικανοποίηση για την πρωτιά. Δεν είναι λίγο πράγμα να επανέρχεται ένα κόμμα στην πρώτη θέση, για πρώτη φορά μετά το... 2002. Η γερμανική σοσιαλδημοκρατία έδειχνε καταδικασμένη να φυτοζωεί μεταξύ αντιπολίτευσης και κυβερ-

νητικού «συμπληρώματος» της ηγεμονικής Δεξιάς, ενώ μέχρι πριν 1-2 μήνες ήταν καθηλωμένη στην τρίτη θέση. Η ανάκτηση της «εντολής» σχηματισμού κυβέρνησης βελτώνει τις προοπτικές του κόμματος να ξαναγίνει «σημείο αναφοράς» στην κεντρική πολιτική σκηνή. Ωστόσο αυτή η πρωτιά ήρθε με ένα 25,7%, το οποίο αποτελεί ένα από τα χειρότερα αποτελέσματα στην ιστορία του SPD. Συγκεκριμένα είναι το τρίτο χειρότερο, και δείχνει «αξιοπρεπές» μόνο γιατί ήρθε σε μια εποχή όπου η τάση ήταν να σπάει διαρκώς το αρνητικό ρεκόρ προς τα κάτω (το 2017 έπιασε «πάτο» με 20%). Η κατάσταση θυμίζει τις πρόσφατες εκλογές στη Νορβηγία, όπου η πολυδιαφημισμένη «επιστροφή των σοσιαλδημοκρατών» ήρθε με το... χειρότερο αποτέλεσμα στην ιστορία τους, με μόνη διαφορά ότι αυτή τη φορά τα δεξιά κόμματα υποχώρησαν τόσο πολύ που έχασαν τη δυνατότητα να σχηματίσουν αυτά κυβέρνηση. Αυτή η συνθήκη απέχει πολύ από το να διαπιστώσει κανείς κάποιον «αέρα στα πανιά» της σοσιαλδημοκρατίας, με την έννοια ενός δυναμικού κοινωνικο-πολιτικού ρεύματος που εμπνέει. Σε σχέση με την εικόνα 1-2 μήνες πριν, το SPD κέρδισε 5 μονάδες κι αναρριχήθηκε στην πρώτη θέση επωφελούμενο παθητικά από απώλειες των ανταγωνιστών του -κυρίως των Πρασίνων.

Οι Πράσινοι έρχονται με πρωτοφανή ορμή στις δημοσκοπήσεις, φτάνοντας στο σημείο να διεκδικούν ακόμα και την πρώτη θέση. Μια επίθεση των μεγάλων ΜΜΕ στην επικεφαλής τους, Αναλένα Μπέρμποκ με κάποιες (κατασκευασμένες ή τουλάχιστον παραφουσκωμένες σε σημασία) κατηγορίες για λάθη στο βιογραφικό της και μια υπόθεση λογοκλοπής σε ένα βιβλίο της, τους έφθειρε σημαντικά, ενώ ακολούθησαν γκάφες του κόμματος, όπως ένα διαδικαστικό λάθος στη κατάρτιση ψηφοδελτίων στην Έσση που κόστισε την εκλογική παρουσία τους εκεί.

Σύμφωνα με την αριστερή ακτιβίστρια Ντίμα Ρέγκερ, «η μεγαλύτερη επιτυχία» του Όλαφ Σολτς του SPD -σε σύγκριση με τον δεξιό Λάσετ και την πράσινη Μπέρμποκ- ήταν ότι «δεν έκανε κάποιου είδους γκάφα» προεκλογικά. Ωστόσο οι Πράσινοι πλήρωσαν κι ένα πιο πολιτικό τίμημα. Καθώς υποχωρούσε η αρχική τους ορμή και γινόταν εμφανές ότι δεν θα κατακτήσουν την πρώτη θέση, ένα πιο «κεντροαριστερό» τμήμα της εκλογικής τους επιρροής μετακινήθηκε προς τους σοσιαλδημοκράτες για να εξασφαλίσει ότι θα προκύψει κυβέρνηση χωρίς τη Δεξιά. Οι φαρδυπλατιές συμμαχίες των Πρασίνων σε επίπεδο κρατιδίων (όπου συγκαταβαίνουν σε κάθε πιθανό κι απίθανο συνασπισμό με τις πιο διαφορετικές

δυνάμεις) τους έχουν καταστήσει μια δύναμη που μπορεί «φυσιολογικά» να συνομιλεί με τους Χριστιανοδημοκράτες. Ασφαλώς το SPD έχει συγκυβερνήσει με τη Δεξιά σε δύο θητείες τα τελευταία 16 χρόνια (ο ίδιος ο Σολτς υπήρξε ο αντικαγκελάριος της Μέρκελ). Αλλά επιχειρεί να διατηρεί ένα προφίλ «αντίπαλου πόλου», που διεκδικεί στις κάλπες τη δύναμη να συγκροτήσει μια «άλλη κυβέρνηση», σε αντίθεση με τη διακηρυγμένη «ό,τι να' ναι» διαθεσιμότητα των Πρασίνων σε ποικιλόχρωμες συγκυβερνήσεις ανά πάσα ώρα και στιγμή. Όσοι έβλεπαν με φιλικότητα μια «κοκκινοπράσινη συμμαχία» ως προοπτική, έκριναν ότι το SPD αποτελεί πιο αξιόπιστο εργαλείο για την προώθησή της. Ασφαλώς, το ότι ανακόπηκε η «πράσινη ορμή» δεν μειώνει την άνοδό τους. Το 14,8% (με άνοδο 5,8 μονάδων) είναι το καλύτερο αποτέλεσμα στην ιστορία των Πρασίνων -σε ομοσπονδιακό επίπεδο-, τους μετατρέπει από την μικρότερη δύναμη του γερμανικού κοινοβουλίου στην τρίτη μεγαλύτερη και τους καθιστά κεντρικό «παίκτη» στο σχηματισμό κυβέρνησης. Προς αυτό το κόμμα κατευθύνθηκαν οι νεολαϊστικές διαδηλώσεις για το κλίμα και η αντιρατσιστική ευθυσιοσύνη. Δυστυχώς, σε αντίθεση με την «ανάσα καθαρού αέρα» που έφερναν στη Γερμανία στις αρχές της δεκαετίας του '80, σήμερα

αλλά

πια οι Πράσινοι φέρνουν μια «ριπή μπαγιάτικου μεσοβέζικου αέρα» (βλ. προηγούμενο φύλλο της «ΕΑ»).

Οι Φιλελεύθεροι Δημοκράτες παρέμειναν «στα κίλά τους» με 11,5%. Η τύχη αυτού του κόμματος είναι συνδεδεμένη με την κατάσταση της Χριστιανοδημοκρατίας τα τελευταία χρόνια. Ένα σημαντικό τμήμα των μεσοστρωμάτων το «ανεβάζει» σε χαμηλά διψήφια σκορ όταν η ιστορική κεντροδεξιά δεν πείθει και το «χαμηλώνει» στα όρια της εκλογικής επιβίωσης όταν το CDU διαμορφώνει «κυβερνητικό» ρεύμα. Οι Φιλελεύθεροι λογικά θα διεκδικήσουν θέση σε μελλοντική κυβέρνηση (απονευρώνοντας ακόμα περισσότερο τον ήπιο «μεταρρυθμιστικό»-κείνσιανό χαρακτήρα που είχαν τα προγράμματα του SPD και των Πράσινων).

Η ακροδεξιά AfD υπέστη μια κάμψη από το 12,6% στο 10,3%. Οι εσωτερικές διαμάχες μεταξύ «γραβατωμένων» και ναζιζών, σε συνδυασμό με τις επιτυχημένες, μαζικές αντιφασιστικές κινητοποιήσεις που περιόρισαν τις προσπάθειες να αναπτυχθούν ρατσιστικά κινήματα στους δρόμους, έπαιξαν σημαντικό ρόλο. Όπου σημειώνεται αυτή η «ανακοπή» της αρχικής ορμής της ακροδεξιάς (το 2017, η AfD μπήκε για πρώτη φορά στη Βουλή εκτινασσόμενη απευθείας στην τρίτη θέση), επικρατούν ανάμικτα συναισθήματα. Ασφαλώς προκαλεί ανακούφιση αυτή η καθήλωση (και στην περίπτωση της AfD, η υποχώρηση από την τρίτη στην πέμπτη θέση). Ιδιαίτερα σε ένα τοπίο κατακερματισμού και «απελευθέρωσης» ακροατηρίων που δίνει ευκαιρίες σε όλα τα «μικρότερα» κόμματα. Αλλά ταυτόχρονα, το πού έχει βρεθεί ο «πήχης» των φόβων ή των προσδοκιών των αντιφασιστών, είναι μια σκληρή υπενθύμιση ότι η εδραίωση της παρουσίας της ακροδεξιάς γίνεται πλέον κάτι το «φυσιολογικό».

Τα πιο άσχημα νέα έρχονται από το αριστερό άκρο του εκλογικού φάσματος. Όπου το Die Linke κατέγραψε το χειρότερο αποτέλεσμα από ιδρύσεώς του. Έχασε σχεδόν τη μισή του εκλογική δύναμη και βρέθηκε στο 4,9%. Διατήρησε κοινοβουλευτική παρουσία λόγω κάποιων ιδιομορφιών του εκλογικού συστήματος (όσον αφορά την κατανομή εδρών με ένα συνδυ-

ασμό μονοεδρικών περιφερειών και κομματικής λίστας επικρατείας), αλλά η συμβολική «ήττα» της αποτυχίας να πιάσει το όριο εισόδου ήταν πολύ βαριά. Μπορεί κανείς να εντοπίσει και «αντικειμενικούς» παράγοντες -όπως η χαμηλή ένταση της ταξικής πάλης στη Γερμανία ή η κουλτούρα «υγειονομικής ζώνης» απέναντί του. Αυτά αποτελούσαν σημαντικό μέρος της ερμηνείας της διαχρονικής στασιμότητας του κόμματος μεταξύ 8-11%. Αλλά η δραματική υποχώρηση -και μάλιστα σε συνθήκες κατακερματισμού του πολιτικού συστήματος όπου «βρέχει ψήφους» προς διάφορες κατευθύνσεις- αφορά και σε σοβαρά υποκειμενικά προβλήματα που είχαν παρουσιαστεί εδώ και καιρό (από τον «κυβερνητισμό» ως κουλτούρα και τα θλιβερά πεπραγμένα όπου συγκυβέρνησε σε κρατίδια, μέχρι τη διαμάχη που προκάλεσε η υπόκληση ενός μέρους του κόμματος -γύρω από την Σάρα Βάγκενκνεχτ- σε ξενοφοβικές απόψεις και η στροφή του σε «λαϊκιστικές» αναζητήσεις). Εδώ ο χώρος είναι περιορισμένος, για να αποτιμηθούν σοβαρά και δίκαια αυτές οι πτυχές της κρίσης του Die Linke ίσως χρειαστεί να επανέλθουμε (αφού τοποθετηθούν και οι σύντροφοι από την ίδια τη Γερμανία).

Η συνολική εικόνα είναι αντιφατική. Αφενός, τα δύο κόμματα που επί δεκαετίες εναλλάσσονταν στην κυβερνητική εξουσία με ποσοστά που τους έδιναν άνετες αυτοδυναμίες, συγκεκριμένους από κοινού λίγο κάτω από το 50%. Αφετέρου, το «κέντρο» (με την ευρεία έννοια του όρου) αντέχει ως επιλογή, πιέζοντας προς τα κάτω τις προκλήσεις που αντιμετώπισε και εκ δεξιών και εξ αριστερών του.

Αυτή η σταθερότητα μπορεί να υπονομευτεί μόνο το ξεδίπλωμα κοινωνικών αγώνων. Γράφοντας για την προεκλογική περίοδο σε συνάρτηση με τις πρόσφατες απεργίες στα τρένα και στα νοσοκομεία, η Ντίμα Ρέγκερ ονόμασε το άρθρο της «Πολιτική βαρεμάρα, κοινωνική αφύπνιση;». Εκεί υπενθυμίζει ότι ο επικεφαλής του σωματίου που ηγήθηκε της απεργίας στα τρένα είχε ερωτηθεί πριν μήνες για τον Μαρξ και είχε πει «Θυμίζει ταξική πάλη. Και εμείς εδώ δεν το κάνουμε αυτό». Όπως καταλήγει η συντρόφισσα, «φαίνεται τελικά ότι το κάνουμε...».

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ μέσα από την ανεξάρτητη δράση της εργατικής τάξης

Οι εργάτες δημιουργούν όλο τον πλούτο μέσα στον καπιταλισμό. Μια νέα κοινωνία απαλλαγμένη από την εκμετάλλευση, ο σοσιαλισμός, μπορεί να δημιουργηθεί μόνο όταν οι εργάτες πάρουν συλλογικά στα χέρια τους τον έλεγχο όλου του κοινωνικού πλούτου και όταν προγραμματίσουν την παραγωγή και τη διανομή σύμφωνα με τις ανθρώπινες ανάγκες.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ και όχι ρεφορμισμό

Ο καπιταλισμός δεν παίρνει διορθώσεις. Πρέπει να ανατραπεί με την εργατική δράση. Δεν υπάρχει κοινοβουλευτικός δρόμος προς μια τέτοια αλλαγή.

Το κοινοβούλιο, ο στρατός, η αστυνομία, η δικαιοσύνη, όλο το αστικό κράτος λειτουργεί για να προστατεύει τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Η εργατική τάξη θα χρειαστεί το δικό της κράτος, στηριγμένο στην άμεση δημοκρατία, στα συμβούλια αντιπροσώπων απ' τους χώρους δουλειάς, καθώς και στην εργατική πολιτοφυλακή.

ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ και όχι «σοσιαλισμό σε μια χώρα» ή «σοσιαλισμό με εθνικά χρώματα»

Η εμπειρία της Ρωσίας αποδεικνύει ότι ακόμα και μια νικηφόρα εργατική σοσιαλιστική επανάσταση, όπως ο Οχτώβρης του 1917, δεν μπορεί να επιβιώσει σε απομόνωση. Τα καθεστώτα της ΕΣΣΔ, μετά την επικράτηση του σταλινισμού, όπως και τα καθεστώτα της Κίνας και των άλλων ανατολικών χωρών ήταν ή είναι κρατικοί καπιταλισμοί, όπου η εκμετάλλευση και η καταπίεση της εργατικής τάξης δεν διαφέρει από τη Δύση. Γι' αυτό υποστηρίζουμε τις εργατικές εξεγέρσεις ενάντια στη γραφειοκρατική άρχουσα τάξη αυτών των χωρών.

Υποστηρίζουμε, επίσης, όλα τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα που αντιστέκονται στην ιμπεριαλιστική καταπίεση. Η δύναμη που θα τσακίσει τελειωτικά τον ιμπεριαλισμό είναι η ενότητα της εργατικής τάξης σε διεθνή κλίμακα, από τη Νέα Υόρκη ως τη Σεούλ και από το Λονδίνο ως το Σάο Πάολο.

Αντιπαλεύουμε κάθε μορφή σοβινισμού, ρατσισμού ή σεξιστικών διακρίσεων που απειλεί να διασπάσει τους εργάτες.

Απέναντι στην αντιτουρκική πολεμοκαπηλία της «δικής μας» άρχουσας τάξης, υποστηρίζουμε το σύνθημα Έλληνες και Τούρκοι εργάτες ενωμένοι.

Είμαστε αντίθετοι στην καταπίεση των μειονοτήτων στη Θράκη και τη Μακεδονία και στα μέτρα αστυνόμευσης των μεταναστών.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ της εργατικής πρωτοπορίας

Η εργατική τάξη μπορεί να απελευθερώσει τον εαυτό της και όλους τους καταπιεσμένους μέσα από τη δική της δράση. Για να κερδηθούν όλα τα κομμάτια της τάξης σ' αυτήν την πάλη είναι απαραίτητο να οργανωθούν τα πιο ξεκάθαρα και μαχητικά τμήματα σε ένα επαναστατικό σοσιαλιστικό εργατικό κόμμα. Ένα τέτοιο κόμμα μπορεί να πείθει τους εργάτες για την επαναστατική προοπτική, παρεμβαίνοντας στους μαζικούς αγώνες. Είμαστε αντίθετοι σε κάθε αντίληψη υποκατάστασης της τάξης, απ' όπου και αν προέρχεται.

ΔΕΑ

Επικοινωνήστε μαζί μας:

- Α' ΑΘΗΝΑΣ: 6973005569 • ΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6932045320 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6942602766
- ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6972036692 • ΝΟΤΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6945754555 • ΠΕΙΡΑΙΑΣ: 6942993423 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ: 6939014803 • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 6972878820 • ΚΡΗΤΗ: 6979925065 • ΚΥΚΛΑΔΕΣ: 6972743637 • ΜΕΣΣΗΝΙΑ: 69832422501 • ΚΥΠΡΟΣ: 0035-796554166

Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΠΑΛΕΥΕΙ ΓΙΑ:

Η ΑΥΚΥΣ και το αμερικανικό

Του Πάνου Πέτρου

Η ΑΥΚΥΣ, η τριμερής στρατηγική συνεργασία Αυστραλίας-Βρετανίας-ΗΠΑ, αποτελεί την πιο «θορυβώδη» αναγγελία μιας νέας εποχής στο παγκόσμιο ιμπεριαλιστικό σύστημα και τους διεθνείς ανταγωνισμούς. Δε χρειάζεται καν προσπάθεια τεκμηρίωσης ο ισχυρισμός ότι στρέφεται ενάντια στην Κίνα -είναι κοινή παραδοχή.

Με μια έννοια, πρόκειται για προαναγγελθέν γεγονός. Το «πίβοτ στον Ειρηνικό», δηλαδή η μετατόπιση του κέντρου βάρους του αμερικανικού ιμπεριαλισμού προς την Νοτιοανατολική Ασία και τον ανταγωνισμό με την ανερχόμενη Κίνα, υπήρξε τουλάχιστον από το 2008 ο πανθομολογούμενος στρατηγικός στόχος της Ουάσινγκτον για τον 21ο αιώνα (τον οποίο η Χίλαρι Κλίντον είχε χαρακτηρίσει «Ειρηνικό» -εννοώντας τον Ωκεανό).

Αλλά η συγκρότηση της ΑΥΚΥΣ δεν παύει να αποτελεί μεγάλο «σημείο καμψής». Το «πίβοτ» υπήρξε... χιλιοτραγουδημένο, τόσο στα δεξιά όσο και στα αριστερά του πολιτικού φάσματος, τόσο από τα «γεράκια» της Ουάσινγκτον, όσο και από αγωνιστές κι αγωνίστριες του αντιπολεμικού κινήματος. Όλοι κι όλες ήξεραν ότι αυτή είναι η στρατηγική στόχευση, αλλά οι εξελίξεις (με κεντρική, αν και όχι μοναδική, τη θρυλική «ικανότητα» της Μέσης Ανατολής να παράγει γεγονότα και να προκαλεί «ενδιαφέρον») ανέβαλαν διαρκώς την αποφασιστική στροφή προς την υλοποίησή της.

Η βασανιστική στροφή προς τον Ειρηνικό

Ο Ομπάμα, ο πρόεδρος του οποίου η διακυβέρνηση ταυτίστηκε με την εισαγωγή του σχετικού όρου στη δημόσια συζήτηση, τελικά δεν έπραξε σχεδόν τίποτε στη ΝΑ Ασία, ξοδεύοντας την 8ετία του στη διαχείριση των αδιεξόδων σε Ιράκ-Αφγανιστάν (με την προσπάθεια απεμπλοκής από το πρώτο και τη στρατιωτική κλιμάκωση στο δεύτερο), την υποχρέωση να διαμορφώσει τακτική απέναντι στην αναστάτωση που προκάλεσαν οι αραβικές εξεγέρσεις για να επιχειρήσει να επηρεάσει την έκβασή τους, τις προσπάθειες να κλείσει άλλα μέτωπα (εμβληματική πυρηνική συμφωνία με το Ιράν), ή να ανταποκριθεί σε νέες απειλές (ανάδυση του Ισλαμικού Κράτους σε Ιράκ και Συρία).

Ο Τραμπ υπήρξε πιο θαρρετός. Έχοντας πολύ πιο καθαρή την επείγουσα ανάγκη αφοσίωσης στον αμερικανο-

κινεζικό ανταγωνισμό χωρίς «περισπασμούς», διατύπωσε με μεγαλύτερη ωμότητα την ανάγκη προσαρμογής του -σε υποχώρηση- αμερικανικού ιμπεριαλισμού στις νέες συνθήκες: Ο χλευασμός απέναντι στους «μικρούς πολέμους», η προθυμία να αποδεχτεί τετελεσμένα σε κάποιες γωνιές του πλανήτη, αναγνωρίζοντας «ρόλο» σε ανταγωνιστικές δυνάμεις (πχ. Ρωσία στη Συρία), η παραδοχή ότι «οι ΗΠΑ δεν μπορούν να αστυνομεύουν όλο τον πλανήτη» και το «βγάλε τα πέρα μόνοι σας» σε διάφορες διαμάχες μεταξύ «εχθρών» και «φίλων» σκιαγραφούσαν το «Πρώτα η Αμερική». Ακόμα και ενέργειες που συχνά αποδίδονταν στον αλλοπρόσαλλο χαρακτήρα του (μια κάποια φιλικότητα προς τον Πούτιν, η προσπάθεια επαναπροσέγγισης με τη Βόρεια Κορέα, η επιτάχυνση των συνομιλιών επισήμως πλέον με τους Ταλιμπάν), εντάσσονταν λειτουργικά στην προσπάθεια να στραφεί όλη η ενέργεια στην Κίνα, ακόμα και πληρώνοντας (πραγματικό/συλλογικό ή πολιτικό/προσωπικό) κόστος σε κάποιες άλλες επιλογές. Στο ίδιο το μέτωπο της αντιπαράθεσης με την Κίνα, η διακυβέρνηση Τραμπ χαρακτηρίστηκε από την έναρξη του εμπορικού πολέμου, με την επιβολή δασμών. Στην τετραετία του δεν πρόλαβε να προχωρήσει στην κλιμάκωση του ανταγωνισμού με την Κίνα, αλλά άνοιξε το δρόμο, «αναπροσανατολίζοντας» τη δημόσια συζήτηση και την χάραξη πολιτικής.

Ο Μπάιντεν έρχεται να υλοποιήσει πιο αποφασιστικά, και με πιο συνεκτικό τρόπο, μια πολιτική την οποία είχε «σκιαγραφήσει» αλλά δεν μπόρεσε να ολοκληρώσει ο προκατόχός του. Τις μέρες που το οικονομικό πρόγραμμα των Δημοκρατικών άνοιγε τη συζήτηση περί αναλογιών με τον Ρούζβελτ, ο Έντουαρντ Λούτσε, γράφοντας στους Financial Times, εντόπιζε σε αυτό το μίγμα πολιτικής το κίνητρο της κλιμάκωσης του ανταγωνισμού με την Κίνα. Έβλεπε ότι «ο Μπάιντεν προτιμά να απεμπλέξει την αμερικανική οικονομία από την κινέζικη, απ' ό,τι να μειώσει απλά το εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ» [σ: που ήταν η επιλογή Τραμπ με τους δασμούς]. Παραλλήλως την αύξηση των δημόσιων επενδύσεων με την αντίστοιχη που έλαβε χώρα στις ΗΠΑ μετά την εκτόξευση δορυφόρου από την ΕΣΣΔ, επισημαίνοντας ότι το σύγχρονο ανάλογο της «στιγμής Σπούτνικ» είναι η αδιάκοπη άνοδος της Κίνας. Για να καταλήξει: «Ίσως ο πιο κατάλληλος ιστορικός παραλληλισμός για τον Μπάιντεν να είναι ο Αϊζενχάουερ και όχι ο Ρούζβελτ... Και οι δύο ανέλαβαν την κυβέρνηση στα πρώτα στάδια ενός Ψυχρού Πολέμου».

Το χιλιοτραγουδιμένο «πίβοτ στον Ειρηνικό» γίνεται πράξη από τον Μπάιντεν. Έχει ιδιαίτερη σημασία το γεγονός ότι η επίσημη «ανακοίνωση» αυτής της νέας εποχής έρχεται αμέσως μετά την ταπεινωτική αποχώρηση των ΗΠΑ από το Αφγανιστάν. Αφενός, παρουσιάζεται ανάγλυφα η αλλαγή προτεραιοτήτων. Αφετέρου, δείχνει την βιασύνη της Ουάσινγκτον να ρεφάρει τις εντυπώσεις από την ήττα της. Πριν στεγνώσει το μελάνι των θρήνων στο συστημικό Τύπο για την «Κίνα που τρίβει τα χέρια της», ο Μπάιντεν σπεύδει να στείλει μήνυμα ότι ο αμερικανικός ιμπεριαλισμός παραμένει «παρών».

Η ΑΥΚΥΣ είναι μια επιμέρους πτυχή από το συνολικότερο «πίβοτ». Είχε προηγηθεί η εμπερηστική περιοδεία της αντιπροέδρου Καμάλα Χάρις στην ΝΑ Ασία, όπου ξεχώρισε η παρουσία της στο Βιετνάμ, το οποίο κάλεσε να «υψώσει ανάστημα» απέναντι στις κινεζικές διεκδικήσεις στην περιοχή. Επιπλέον, ήταν γνωστό από την έναρξη ακόμα της θητείας Μπάιντεν, ότι θα πέσει βάρος στην επανενεργοποίηση της «Τετράδας» -της παλαιότερης τετραμερούς συμμαχίας που εκτός από τις ΗΠΑ και την Αυστραλία, περιλαμβάνει κρίσιμα την Ιαπωνία και την Ινδία.

Όσον αφορά την ίδια την ΑΥΚΥΣ, φέρνει στο προσκήνιο διάφορα «νέα στοιχεία» που ίσως απασχολήσουν στο μέλλον.

Αυστραλία

Όσον αφορά το περιεχόμενο, επιταχύνει την εξοπλιστική κούρσα στην περιοχή. Σε αυτό το -έτσι κι αλλιώς ζοφερό- σημείο, αξίζει να επισημανθεί ο τρόπος που διαφημίστηκε η απόκτηση πυρηνικών υποβρυχίων από την Αυστραλία. Η πυρηνική τεχνολογία μπορεί να αφορά μόνο τον τρόπο κίνησης των σκαφών, αλλά διαφημίστηκε από τον Αυστραλιανό πρωθυπουργό ως επίδειξη «τεχνολογιών που μπορούμε να αξιοποιήσουμε» γενικότερα, κλείνοντας το μάτι στα μεγάλα ΜΜΕ του Ρούπερτ Μέρντοκ, τα οποία πρωτοστατώντας στο αντικινεζικό, милитарιστικό κλίμα που καλλιεργείται τους τελευταίους μήνες στη χώρα, είχαν ζητήσει ανοιχτά την απόκτηση πυρηνικών όπλων.

Όσον αφορά τη σύνθεση, φαίνεται να κλείνει κάποιες εκκρεμότητες αλλά να ανοίγει κάποιες καινούργιες. Η εκκρεμότητα που τείνει να κλείσει, αφορά τον προσανατολισμό της Αυστραλίας. Η γενικότερη αμερικανική υποχώρηση και ειδικότερα η κατάργηση της ΤΤΙΡ, είχε ανοίξει τη συζήτηση στο εσωτερικό της αυστραλιανής άρχουσας τάξης ως προς την πιθανή

αναζήτηση μιας αρμονικής συνύπαρξης με την Κίνα. Η αλήθεια είναι ότι ο προσανατολισμός προς τις ΗΠΑ και της όξυνσης του ανταγωνισμού με την Κίνα είχε κερδίσει έδαφος το τελευταίο διάστημα. Οι σύντροφοί μας στην Αυστραλία, έχοντας άμεση γνώση του κλίματος, είχαν πυκνώσει τις πολιτικές παρεμβάσεις τους ενάντια «σε έναν πιθανό πόλεμο με την Κίνα» μήνες πριν την ανακήρυξη της ΑΥΚΥΣ. Δεν γνωρίζουμε αν η εκκρεμότητα «κλείνει» έτσι εύκολα και δεν θα γεννήσει αστικές «αντιπολιτεύσεις» (η Κίνα είναι ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Αυστραλίας), αλλά είναι σαφές ότι παίρνει το πάνω χέρι η «αντικινεζική» γραμμή στην Καμπέρα.

Βρετανία και ΕΕ

Μεγαλύτερο ενδιαφέρον έχει η παρουσία της Βρετανίας στην «τριμερή». Σε συνάρτηση με την απουσία ενημέρωσης της ΕΕ και ειδικότερα με το «άδειασμα» της γαλλικής εξοπλιστικής συμφωνίας από την αυστραλιανή κυβέρνηση, η πρόσκληση στην κυβέρνηση Τζόνσον αποκτά έναν ισχυρότερο συμβολισμό. Καθώς η Βρετανία «βρίσκεται μακριά» (τουλάχιστον εξίσου μακριά από πχ τη Γαλλία), η ΑΥΚΥΣ παρουσιάζεται ως κάτι ευρύτερο από «τοπική» συμμαχία (όπως η «Τετράδα»). Η συμμετοχή της δημιουργεί την αίσθηση μιας πολιτικής «προτίμησης» κάποιων συγκεκριμένων συμμάχων και ιεράρχησης προνομιακών σχέσεων από τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό.

Ο Μπόρις Τζόνσον είχε εισηγηθεί το δρόμο του Brexit, εκτιμώντας ότι η Βρετανία μπορεί να σταθεί καλύτερα χαράζοντας τη δική της «πολυδιάστατη» εξωτερική πολιτική, με μια σημαντική «διάσταση» να είναι η πιο σφικτή συμμαχία με την άλλη πλευρά του Ατλαντικού. Όπως φαίνεται, οι σχετικές «υποσχέσεις» από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού, δεν αφορούσαν μόνο την «ιδεολογική συγγένεια» μεταξύ Τραμπ και Τζόνσον και έχουν συνέχεια επί Μπάιντεν. Δεν είναι η πρώτη φορά που εμφανίζεται ο «αγγλοσαξονικός κόσμος» ως διακριτός πόλος: Υπήρξε και η εποχή του πολέμου στο Ιράκ, το ειδύλλιο Μπους-Μπλερ και η χολή που έσταζε ο Μπους ο Νεότερος απέναντι στην «γερασμένη, παλιά Ευρώπη». Τότε, ωστόσο, είχε προηγηθεί η άρνηση Γαλλίας και Γερμανίας να συνδράμουν στην εισβολή του 2003. Αυτή τη φορά, η «παλιά Ευρώπη» δεν ερωτήθηκε καν. Ακόμα και το λουλουδένιο σενάριο μιας απλής διπλωματικής παράλειψης, το οποίο επικαλείται ο Μπάιντεν ως πηγή μιας «παρεξήγησης» που θα μπορούσε να αποφευχθεί, δεν είναι και ιδιαίτερα κολακευτικό για το

«πίβοτ στον Ειρηνικό»

πώς βλέπουν στην Ουάσινγκτον τους Ευρωπαίους εταίρους («προχωράμε σε μια συμφωνία ανταλλαγής στρατιωτικής τεχνολογίας που έχει κρίσιμη σημασία για την παγκόσμια ασφάλεια, αλλά δεν μας πέρασε από το μυαλό να το πούμε στη Γαλλία»). Πιο σημαντικό από το γεγονός καθεαυτό, είναι το υπόβαθρο στο οποίο συμβαίνει. Στα χρόνια της σχετικής σταθερότητας της «Τάξης Πραγμάτων» που διαμορφώθηκε μετά το 1989, θα μπορούσε ενδεχομένως να υποβαθμιστεί. Σε μια εποχή όπου η ίδια η έννοια του «ευρωατλαντισμού» βρίσκεται σε υπαρξιακές αναζητήσεις («εγκεφαλικά νεκρό το ΝΑΤΟ» κατά τον Μακρόν, «ξεπερασμένο» κατά τον Τραμπ κ.ο.κ.), τέτοιες ειδήσεις αποκτούν μεγαλύτερη σημασία: Όχι ως «τετελεσμένα», αλλά ως ενδείξεις τάσεων που αξίζει να μελετηθούν σοβαρά.

Στον κόσμο που αναδύεται μετά την κρίση του 2007-08, ένα από τα κρίσιμα ζητήματα που απασχολεί είναι το ερώτημα αν υπάρχει πλέον δύναμη που παίζει αυτό το ρόλο (στην οικονομία, αλλά και ευρύτερα). Δύο διαδοχικά γεγονότα έφεραν υπόγειους προβληματισμούς στην επιφάνεια. Η άτακτη υποχώρηση στο Αφγανιστάν είχε προκαλέσει στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες το ερώτημα «αν οι ΗΠΑ συνεχίζουν να μπορούν να ηγηθούν (μιας συλλογικής, πολυμερούς πολιτικής)». Η μονομέρεια της ΑΥΚΥΣΘέτει και το ερώτημα «αν συνεχίζουν να θέλουν». Ήταν στοιχεία που είχαν εμφανιστεί νωρίτερα, αλλά φερούσαν τον εξωτερικό μανδύα ενός «μετώπου της λογικής» απέναντι στον «τραμπισμό». Η επιμονή αυτού του σκηνικού «κακοφωνίας» και επί Μπάιντεν, του προέδρου που εξελέγη με στόχο να «αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη των συμμάχων μας», δείχνει προς κάτι βαθύτερο.

Ο τρόπος που θα κινηθεί η Γαλλία, η κατεξοχήν ευρωπαϊκή δύναμη με ιμπεριαλιστικές φιλοδοξίες, είναι ένα από τα ερωτηματικά της περιόδου. Την εποχή του Ψυχρού Πολέμου, ο γαλλικός ιμπεριαλισμός είχε επιλέξει να πλασαριστεί ως το πλησιέστερο που είχαν σε δυτικό «φίλο» διάφορα φίλο-σοβιετικά κράτη. Ακόμα και στην εποχή του «μονοπολικού» κόσμου, η γαλλική εξωτερική πολιτική διατήρησε (περιορισμένα) ζωντανή την τακτική να «τρυπώνει» όπου εμφανιζόταν αμερικανικό κενό, είτε ως «καλός μπάτσος» απέναντι σε στοχοποιημένα από τις ΗΠΑ κράτη, είτε ως «πιο αξιόπιστος σύμμαχος» απέναντι σε κράτη που αγωνιούσαν για το κατά πόσο είναι δεδομένη η αμερικανική στήριξη. Κατά την υποχώρηση/αναδίπλωση των ΗΠΑ, το Παρίσι αναβάθμισε αυτόν τον ειδικό ρόλο του (βλ. προσπάθειες να παραμείνει ζωντανή η πυρηνική συμφωνία με το Ιράν, κυρίαρχος ρόλος Μακρόν στο σχηματισμό κυβέρνησης στο Λίβανο, ανοιχτά «αντιτουρκική» τοποθέτηση στην ανατολική Μεσόγειο κ.ο.κ.). Καθώς βαθαίνουν οι ρωγμές στο εσωτερικό του «ευρωατλαντισμού», ίσως δούμε κι άλλες γαλλικές πρωτοβουλίες...

Ρωσία

Ένα άλλο κρίσιμο ζήτημα που έχει ερωτηματικά, αφορά τη Ρωσία. Ο Χένρι Κίσινγκερ, η «γριά αλεπού» της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής, δεν έχει πάψει στιγμή να υπενθυμίζει την πεποίθησή του ότι η σπουδαιότερη κίνηση του αμερικανικού ιμπεριαλισμού στη διεθνή σκακιέρα υπήρξε η επίσκεψη Νίξον στο Πεκίνο και η επακόλουθη προσέγγιση με την Κίνα. Το επανέλαβε και πρόσφατα. Στο σκεπτικό του έμπειρου παράγοντα, δεν χρειάζεται να είναι υποχρεωτικά το «Πεκίνο». Αυτή τη φορά μπορεί και να είναι η

«Μόσχα». Ο πυρήνας του επιχειρήματος αφορά την ανάγκη να αποτραπεί μια σινορωσική συμμαχία -και ο ρεαλισμός που βλέπει ότι η σύγκρουση και με τις δύο δυνάμεις απλά φέρνει πιο κοντά την προοπτική μιας τέτοιας συμμαχίας. Μένει να δούμε αν ο Μπάιντεν θα τηρήσει το σχετικό «δόγμα» ή η «ρωσοφοβική» παράδοση στο Δημοκρατικό Κόμμα θα οδηγήσει σε κινήσεις αυξημένου ρίσκου και κινδύνου για τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό...

Μεταξύ «ασύμμετρης πολυπολικότητας» και «Ψυχρού Πολέμου»

Σε κάθε περίπτωση, η κλιμάκωση του ανταγωνισμού μεταξύ Κίνας και ΗΠΑ θα κυριαρχήσει στην ερχόμενη περίοδο. Τα προηγούμενα χρόνια, εμφανίστηκε ο όρος «ασύμμετρη πολυπολικότητα» για να περιγράψει τον κόσμο που διαμορφωνόταν από την κάμψη της αμερικανικής δύναμης, την ενίσχυση ανταγωνιστικών δυνάμεων που όμως διατηρούσαν «περιφερειακές» δυνατότητες και φιλοδοξίες και το γεγονός ότι οι ΗΠΑ παρέμεναν η μόνη παγκόσμια υπερδύναμη.

Ήταν μια πρώτη αποτυχία του αμερικανικού ιμπεριαλισμού το γεγονός ότι δεν μπόρεσε να αποτρέψει αυτή την εξέλιξη και έχει υποχρεωθεί να συμβιβαστεί με αυτή την «πολυπολική» πραγματικότητα. Το επίδικό πλέον έχει αλλάξει: Το αμερικανικό κράτος θα αγωνιστεί με νύχια και με δόντια για να παραμείνει αυτή όντως «ασύμμετρη». Ήδη στο διεθνή Τύπο αυξάνονται οι αναφορές στο «νέο Ψυχρό Πόλεμο», ένα σχήμα που παραπέμπει περισσότερο σε... διπολικό κόσμο.

Όλα τα χρόνια που μεσολάβησαν από την διατύπωση του «πίβοτ» ως στόχο μέχρι την καθυστερημένη υλοποίησή του σήμερα, η Κίνα... κάπαζε. Είναι πλέον αναπόφευκτο και

υπόθεση ελάχιστων χρόνων να γίνει και τυπικά η μεγαλύτερη οικονομική δύναμη του πλανήτη. Το σχέδιο «Μία Ζώνη - Ένας Δρόμος» έχει εμβαθύνει την οικονομική και διπλωματική διείσδυση της σε πολλές δεκάδες χώρες. Σε μεγάλα (ίσως και τα μεγαλύτερα) τμήματα της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής, είναι πλέον ο «μεγάλος παίκτης» (με την ιδιότητα του «επενδυτή» αλλά του δανειστή). Ενώ είναι σε εξέλιξη η κούρσα κάλυψης της διαφοράς στις υψηλές τεχνολογίες, αλλά και μια ταχύτατη εξοπλιστική κούρσα που επιδιώκει να φέρει τις κινεζικές ένοπλες δυνάμεις «στο ύψος» των οικονομικών μεγεθών και γεωστρατηγικών φιλοδοξιών που καλούνται να υπερασπιστούν.

Στο Πεκίνο επικρατεί από καιρό μια αυτοπεποίθηση ότι ο χρόνος δουλεύει με το μέρος της Κίνας. Η γραμμή σχετικά «ήπιας δύναμης» (προς το εξωτερικό τουλάχιστον) προκύπτει από αυτή την επίγνωση. Στα αμερικανικά θινκ τανκ επικρατεί μια υπαρξιακή αγωνία ακριβώς λόγω της ίδιας επίγνωσης, ότι ο χρόνος περνά εις βάρος των αμερικανικών φιλοδοξιών. Αυτό κάνει τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό (που θα επιδιώξει να αξιοποιήσει την υπεροχή του όσο αυτό το «παράθυρο» μένει ανοιχτό) επικίνδυνα απρόβλεπτο.

Επιπλέον, η σταδιακή «παγκοσμιοποίηση» του ρόλου της Κίνας προειδοποιεί ότι αυτός ο νέος Ψυχρός Πόλεμος δεν θα περιοριστεί υποχρεωτικά στον Ειρηνικό Ωκεανό, όπως υπολόγιζαν στην Ουάσινγκτον την εποχή που η Κίνα παρέμενε «περιφερειακός» παίκτης. Καθώς το καθεστώς του Πεκίνου καθοδηγεί την ανέλιξη της Κίνας σε μεγάλη ιμπεριαλιστική δύναμη, μεγάλα τμήματα του πλανήτη μπορούν να εξελιχθούν σε «μέτωπα» αυτής της νέας ιμπεριαλιστικής σύγκρουσης της εποχής μας...

21 Οκτώβρη η πανελλαδική πανυγειονομική απεργία ΟΕΝΓΕ-ΠΟΕΔΗΝ

Μέτωπο αγώνα για Δημόσια Δωρεάν Υγεία

Του Θοδωρή Πατσατζή

Οι εργαζόμενοι στα δημόσια νοσοκομεία πραγματοποίησαν σειρά μαζικών κινητοποιήσεων από τα τέλη Αυγούστου μέχρι και τις 21 Σεπτέμβρη απαντώντας ενωτικά και δυναμικά στην προσπάθεια της κυβέρνησης να υπάρξει κύμα απολύσεων στη δημόσια υγεία, μέσω των αναστολών εργασίας στους ανεμβολίαστους υγειονομικούς. Μια διαδικασία που θα βοηθούσε τα σχέδια της κυβέρνησης να προχωρήσει όλες τις αποφάσεις που έχει κατά καιρούς πάρει, όπως η ιδιωτικοποίηση μεγάλων νοσοκομείων μέσω ΣΔΙΤ (Συμπράξεις Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα) και με αυτόν τον τρόπο να οδηγήσει στην πλήρη διάλυση του ΕΣΥ.

Ο κόσμος αποσβολωμένος παρακολουθεί την κυβέρνηση να αποδυναμώνει τις δημόσιες δομές που έχουν σώσει ό,τι μπορούσε να σωθεί στη μάχη ενάντια στον Covid-19. Αποδυναμώνει τους εργαζόμενους του ΕΣΥ που έχουν εξαντληθεί ψυχικά και σωματικά, για να ανταπεξέλθουν στις αυξημένες ανάγκες τόσο των ασθενών με Covid, όσο και των ασθενών με άλλες νοσήματα, των οποίων οι ανάγκες είναι περισσότερο αυξημένες λόγω των τραγικών καθυστερήσεων που προέκυψαν από την εξαιρετικά δυσχερή πρόσβαση στα δημόσια νοσοκομεία στην διάρκεια της πανδημίας.

Όσο και αν αυτό ακούγεται παράλογο είναι η σκληρή πραγματικότητα. Δεν εξηγείται αλλιώς ότι η κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένη να εφαρμόσει το νόμο που ψήφισε για τους μη εμβολιασμένους υγειονομικούς ώστε να μην προσλάβει τους συμβασιούχους ορισμένου χρόνου για 3 μήνες, όπως αυτός προβλέπει. Στην πρόσφατη συνάντηση της ΠΟΕΔΗΝ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στα Δημόσια Νοσοκομεία) με τον νέο υπουργό υγείας Θ. Πλεύρη η μόνη δέσμευση που πήρε ο υπουργός ήταν να δώσει παράταση στις συμβάσεις όσων ήδη δουλεύουν στο ΕΣΥ και λήγουν στις 31/10.

Την ίδια ώρα οι κλίνες ΜΕΘ (Μο-

νάδες Εντατικής Θεραπείας) έχουν περιοριστεί και δεν υπάρχει η δυνατότητα να φτιαχτούν ούτε αυτοσχέδιες όπως στις προηγούμενες φάσεις της πανδημίας λόγω των τεραστίων ελλείψεων προσωπικού. Ακόμη και οι πρωτοβάθμιες μονάδες υγείας υπολειτουργούν καθώς το προσωπικό τους είτε ήδη έχει μετακινηθεί σε Νοσοκομεία για την κάλυψη κενών είτε δουλεύει σε εξοντωτικούς ρυθμούς λόγω και της ραγδαίας αύξησης του προληπτικού ελέγχου σε μαθητές, επαφές κρουσμάτων κ.α. Ενώ σύμφωνα με τροπολογία της κυβέρνησης που ψηφίστηκε στη βουλή οι διοικήσεις των νοσοκομείων, κατά παρέκκλιση των εθνικών διατάξεων, μπορούν να προχωρούν σε συμβάσεις με ιδιώτες και να προσλάβουν συμβασιούχους από εργολαβικές εταιρείες και outsourcing σε διοικητικές και τεχνικές υπηρεσίες, στην καθαριότητα, στα τακτικά εξωτερικά ιατρεία, το λογιστήριο, τη μισθοδοσία, στη φύλαξη και στην εστίαση. Είναι σαφές ότι καμία πολιτική βούληση δεν υπάρχει για ουσιαστική ενίσχυση της Δημόσιας Υγείας με μαζικές μόνιμες προσλήψεις, όπως επανειλημμένα έχει ζητηθεί από τις ομοσπονδίες των εργαζομένων στο ΕΣΥ.

Ανυπακοή

Είναι θετικό ότι η ΠΟΕΔΗΝ καλεί τους υγειονομικούς σε γενική ανυπακοή τονίζοντας ότι δεν πρόκειται να συμμετέχει σε οτιδήποτε μειώνει

συνδικαλιστικά δικαιώματα και δυνατότητες απεργίας και ότι δεν θα πειθαρχήσει στο νόμο Χατζηδάκη, με τη μη εγγραφή στο ΓΕΜΗΣΟΕ (Γενικό Μητρώο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων). Είναι επίσης πολύ θετικό ότι η Εκτελεστική Επιτροπή της ΠΟΕΔΗΝ αποφάσισε να κλιμακώσει τη δράση της τον Οκτώβρη. Έτσι η Τρίτη 5 Οκτώβρη θα είναι ημέρα δράσης για τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις με στόχο να αναδειχθούν τα ζητήματα της διασφάλισης των θέσεων εργασίας με μονιμοποίηση των συμβασιούχων, και η ανάγκη μαζικών προσλήψεων μόνιμου προσωπικού. Είναι άμεση η ανάγκη να παραμείνουν στη δουλειά οι Συμβασιούχοι Ορισμένου Χρόνου όλων των ειδικοτήτων (πχ. καθαρίστριες κ.α.) και να μην ξαναμπούν οι εργολάβοι στα δημόσια νοσοκομεία σε αντίθεση με όσα στοχεύει η κυβέρνηση.

Στις 8 Οκτώβρη συζητείται στο Συμβούλιο Επικρατείας η προσφυγή της ΠΟΕΔΗΝ για το θέμα των αναστολών. Αποφασίστηκε κινητοποίηση έξω από το ΣΤΕ με πρωινή στάση εργασίας. Στις 13 Οκτώβρη θα γίνει ημέρα πανελλαδικής δράσης ενάντια στις συγχωνεύσεις και συρρίκνωση νοσοκομείων με μαζικές κινητοποιήσεις σε νοσοκομεία της Περιφέρειας (Μεσολόγγι, Αμαλιάδα, Γιαννιτσά κ.α.).

Η μεγάλη κλιμάκωση όλων αυτών των κινητοποιήσεων θα είναι την Πέμπτη 21 Οκτώβρη όπου μετά από πρόταση της Ομοσπονδίας

Ενώσεων Νοσοκομειακών Γιατρών Ελλάδας (ΟΕΝΓΕ) θα υπάρξει κοινή απεργιακή δράση και συγκέντρωση της ΠΟΕΔΗΝ και της ΟΕΝΓΕ με 24ωρη πανελλαδική απεργία για την περιφέρεια και στάση εργασίας για την πρωινή βάρδια στην Αθήνα.

Οι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία χρειάζεται να αναζητήσουν τις μέγιστες δυνατές συμμαχίες για να μπορέσουν να απαντήσουν όσο πιο μαζικά γίνεται στα σχέδια της κυβέρνησης. Για πραγματικούς λόγους. Είναι τόσο μειωμένο το προσωπικό σε ορισμένες κλινικές, μονάδες και τμήματα που δεν υπάρχει προσωπικό να απεργήσει καθώς τα νοσοκομεία χρειάζεται να έχουν και προσωπικό ασφαλείας. Επίσης γιατί η παροχή δημόσιας και δωρεάν υγείας με ποιότητα αποδείχθηκε περίτρανα ότι είναι καθοριστική για την επιβίωσή μας. Και αυτά όσο μπορούσαν από την υποχρηματοδότηση και την υποστελέχωση τα παρείχαν οι δημόσιες μονάδες υγείας. Αντίθετα οι ιδιωτικές δομές είτε αποδείχθηκε ότι δεν τηρούν με ευλάβεια τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας (βλέπε το πόσους νεκρούς κόστισε η κλινική Ταξιάρχης κ.α.) είτε ότι μόνο αν το κράτος τους χρυσόπληρωσει διαθέτουν τις κλίνες τους (κι αυτές μόνο για άλλα νοσήματα και όχι για covid-19).

Είναι πολύ κρίσιμο να υπάρξουν πρωτοβουλίες όπως αυτή με την κοινή σύσκεψη των Δ.Σ. των σωματείων των νοσοκομείων της Δυτ. Αθήνας (Αττικής, Θριάσιο, Δρομοκάϊτειο, ΨΝΑ Δαφνί) που καλεί σε συγκέντρωση την Πέμπτη 30 Σεπτεμβρίου στην Πλατεία Δημαρχείου Περιστερίου, μαζί με μαζικούς φορείς της Δυτικής Αθήνας. Μια πρωτοβουλία που είναι βέβαιο ότι θα μπορούσε να απλωθεί καλύτερα και να μαζικοποιηθεί αν εξαρχής εκτός από τα 4 σωματεία καλούνταν στη σύσκεψη να συμμετέχουν και να οργανώσουν από κοινού τη δράση αυτή φορείς και σύλλογοι της περιοχής.

Η Αριστερά οφείλει να θυμηθεί τις παραδόσεις της και την εμπειρία της από τη μαζική δράση πλατιών επιτροπών γειτονιάς που μαζί με τους υγειονομικούς θα οργανώσουν και θα στηρίξουν τον αγώνα για να σωθεί η δημόσια υγεία.